

LIEPAS PAGASTA TERITORIJAS PLĀNOJUMS

2005.-2017.

II SĒJUMS „APBŪVES NOTEIKUMI”

Rīga, 2005

SATURS

Ievads.....	8
Lietošanas pamācība.....	8
1. Nodaļa	
ATĻAUTO IZMANTOŠANU DEFINĪCIJAS UN JĒDZIENU SKAIDROJUMS.....	10
2. Nodaļa	
PAMATNOSTĀDNES UN SKAIDROJUMI.....	18
2.1. Darbības lauks.....	18
2.2. Nolūks.....	18
2.3. Pamatprincipi.....	18
2.4. Pārkāpumi un sodi.....	18
2.5. Apbūves noteikumu stāšanās spēkā.....	19
2.6. Zemesgabala neatbilstoša izmantojuma statuss.....	19
2.7. Esošie neatbilstoša izmantojuma zemesgabali.....	19
2.8. Esošās ēkas un būves, uzsāktā projektēšana un būvniecība.....	20
2.9. Apbūves noteikumu grozīšana.....	20
2.10. Izņēmumi un papildinājumi.....	20
2.11. Detālpilnojumu izstrādāšana.....	20
2.12. Publiskums.....	21
3.nodaļa	
LIEPAS PAGASTA TERITORIJAS ZONĒJUMS.....	22
3.1. Teritoriju izmantošanas veidi un to apzīmējumi.....	22
3.2. Apzīmējumu lietošana.....	22
3.3. Robežas.....	22
4.nodaļa	
NOTEIKUMI VISĀM TERITORIJĀM.....	23
4.1. Pielietojums.....	23
4.2. Visās teritorijās atļautās izmantošanas.....	23
4.3. Visas teritorijās aizliegtās izmantošanas.....	23
4.4. Piekļūšanas noteikumi.....	23
4.5. Teritoriju izmantošanas veidu maiņa.....	24
4.6. Jaunu zemesgabalu veidošana.....	24
4.7. Pagalma noteikumi.....	25
4.8. Apbūvi raksturojošie rādītāji.....	25
4.9. Apbūves atbilstība zemes gabala robežām.....	26
4.10. Redzamības trijstūri.....	26
4.11. Speciāli pasākumi cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.....	26
4.12. Attālumi starp ēkām un būvēm.....	26
4.12.1. Insolācijas prasības.....	26
4.12.2. Apgaismojuma prasības.....	26
4.12.3. Ugunsdrošības attālumu prasība.....	26
4.12.4. Attālumi no bērnu pirmsskolas iestādēm un vispārizglītojošām skolām.....	26
4.12.5. Attālumi no lopkopības fermām.....	27
4.12.6. Attālumi no ceļiem un dzelzceļiem.....	27
4.13. Ēku un būvju augstums, stāvu skaits.....	27
4.14. Žogi un prettrokšņa sienas.....	27
4.15. Fasādes, jumti, ūdensnotekcaurules.....	28
4.16. Skatlogi, reklāmas, markīzes.....	28
4.17. Apgaismes ķermeņi.....	28
4.18. Kioski, nojumes, paviljoni u.c.mazās arhitektūras formas.....	28

4.19.	Aizsargjoslas.....	29
4.19.1.	Vides un dabas resursu aizsargjoslas.....	31
4.19.2.	Ekspluatācijas aizsargjoslas.....	33
4.19.3.	Sanitārās aizsargjoslas.....	39
4.19.4.	Drošības aizsargjoslas.....	41
4.19.5.	Aprobežojumi aizsargjoslās.....	41
4.19.6.	Tauvas josla.....	41
4.20.	Aizsardzība pret trokšņiem.....	43
4.21.	Inženiertehniskās apgādes nodrošinājums.....	43
4.22.	Inženiertehniskās komunikācijas un objekti.....	43
4.22.1.	Ūdensapgāde.....	43
4.22.2.	Kanalizācija.....	43
4.22.3.	Elektroapgāde.....	44
4.22.4.	Sakari, radiotranslācija un televīzija.....	44
4.22.5.	Siltumapgāde un gāzes apgāde.....	44
4.22.6.	Attālumi no inženierkomunikācijām līdz ēkām un būvēm.....	44
4.22.7.	Attālumi starp inženierkomunikācijām.....	45
4.23.	Ēkas un būves mājlopiem.....	45
4.24.	Saimniecības ēkas un būves.....	45
4.25.	Atklāta āra (ārpustelņu) uzglabāšana.....	45
4.26.	Pazemes telpas.....	46
4.27.	Meži, apstādījumi, atsevišķi koki un augi.....	46
4.27.1.	Meži.....	46
4.27.2.	Apstādījumi.....	46
4.27.3.	Koku un to sakņu sistēmas aizsardzība.....	46
4.27.4.	Aizsargājami koki.....	46
4.27.5.	Aizsargājami augi.....	46
4.27.6.	Attālums no ēkām un būvēm līdz kokiem.....	46
4.27.7.	Koku ciršana.....	47
4.28.	Reljefa un augsnes virskārtas aizsardzība.....	47
4.29.	Grāvju un dabisko noteču saglabāšana.....	47
4.30.	Stihiju postījumu atjaunošana.....	47
4.31.	Ēku un būvju nojaukšana.....	48
4.32.	Ēku un būvju rekonstrukcija, ēku un būvju uzturēšana.....	48
4.33.	Prasības teritorijas, ēku un būvju uzturēšanai.....	48
4.34.	Prasības ēkas, būves vai to daļu funkcionalitātes maiņa.....	49
4.35.	Prasības derīgo izrakteņu ieguvei.....	49

5.nodaļa

PRASĪBAS DEGVIELAS UZPILDES STACIJU UN TRANSPORTA LĪDZEKĻU NOVIETOŠANAI.....

5.1.	Noteikumi degvielas uzpildes staciju (DUS) izvietojumam.....	49
5.2.	Noteikumi garāžām un slēgtām autostāvvietām.....	50
5.3.	Noteikumi autostāvvietām, velosipēdu novietnēm.....	50
5.4.	Noteikumi automašīnu novietņu piebraucamajiem ceļiem.....	51
5.5.	Vispārīgās prasības velosipēdu, automašīnu novietošanai.....	51

6. nodaļa

ATSEVIŠĶU TERITORIJU IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI.....

6.1.	Dabas pamatnes teritorijas (Z).....	53
6.1.1.	Definīcija.....	53
6.1.2.	Atļautā izmantošana.....	53
6.1.3.	Minimālā zemes gabala platība.....	53
6.2.	Lauksaimniecības teritorijas (L).....	53
6.2.1.	Definīcija.....	53
6.2.2.	Atļautā izmantošana.....	53

	6.2.3. Zemesgabala platība.....	54
	6.2.4. Zemesgabala apbūves blīvums.....	54
	6.2.5. Stāvu skaits.....	54
	6.2.6. Dzīvojamo ēku skaits.....	54
	6.2.7. Ēku un būvju attālums no zemesgabala robežām.....	54
	6.2.8. Attālumi starp ēkām un būvēm.....	55
	6.2.9. Lopkopības fermas un kūtis.....	55
	6.2.10. Citi noteikumi.....	55
	6.2.11. Izņēmumi un papildinājumi.....	55
6.3.	Lauku apbūves teritorijas (LA).....	56
	6.3.1. Definīcija.....	56
	6.3.2. Atļautā izmantošana.....	56
	6.3.3. Zemesgabala platība.....	56
	6.3.4. Zemesgabala minimālais platums.....	56
	6.3.5. Zemesgabala apbūves laukums.....	56
	6.3.6. Stāvu skaits.....	56
	6.3.7. Dzīvojamo ēku skaits.....	56
	6.3.8. Ēku un būvju attālums no zemes gabala robežas.....	56
	6.3.9. Attālumi starp ēkām un būvēm.....	56
	6.3.10. Kūtis.....	56
	6.3.11. Ģimenes dārziņi.....	57
6.4.	Mazdārziņu un dārza māju apbūves teritorijas (MD).....	57
	6.4.1. Definīcija.....	57
	6.4.2. Atļautā izmantošana.....	57
	6.4.3. Zemesgabala platība.....	57
	6.4.4. Zemesgabala minimālais platums.....	57
	6.4.5. Zemesgabala apbūves blīvums.....	57
	6.4.6. Stāvu skaits.....	57
	6.4.7. Ēku skaits.....	57
	6.4.8. Ēku un būvju attālumi no zemes gabala robežām.....	57
6.5.	Mazstāvu dzīvojamās teritorijas (DzM).....	57
	6.5.1. Definīcija.....	57
	6.5.2. Atļautā izmantošana.....	57
	6.5.3. Būvlaide.....	58
	6.5.4. Zemesgabala platība.....	58
	6.5.5. Zemesgabala minimālais platums.....	58
	6.5.6. Zemesgabala apbūves blīvums.....	58
	6.5.7. Minimālā brīvā teritorija.....	58
	6.5.8. Ēku skaits uz zemes gabala.....	58
	6.5.9. Stāvu skaits.....	58
	6.5.10. Pagalma noteikumi.....	58
	6.5.11. Žogi.....	59
	6.5.12. Citi noteikumi (dvīņu māju un rindu ēku apbūvei).....	59
	6.5.13. Izņēmumi un papildinājumi.....	59
6.6.	Daudzdzīvokļu dzīvojamās teritorijas (DzD).....	60
	6.6.1. Definīcija.....	60
	6.6.2. Atļautā izmantošana.....	60
	6.6.3. Būvlaide.....	60
	6.6.4. Zemesgabala apbūves blīvums.....	60
	6.6.5. Zemesgabala minimālā brīvā (zaļā) teritorija.....	60
	6.6.6. Stāvu skaits.....	60
	6.6.7. Priekšpagalma dziļums.....	60
	6.6.8. Fasādes, jumti, ūdens notekcaurules.....	61
	6.6.9. Reklāmas, skatlogi, markīzes.....	61
	6.6.10. Apgaismes ķermeņi.....	61
	6.6.11. Kioski, nojumes, paviljoni u.c. mazās arhitektūras formas.....	61
	6.6.12. Attālums starp dzīvojamām mājām.....	61

	6.6.13. Citi noteikumi.....	61
6.7.	Sabiedrisko iestāžu teritorijas (S).....	62
	6.7.1. Definīcija.....	62
	6.7.2. Atļautā izmantošana.....	62
	6.7.3. Zemesgabala apbūves blīvums.....	62
	6.7.4. Minimālā brīvā (zaļā) teritorija.....	62
	6.7.5. Stāvu skaits.....	62
	6.7.6. Priekšpagalma dziļums.....	63
	6.7.7. Citi noteikumi.....	63
6.8.	Darījuma iestāžu teritorijas (D).....	63
	6.8.1. Definīcija.....	63
	6.8.2. Atļautā izmantošana.....	63
	6.8.3. Zemesgabala apbūves blīvums.....	63
	6.8.4. Minimālā brīvā (zaļā) teritorija.....	63
	6.8.5. Stāvu skaits.....	63
	6.8.6. Priekšpagalma dziļums.....	63
	6.8.7. Citi noteikumi.....	63
6.9.	Jauktas sabiedrisko un darījuma iestāžu teritorijas JSD.....	64
	6.9.1. Definīcija.....	64
	6.9.2. Atļautā izmantošana.....	64
	6.9.3. Zemes gabala maksimālais apbūves blīvums.....	64
	6.9.4. Zemesgabala minimālā brīvā (zaļā) teritorija.....	64
	6.9.5. Maksimālais stāvu skaits.....	64
	6.9.6. Priekšpagalma dziļums.....	64
	6.9.7. Citi noteikumi.....	64
6.10.	Jauktas dzīvojamās un darījumu iestāžu teritorijas (JDzD).....	65
	6.10.1. Definīcija.....	65
	6.10.2. Atļautā izmantošana.....	65
	6.10.3. Zemesgabala maksimālais apbūves blīvums.....	65
	6.10.4. Zemesgabala minimālā brīvā (zaļā) teritorija.....	65
	6.10.5. Maksimālais stāvu skaits.....	65
	6.10.6. Priekšpagalma dziļums.....	65
	6.10.7. Citi noteikumi.....	65
6.11.	Ražošanas teritorijas (R).....	66
	6.11.1. Definīcija.....	66
	6.11.2. Atļautā izmantošana.....	66
	6.11.3. Zemesgabala apbūves blīvums.....	66
	6.11.4. Zemesgabala minimālā brīvā (zaļā) teritorija.....	66
	6.11.5. Maksimālais stāvu skaits.....	66
	6.11.6. Pagalma noteikumi.....	66
	6.11.7. Citi noteikumi.....	66
	6.11.8. Izņēmumi un papildinājumi.....	67
6.12.	Jauktas ražošanas un darījumu teritorijas (JRD).....	67
	6.12.1. Definīcija.....	67
	6.12.2. Atļautā izmantošana.....	67
	6.12.3. Zemes gabala maksimālais apbūves blīvums.....	67
	6.12.4. Zemesgabala minimālā brīvā (zaļā) teritorija.....	67
	6.12.5. Maksimālais stāvu skaits.....	67
	6.12.6. Pagalma noteikumi.....	68
	6.12.7. Citi noteikumi.....	68
6.13.	Komunālās un tehniskās apbūves teritorijas (T).....	68
	6.13.1. Definīcija.....	68
	6.13.2. Atļautā izmantošana.....	68
	6.13.3. Zemesgabala maksimālais apbūves blīvums.....	68
	6.13.4. Zemesgabala minimālā brīvā (zaļā) teritorija.....	68
	6.13.5. Maksimālais augstums.....	68
	6.13.6. Pagalma noteikumi.....	69
	6.13.7. Citi noteikumi.....	69

SATURS

Ievads.....	8
Lietošanas pamācība.....	8
1. Nodaļa	
ATĻAUTO IZMANTOŠANU DEFINĪCIJAS UN JĒDZIENU SKAIDROJUMS.....	10
2. Nodaļa	
PAMATNOSTĀDNES UN SKAIDROJUMI.....	18
2.1. Darbības lauks.....	18
2.2. Nolūks.....	18
2.3. Pamatprincipi.....	18
2.4. Pārkāpumi un sodi.....	18
2.5. Apbūves noteikumu stāšanās spēkā.....	19
2.6. Zemesgabala neatbilstoša izmantojuma statuss.....	19
2.7. Esošie neatbilstoša izmantojuma zemesgabali.....	19
2.8. Esošās ēkas un būves, uzsāktā projektēšana un būvniecība.....	20
2.9. Apbūves noteikumu grozīšana.....	20
2.10. Izņēmumi un papildinājumi.....	20
2.11. Detālpilānojamu izstrādāšana.....	20
2.12. Publiskums.....	21
3.nodaļa	
LIEPAS PAGASTA TERITORIJAS ZONĒJUMS.....	22
3.1. Teritoriju izmantošanas veidi un to apzīmējumi.....	22
3.2. Apzīmējumu lietošana.....	22
3.3. Robežas.....	22
4.nodaļa	
NOTEIKUMI VISĀM TERITORIJĀM.....	23
4.1. Pielietojums.....	23
4.2. Visās teritorijās atļautās izmantošanas.....	23
4.3. Visas teritorijās aizliegtās izmantošanas.....	23
4.4. Piekļūšanas noteikumi.....	23
4.5. Teritoriju izmantošanas veidu maiņa.....	24
4.6. Jaunu zemesgabalu veidošana.....	24
4.7. Pagalma noteikumi.....	25
4.8. Apbūvi raksturojošie rādītāji.....	25
4.9. Apbūves atbilstība zemes gabala robežām.....	26
4.10. Redzamības trijstūri.....	26
4.11. Speciāli pasākumi cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.....	26
4.12. Attālumi starp ēkām un būvēm.....	26
4.12.1. Insolācijas prasības.....	26
4.12.2. Apgaismojuma prasības.....	26
4.12.3. Ugunsdrošības attālumu prasība.....	26
4.12.4. Attālumi no bērnu pirmskolas iestādēm un vispārīgglītojošām skolām.....	26
4.12.5. Attālumi no lopkopības fermām.....	27
4.12.6. Attālumi no ceļiem un dzelzceļiem.....	27
4.13. Ēku un būvju augstums, stāvu skaits.....	27
4.14. Žogi un prettrokšņa sienas.....	27
4.15. Fasādes, jumti, ūdensnotekcaurules.....	28
4.16. Skatlogi, reklāmas, markīzes.....	28
4.17. Apgaismes ķermeņi.....	28
4.18. Kioski, nojumes, paviljoni u.c.mazās arhitektūras formas.....	28

4.19.	Aizsargjoslas.....	29
4.19.1.	Vides un dabas resursu aizsargjoslas.....	31
4.19.2.	Ekspluatācijas aizsargjoslas.....	33
4.19.3.	Sanitārās aizsargjoslas.....	39
4.19.4.	Drošības aizsargjoslas.....	41
4.19.5.	Aprobežojumi aizsargjoslās.....	41
4.19.6.	Tauvas josla.....	41
4.20.	Aizsardzība pret trokšņiem.....	43
4.21.	Inženiertehniskās apgādes nodrošinājums.....	43
4.22.	Inženiertehniskās komunikācijas un objekti.....	43
4.22.1.	Ūdensapgāde.....	43
4.22.2.	Kanalizācija.....	43
4.22.3.	Elektroapgāde.....	44
4.22.4.	Sakari, radiotranslācija un televīzija.....	44
4.22.5.	Siltumapgāde un gāzes apgāde.....	44
4.22.6.	Attālumi no inženierkomunikācijām līdz ēkām un būvēm.....	44
4.22.7.	Attālumi starp inženierkomunikācijām.....	45
4.23.	Ēkas un būves mājlopiem.....	45
4.24.	Saimniecības ēkas un būves.....	45
4.25.	Atklāta āra (ārpustelņu) uzglabāšana.....	45
4.26.	Pazemes telpas.....	46
4.27.	Meži, apstādījumi, atsevišķi koki un augi.....	46
4.27.1.	Meži.....	46
4.27.2.	Apstādījumi.....	46
4.27.3.	Koku un to sakņu sistēmas aizsardzība.....	46
4.27.4.	Aizsargājami koki.....	46
4.27.5.	Aizsargājami augi.....	46
4.27.6.	Attālums no ēkām un būvēm līdz kokiem.....	46
4.27.7.	Koku ciršana.....	47
4.28.	Reljefa un augsnes virskārtas aizsardzība.....	47
4.29.	Grāvju un dabisko noteču saglabāšana.....	47
4.30.	Stihiju postījumu atjaunošana.....	47
4.31.	Ēku un būvju nojaukšana.....	48
4.32.	Ēku un būvju rekonstrukcija, ēku un būvju uzturēšana.....	48
4.33.	Prasības teritorijas, ēku un būvju uzturēšanai.....	48
4.34.	Prasības ēkas, būves vai to daļu funkcionalitātes maiņa.....	49
4.35.	Prasības derīgo izrakteņu ieguvei.....	49

5.nodaļa

PRASĪBAS DEGVIELAS UZPILDES STACIJU UN TRANSPORTA LĪDZEKĻU NOVIETOŠANAI.....

5.1.	Noteikumi degvielas uzpildes staciju (DUS) izvietojumam.....	49
5.2.	Noteikumi garāžām un slēgtām autostāvvietām.....	50
5.3.	Noteikumi autostāvvietām, velosipēdu novietnēm.....	50
5.4.	Noteikumi automašīnu novietņu piebraucamajiem ceļiem.....	51
5.5.	Vispārīgās prasības velosipēdu, automašīnu novietošanai.....	51

6. nodaļa

ATSEVIŠĶU TERITORIJU IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI.....

6.1.	Dabas pamatnes teritorijas (Z).....	53
6.1.1.	Definīcija.....	53
6.1.2.	Atļautā izmantošana.....	53
6.1.3.	Minimālā zemes gabala platība.....	53
6.2.	Lauksaimniecības teritorijas (L).....	53
6.2.1.	Definīcija.....	53
6.2.2.	Atļautā izmantošana.....	53

	6.2.3. Zemesgabala platība.....	54
	6.2.4. Zemesgabala apbūves blīvums.....	54
	6.2.5. Stāvu skaits.....	54
	6.2.6. Dzīvojamo ēku skaits.....	54
	6.2.7. Ēku un būvju attālums no zemesgabala robežām.....	54
	6.2.8. Attālumi starp ēkām un būvēm.....	55
	6.2.9. Lopkopības fermas un kūtis.....	55
	6.2.10. Citi noteikumi.....	55
	6.2.11. Izņēmumi un papildinājumi.....	55
6.3.	Lauku apbūves teritorijas (LA).....	56
	6.3.1. Definīcija.....	56
	6.3.2. Atļautā izmantošana.....	56
	6.3.3. Zemesgabala platība.....	56
	6.3.4. Zemesgabala minimālais platums.....	56
	6.3.5. Zemesgabala apbūves laukums.....	56
	6.3.6. Stāvu skaits.....	56
	6.3.7. Dzīvojamo ēku skaits.....	56
	6.3.8. Ēku un būvju attālums no zemes gabala robežas.....	56
	6.3.9. Attālumi starp ēkām un būvēm.....	56
	6.3.10. Kūtis.....	56
	6.3.11. Ģimenes dārziņi.....	57
6.4.	Mazdārziņu un dārza māju apbūves teritorijas (MD).....	57
	6.4.1. Definīcija.....	57
	6.4.2. Atļautā izmantošana.....	57
	6.4.3. Zemesgabala platība.....	57
	6.4.4. Zemesgabala minimālais platums.....	57
	6.4.5. Zemesgabala apbūves blīvums.....	57
	6.4.6. Stāvu skaits.....	57
	6.4.7. Ēku skaits.....	57
	6.4.8. Ēku un būvju attālumi no zemes gabala robežām.....	57
6.5.	Mazstāvu dzīvojamās teritorijas (DzM).....	57
	6.5.1. Definīcija.....	57
	6.5.2. Atļautā izmantošana.....	57
	6.5.3. Būvlaide.....	58
	6.5.4. Zemesgabala platība.....	58
	6.5.5. Zemesgabala minimālais platums.....	58
	6.5.6. Zemesgabala apbūves blīvums.....	58
	6.5.7. Minimālā brīvā teritorija.....	58
	6.5.8. Ēku skaits uz zemes gabala.....	58
	6.5.9. Stāvu skaits.....	58
	6.5.10. Pagalma noteikumi.....	58
	6.5.11. Žogi.....	59
	6.5.12. Citi noteikumi (dvīņu māju un rindu ēku apbūvei).....	59
	6.5.13. Izņēmumi un papildinājumi.....	59
6.6.	Daudzdzīvokļu dzīvojamās teritorijas (DzD).....	60
	6.6.1. Definīcija.....	60
	6.6.2. Atļautā izmantošana.....	60
	6.6.3. Būvlaide.....	60
	6.6.4. Zemesgabala apbūves blīvums.....	60
	6.6.5. Zemesgabala minimālā brīvā (zaļā) teritorija.....	60
	6.6.6. Stāvu skaits.....	60
	6.6.7. Priekšpagalma dziļums.....	60
	6.6.8. Fasādes, jumti, ūdens notekcaurules.....	61
	6.6.9. Reklāmas, skatlogi, markīzes.....	61
	6.6.10. Apgaismes ķermeņi.....	61
	6.6.11. Kioski, nojumes, paviljoni u.c. mazās arhitektūras formas.....	61
	6.6.12. Attālums starp dzīvojamām mājām.....	61

	6.6.13. Citi noteikumi.....	61
6.7.	Sabiedrisko iestāžu teritorijas (S).....	62
	6.7.1. Definīcija.....	62
	6.7.2. Atļautā izmantošana.....	62
	6.7.3. Zemesgabala apbūves blīvums.....	62
	6.7.4. Minimālā brīvā (zaļā) teritorija.....	62
	6.7.5. Stāvu skaits.....	62
	6.7.6. Priekšpagalma dziļums.....	63
	6.7.7. Citi noteikumi.....	63
6.8.	Darījuma iestāžu teritorijas (D).....	63
	6.8.1. Definīcija.....	63
	6.8.2. Atļautā izmantošana.....	63
	6.8.3. Zemesgabala apbūves blīvums.....	63
	6.8.4. Minimālā brīvā (zaļā) teritorija.....	63
	6.8.5. Stāvu skaits.....	63
	6.8.6. Priekšpagalma dziļums.....	63
	6.8.7. Citi noteikumi.....	63
6.9.	Jauktas sabiedrisko un darījuma iestāžu teritorijas JSD.....	64
	6.9.1. Definīcija.....	64
	6.9.2. Atļautā izmantošana.....	64
	6.9.3. Zemes gabala maksimālais apbūves blīvums.....	64
	6.9.4. Zemesgabala minimālā brīvā (zaļā) teritorija.....	64
	6.9.5. Maksimālais stāvu skaits.....	64
	6.9.6. Priekšpagalma dziļums.....	64
	6.9.7. Citi noteikumi.....	64
6.10.	Jauktas dzīvojamās un darījumu iestāžu teritorijas (JDzD).....	65
	6.10.1. Definīcija.....	65
	6.10.2. Atļautā izmantošana.....	65
	6.10.3. Zemesgabala maksimālais apbūves blīvums.....	65
	6.10.4. Zemesgabala minimālā brīvā (zaļā) teritorija.....	65
	6.10.5. Maksimālais stāvu skaits.....	65
	6.10.6. Priekšpagalma dziļums.....	65
	6.10.7. Citi noteikumi.....	65
6.11.	Ražošanas teritorijas (R).....	66
	6.11.1. Definīcija.....	66
	6.11.2. Atļautā izmantošana.....	66
	6.11.3. Zemesgabala apbūves blīvums.....	66
	6.11.4. Zemesgabala minimālā brīvā (zaļā) teritorija.....	66
	6.11.5. Maksimālais stāvu skaits.....	66
	6.11.6. Pagalma noteikumi.....	66
	6.11.7. Citi noteikumi.....	66
	6.11.8. Izņēmumi un papildinājumi.....	67
6.12.	Jauktas ražošanas un darījumu teritorijas (JRD).....	67
	6.12.1. Definīcija.....	67
	6.12.2. Atļautā izmantošana.....	67
	6.12.3. Zemes gabala maksimālais apbūves blīvums.....	67
	6.12.4. Zemesgabala minimālā brīvā (zaļā) teritorija.....	67
	6.12.5. Maksimālais stāvu skaits.....	67
	6.12.6. Pagalma noteikumi.....	68
	6.12.7. Citi noteikumi.....	68
6.13.	Komunālās un tehniskās apbūves teritorijas (T).....	68
	6.13.1. Definīcija.....	68
	6.13.2. Atļautā izmantošana.....	68
	6.13.3. Zemesgabala maksimālais apbūves blīvums.....	68
	6.13.4. Zemesgabala minimālā brīvā (zaļā) teritorija.....	68
	6.13.5. Maksimālais augstums.....	68
	6.13.6. Pagalma noteikumi.....	69
	6.13.7. Citi noteikumi.....	69

6.13.8.	Izņēmumi un papildinājumi.....	69
6.14.	Līnijbūvju apbūves teritorija (TL).....	69
6.14.1.	Definīcija.....	69
6.14.2.	Atļautā izmantošana.....	69
6.14.3.	Ceļi un ielas.....	69
6.14.4.	Strupceļi un laukumi.....	70
6.14.5.	Ietves.....	70
6.14.6.	Ielu un ceļu segumi.....	70
6.14.7.	Brauktuvju noapaļojuma rādiusi.....	71
6.14.8.	Veloceliņi.....	71
6.14.9.	Inženierkomunikācijas zem ielu brauktuvēm.....	71
6.14.10.	Prasības ielu, ietvju un grāvju ierīkošanai un uzturēšanai.....	71
6.14.11.	Dzelzceļi.....	72
6.14.12.	Meliorācijas sistēmas.....	72
6.14.13.	Inženiertīkli.....	72
6.14.14.	Citi noteikumi.....	72
	Ceļu šķērsprofili.....	74
	Ielu šķērsprofili.....	75
6.15.	Jauktas darījumu iestāžu un tehniskās apbūves teritorijas (JDT).....	76
6.15.1.	Definīcija.....	76
6.15.2.	Atļautā izmantošana.....	76
6.15.3.	Zemes gabala maksimālais apbūves blīvums.....	76
6.15.4.	Zemesgabala minimālā brīvā (zaļā) teritorija.....	76
6.15.5.	Maksimālais stāvu skaits.....	76
6.15.6.	Pagalma noteikumi.....	76
6.15.7.	Citi noteikumi.....	76
6.16.	Rekreācijas teritorijas (A).....	77
6.16.1.	Definīcija.....	77
6.16.2.	Atļautā izmantošana.....	77
6.16.3.	Zemesgabala minimālā platība.....	77
6.16.4.	Zemesgabala apbūves blīvums.....	77
6.16.5.	Stāvu skaits.....	77
6.16.6.	Citi noteikumi.....	77
	7.nodaļa	
	KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBA.....	78
7.1.	Nodaļas noteikumu darbības lauks.....	78
7.2.	Vispārīgie noteikumi.....	78
7.3.	Valsts aizsargājамie kultūras pieminekļi.....	80
7.3.1.	Latvijas valsts aizsargājамo kultūras pieminekļu saraksts.....	80
7.3.2.	Aizsargjoslas(aizsardzības zonas).....	81
7.3.3.	Citi noteikumi.....	81
	8.nodaļa	
	AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS.....	82
8.1.	Valsts nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un atsevišķi objekti.....	82
8.2.	Vietējas nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas.....	82
8.3.	Aizsardzības prasības.....	83
	9.nodaļa	
	BŪVTIESĪBU ĪSTENOŠANAS KĀRTĪBA.....	85
9.1.	Projektēšanas uzsākšana.....	85
9.1.1.	Būvniecības pieteikums.....	85
9.1.2.	Plānošanas un arhitektūras uzdevums.....	85

6.13.8.	Izņēmumi un papildinājumi.....	69
6.14.	Līnijbūvju apbūves teritorija (TL).....	69
6.14.1.	Definīcija.....	69
6.14.2.	Atļautā izmantošana.....	69
6.14.3.	Ceļi un ielas.....	69
6.14.4.	Strupceļi un laukumi.....	70
6.14.5.	Ietves.....	70
6.14.6.	Ielu un ceļu segumi.....	70
6.14.7.	Brauktuvju noapaļojuma rādiusi.....	71
6.14.8.	Veloceliņi.....	71
6.14.9.	Inženierkomunikācijas zem ielu brauktuvēm.....	71
6.14.10.	Prasības ielu, ietvju un grāvju ierīkošanai un uzturēšanai.....	71
6.14.11.	Dzelzceļi.....	72
6.14.12.	Meliorācijas sistēmas.....	72
6.14.13.	Inženiertīkli.....	72
6.14.14.	Citi noteikumi.....	72
	Ceļu šķērsprofili.....	74
	Ielu šķērsprofili.....	75
6.15.	Jauktas darījumu iestāžu un tehniskās apbūves teritorijas (JDT).....	76
6.15.1.	Definīcija.....	76
6.15.2.	Atļautā izmantošana.....	76
6.15.3.	Zemes gabala maksimālais apbūves blīvums.....	76
6.15.4.	Zemesgabala minimālā brīvā (zaļā) teritorija.....	76
6.15.5.	Maksimālais stāvu skaits.....	76
6.15.6.	Pagalma noteikumi.....	76
6.15.7.	Citi noteikumi.....	76
6.16.	Rekreācijas teritorijas (A).....	77
6.16.1.	Definīcija.....	77
6.16.2.	Atļautā izmantošana.....	77
6.16.3.	Zemesgabala minimālā platība.....	77
6.16.4.	Zemesgabala apbūves blīvums.....	77
6.16.5.	Stāvu skaits.....	77
6.16.6.	Citi noteikumi.....	77
	7.nodaļa	
	KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBA.....	78
7.1.	Nodaļas noteikumu darbības lauks.....	78
7.2.	Vispārīgie noteikumi.....	78
7.3.	Valsts aizsargājамie kultūras pieminekļi.....	80
7.3.1.	Latvijas valsts aizsargājамo kultūras pieminekļu saraksts.....	80
7.3.2.	Aizsargjoslas(aizsardzības zonas).....	81
7.3.3.	Citi noteikumi.....	81
	8.nodaļa	
	AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS.....	82
8.1.	Valsts nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un atsevišķi objekti.....	82
8.2.	Vietējas nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas.....	82
8.3.	Aizsardzības prasības.....	83
	9.nodaļa	
	BŪVTIESĪBU ĪSTENOŠANAS KĀRTĪBA.....	85
9.1.	Projektēšanas uzsākšana.....	85
9.1.1.	Būvniecības pieteikums.....	85
9.1.2.	Plānošanas un arhitektūras uzdevums.....	85

9.2.	Būvprojekta akceptēšana.....	85
9.3.	Būvatļaujas saņemšana un būvniecības gaita.....	86
9.4.	Apbūves noteikumu stāšanās spēkā.....	87

IEVADS

Liepas pagasta apbūves noteikumi ir pašvaldības saistošie noteikumi.

Apbūves noteikumi ir juridiski noformulētas prasības zemesgabaliem, ēkām un citām būvēm saskaņā ar pagasta teritorijas plānojumu un tie ir saistoši visiem zemesgabalu īpašniekiem vai to lietotājiem.

Zemes izmantošanas tiesības galvenokārt ir būvtiesības, kas nosaka kur un kādam mērķim ir atļauta apbūve. Apbūves noteikumi atspoguļo zemes īpašnieku vai lietotāju tiesības attiecībā uz viņu īpašumā vai lietojumā esošā zemesgabala izmantošanu.

Liepas pagasta apbūves noteikumi ir sastādīti, ņemot par paraugu arhitektu Edgara Bērziņa un Silvja Grīnberga 1995.g. pēc VARAM pasūtījuma izstrādāto apbūves noteikumu modeli, kas aprobēts Tukumā, Rīgā, Jūrmalā, Alūksnē, Liepājā, Jēkabpilī, Ikšķiles pilsētā ar lauku teritoriju, Babītes pagastā, Ķekavas pagastā, Ādažu pagastā, Salas pagastā un citur.

LIETOŠANAS PAMĀCĪBA

Lai labāk izprastu apbūves noteikumos formulēto prasību juridisko pamatojumu, ieteicams iepazīties arī ar spēkā esošajiem Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem un citiem, uz teritoriju plānošanu un būvniecību attiecināmiem tiesību un normatīvajiem aktiem. Ar neskaidrībām un jautājumiem par apbūves noteikumu prasībām ir jāgriežas Cēsu rajona Būvvaldē un Liepas pagasta padomē.

Vispirms ir jāiepazīstas ar šo apbūves noteikumu nodaļām:

- 2. Pamatnostādnes un skaidrojumi;**
- 3. Liepas pagasta teritorijas zonējums;**
- 4. Noteikumi visām teritorijām.**

Šo nodaļu noteikumi un prasības attiecas uz jebkuru zemesgabalu, lai kādā teritorijā tas atrastos.

6.nodaļas “Atsevišķu teritoriju izmantošanas noteikumi” apakšnodaļās kā atļautās izmantošanas, katrai teritorijai ir noteikti nolūki un veidi, kādos Liepas pagastā ir atļauts izmantot zemi, būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot ēkas un būves. Šo izmantošanu skaidrojums ir dots 1.nodaļā “Atļauto izmantošanu definīcijas un jēdzienu skaidrojumi”.

Katra 6. nodaļas apakšnodaļa ietver arī virkni detalizētu prasību, kas tieši neizriet no teritorijas plānojuma, bet ir noteiktas ar citiem normatīvajiem aktiem, galvenokārt Latvijas Būvnormatīviem.

Izstrādājot detaļplānojumus konkrētā teritorijā, 6. nodaļas apakšnodaļu prasības var tikt grozītas, detalizētas vai papildinātas, un tās var būt atšķirīgas no apbūves noteikumiem.

Apbūves noteikumu 9.nodaļā dota kārtība, kādā īstenojamas būvtiesības, t.i. akceptējami attīstības priekšlikumi, izstrādājami detaļplānojumi un būvprojekti, saņemama būvatļauja, kā arī noteiktas prasības būvdarbu veikšanai un būves nodošanai ekspluatācijā.

Apbūves noteikumu tekstā, papildus 3.nodaļā “Teritoriju izmantošanas veidi” noteiktajiem, ir lietoti šādi saīsinājumi:

- 1)**AL** - LR “Aizsargjoslu likums”, (05.02.1997.) ar 2002.gada 12.marta grozījumiem;
- 2)**BL** - LR “Būvniecības likums”, (10.08.1995.) g. ar 2002.gada 20.marta grozījumiem;
- 3)**CNuN** - *Celtniecības normas un noteikumi*;
- 4) **KL** - LR likums “Par kultūras pieminekļu aizsardzību”, (12.02.1997.);

6)**LBN 101** Latvijas būvnormatīvs “Pagaidu instrukcija par pagastu izbūves ģenerālpānu” Latvijas Republikas Arhitektūras un Celtniecības ministrija, (28.12. 1992.);

7)**LBN 201-96** - Latvijas būvnormatīvs “Ugunsdrošības normas”, Latvijas Republikas Ministru kabinets, (31.10.1995.);

8)**LBN 209** - Latvijas būvnormatīvs “Instrukcija ģimenes māju un zemnieku sētu projektēšanai”, Latvijas Republikas Arhitektūras un Celtniecības ministrija, (03.1993.);

9)**LR** - Latvijas Republika;

10)**MK Not. Nr.** - LR Ministru kabineta noteikumi.

1.nodaļa

ATĻAUTO IZMANTOŠANU DEFINĪCIJAS UN JĒDZIENU SKAIDROJUMS

Šajā nodaļā ir definētas atsevišķu Liepas pagasta atļautās izmantošanas, kā arī dots svarīgāko pielietoto jēdzienu skaidrojums.

Aizmugures pagalma dziļums - mazākais horizontālais attālums starp zemesgabala aizmugures robežu un tuvāko jebkuras galvenās būves sienu.

Aizmugures pagalms - zemesgabala daļa starp zemesgabala sānpagalmiem no zemesgabala aizmugures robežas līdz tuvākajai jebkuras galvenās būves aizmugures fasādes sienai.

Aizsargājami dabas objekti - izcili dabas veidojumi un teritorijas, kam ir sevišķa zinātniska, kultūrvēsturiska, estētiska un sociāla nozīme, un kas atrodas īpašā valsts aizsardzībā.

Aizsargjoslas - ar likumu noteiktas teritorijas platības, kuru uzdevums ir aizsargāt dažāda veida objektus, (gan dabiskus, gan mākslīgus) no nevēlamas ārējas iedarbības, nodrošināt to ekspluatāciju un drošību, vai arī pasargāt vidi un cilvēku no kāda objekta kaitīgas ietekmes.

Apbūve - tādu plānotu, izmantotu vai nodomātu virszemes būvju, inženierkomunikāciju, kā arī labiekārtojuma kopums, kur ēkas ir galvenais elements.

Apbūves blīvums - procentos izteikta zemesgabala apbūves laukuma attiecība pret tā platību.

Apbūves intensitāte - procentos izteikta visu stāvu platības attiecība pret zemesgabala platību.

Apbūves laukums - zemesgabala visas ar būvēm apbūvētās platības summa, izņemot pazemes būves, piebraucamos ceļus un labiekārtojumu.

Apbūves noteikumi - pašvaldības pieņemti saistoši noteikumi - būvnoteikumi, kas juridiski nodrošina un aizsargā fizisko un juridisko personu zemes izmantošanas un būvtiesības, nosakot zemesgabaliem, ēkām un citām būvēm konkrētas prasības.

Apbūves teritorija – teritorija, kas attīstības plānā paredzēta apbūvei.

Apstādījumi - visas ar augiem apaudzētas un iekoptas dabas pamatnes teritorijas, kur neiegūst produkciju: parks, dārzs, skvērs, aleja, ielu un ceļu stādījumi, kas ir brīvi pieejami sabiedrībai, un var ietvert arī ar rekreāciju saistītas ēkas un būves.

Apstāšanās redzamības attālums - attālums, kurā transporta vadītājs spēj apturēt ar atļauto ātrumu braucošu transportlīdzekli līdz ieraudzītajam objektam, kas atrodas uz brauktuves.

Ārējais sānpagalms -sānpagalms, kas tieši robežojas ar ielu.

Arheoloģiskie izrakumi – izpētes zemes darbi, ko veic profesionāla arheologa vadībā, lai izzinātu objekta raksturu, uzbūvi un hronoloģiju.

Ārstniecības iestāde - zeme, ēka, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta veselības aizsardzības un medicīnas prakses nolūkiem un ietver poliklīniku, slimnīcu, klīniku, ambulanci, sanatoriju vai citu iestādi šādiem nolūkiem.

Atklāta āra (ārpustelpu) uzglabāšana - zeme, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta preču vai produkcijas uzglabāšanai brīvā dabā vai būvju vaļējās platībās, kas nav iekļautas sienās un neietver autostāvvietas.

Atklāta autostāvvietā - automašīnu novietošanas veids un nozīmē autostāvvietu, kas nav iekļauta ēkā vai tās daļā un kas ir nodalīta (arī nožogota) automašīnu novietošanai uz laiku.

Atļautā izmantošana - zemes, ēkas, būves vai tās daļas izmantošana, kas plānota, izmantota vai nodomāta saskaņā ar attīstības plānu (teritorijas plānojumu).

Atmata - visas neapbūvētās un neapsaimniekotās lauksaimniecības teritorijas, ietverot neapstrādātu aramzemi, neizmantotas ganības un pļavas.

Augļkopība - augkopības nozare, kuras uzdevums ražot augļus, ogas, riekstus.

Auto tirdzniecības iestāde - izmantošana, kas ietver automašīnu, degvielas, eļļas, smērvielu, riepu, bateriju un rezerves daļu pārdošanu un automašīnu izīrēšanu vai uzglabāšanu izīrēšanas nolūkos, kā arī mazgāšanu, tīrīšanu un tādu nelielu remontdarbu veikšanu, kas ir svarīgi automašīnas aktuālai darbībai.

Autobusu pieturvietā - izmantošana, kas ietver būves autobusu satiksmes apkalpes dienesta un pasažieru vajadzībām, kā arī pastāvīgu pieturas vietu autobusiem un to īslaicīgu novietošanu.

Automašīnu novietošana - visi automašīnu novietošanas veidi to izmantošanas laikā, neatkarīgi no novietošanas ilguma un citiem apstākļiem, izņemot novietošanu apkopei un remontam.

Autostāvvietā - zeme, ēka, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta vienas vai vairāku automašīnu novietošanai uz laiku un ietver arī stāvvietas, piebrauktuves un vertikālās komunikācijas.

Bērnu un jaunatnes iestāde - zeme, ēka, būve vai tās daļa, kas plānota vai nodomāta mazbērnu novietnei, bērnudārzam vai citai bērnu un jaunatnes specializētai iestādei.

Biškopība - mājas bišu audzēšana, kopšana un izmantošana medus u.c. biškopības produktu (vasks, propoliss, bišu inde, ziedputekšņi u.c.) ieguvei, kā arī kultūraugu ziedu apputeksnēšanai.

Brīvā (zaļā) teritorija - zemesgabala neapbūvētā platība, no kā atskaitīta autostāvvietu un piebraucamo ceļu platība. To raksturo brīvās teritorijas platība procentos no stāvu platības.

Būtisks piesārņojums - valsts kompetentu iestāžu noteikta jebkādas kaitīgas vielas maksimāla koncentrācija gaisā, augsnē vai ūdenī, kā arī skaņas līmenis, ko nav atļauts pārsniegt vispār vai kādā konkrētā teritorijā.

Būve - arhitektonisks, tehnisks vai konstruktīvs virszemes, pazemes vai zemūdens statisks darinājums, arī ēkas vai ēku kopums, kā arī attiecīgās tehniskās iekārtas.

Būvētājs - fiziskā vai juridiskā persona (nekustamā īpašuma īpašnieks, nomnieks vai lietotājs), kas veic būvniecību.

Būvlaide – nosacīta līnija zemesgabala iekšpusē, kas nosaka attālumu no sarkanās līnijas līdz apbūvei, parasti paralēli sarkanajai līnijai.

Būvnormatīvi - saistošu normu un noteikumu kopums, kas reglamentē būvniecību un būvju ekspluatāciju, un ir saistoši visiem būvniecības dalībniekiem.

Būvprojekta akcepts — rakstisks lēmums uzskatīt būvprojektu par pieņemtu, ko izdevusi būvvalde vai cita institūcija Būvniecības likuma 6.pantā noteiktajā kārtībā.”;

Būvprojekts - rasējumu un tekstu materiālu kopums, kas nepieciešams būvniecības ieceres īstenošanai.

Ceļu un ielu fronte - zemesgabala vai ainavas daļa, kas pavērsta pret ceļu vai ielu.

Dabas pamatnes teritorijas - kopējs nosaukums mežu, parku, skvēru, pļavu, purvu, pludmaļu, upju, ezeru un citu virszemes ūdeņu teritorijām, kur izbūvēm ir sekundāra nozīme.

Dabas piemineklis - atsevišķs, savrups dabas veidojums: koks, ala, avots, grava, klints, ūdenskritums, akmens un cits dabas retums, kam ir zinātniska, kultūrvēsturiska, estētiska vai ekoloģiska vērtība. Lai nodrošinātu dabas veidojuma saglabāšanu un tā apskates iespēju, aizsargāta tiek arī dabas pieminekļa tuvākā apkārtnē.

Darījumu iestāde - zeme, ēka, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta banku, apdrošināšanas sabiedrību, viesnīcu, moteļu, biroju, kantoru, gadatirgu, izstāžu, kongresu un konferenču centru, kā arī citu komerciāla rakstura iestāžu izvietojumam, bet neietver nekādu ražošanu vai vairumtirdzniecību.

Dārza māja (vasarnīca) - zeme un sezonas rakstura būve, kas plānota, izmantota vai nodomāta rekreācijas nolūkiem vienai ģimenei.

Daudzstāvu daudzdzīvokļu nams – trīs (3) un vairāk stāvu dzīvojamā māja, (neskaitot pagrabu), kas plānota, izmantota vai nodomāta dzīvokļiem, ar kopīgu ieeju no zemes līmeņa, kur iedzīvotājiem ir tiesības izmantot kopīgos pagalmus, priekštelpas, kāpnis, palīgtelpas, kas neatrodas dzīvoklī.

Degvielas uzpildes stacija - zeme, ēka vai būve uz zemesgabala, kas plānota, izmantota vai nodomāta degvielas, eļļas un smērvielu pārdošanai, kā palīgizmantošanu ietverot citu tirdzniecību un pakalpojumus; kafejnīcu, automašīnu mazgāšanu.

Drošības aizsargjosla - teritorija, kas noteikta kā josla ap paaugstināta riska objektu. Tās galvenais uzdevums ir nodrošināt šī objektu, kā arī vides un cilvēku drošību gan to ekspluatācijas laikā, gan iespējamo avāriju gadījumā .

Dvīņu māja - divas bloķētas dzīvojamās mājas, kas plānotas, izmantotas vai nodomātas divu ģimeņu dzīvošanai (divām mājsaimniecībām).

Dzelzceļa stacija - zeme, ēka, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta dzelzceļa satiksmes pasažieru apkalpošanai.

Dzelzceļš - zeme (zemes josla) un būves, kas plānotas, izmantotas vai nodomātas dzelzceļa darbības nodrošināšanai, ieskaitot arī pieturvietas, izņemot dzelzceļa pasažieru stacijas.

Dzīvojamā māja laukstrādniekiem - ēka, būve vai tās daļa, kas ietver dzīvokļus vai atsevišķas istabas, kas nodotas laukstrādniekiem pagaidu lietošanā uz līgumā noteiktu termiņu.

Dzīvoklis kā palīgizmantošana - ēka vai tās daļa, kas plānota, izmantota, vai nodomāta kā atsevišķa norobežota dzīvojamā platība, kas sastāv no vienas vai vairākām istabām, virtuves un palīgtelpām uz tāda zemesgabala, kur dzīvojamā māja nav galvenais atļautais zemes izmantošanas veids.

Ēka - atsevišķa arhitektoniska, tehniska un konstruktīva virszemes, arī daļēji pazemes būve.

Ēkas augstums - attālums no zemes virsmas projektētā vidējā līmeņa ēkas vidū ielas vai ceļa pusē līdz tai augstākajai ēkas daļai (dzegas vai parapeta virsmalai, jumta malai, mansarda jumtam, kā arī jumta čukuram, ja jumts stāvāks par 45°), kas aiztur gaismas plūsmu 45° leņķī. Pagalma ēkas augstumu mēra ēkas vidū no pagalma virsmas projektētā vidējā līmeņa.

Ekspluatācijas aizsargjosla - teritorija, kas noteikta kā aizsargjosla ap transporta, sakaru un citu komunikāciju līnijām un objektiem, lai nodrošinātu to efektīvu un drošu ekspluatāciju un attīstības iespēju.

Ferma - izmantošana, kas ietver atsevišķu specializētu, rūpnieciska rakstura lopkopības (govju, cūku, zirgu, putnu u.c.) saimniecību, arī pastaiģu laukumus, bet neietver ganības.

Galvenā būve - būve vai ēka, kas plānota, izmantota vai nodomāta galvenajai izmantošanai uz zemesgabala.

Garāža - ēka vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta pastāvīgai vienas vai vairāku automašīnu novietošanai, un var būt gan privātā, gan sabiedriskā garāža. Ja garāža ir ietverta dzīvojamā vai saimniecības ēkā, tad šo apbūves noteikumu izpratnē tā netiek uzskatīta par privātu garāžu.

Golfa laukums - teritorija ar sporta būvēm un nepieciešamajām ēkām dabas pamatnes teritorijā.

Graudkopība - augkopības pamatnozāre graudu ražošana pārtikai, sēklai, lopbarībai, rūpnieciskām izejvielām.

Grāvis - mākslīgi veidots padziļinājums zemes virsmā virsūdeņu uztveršanai un novadīšanai, iekļaujoties vienotā noteces sistēmā.

Ģimenes dārziņš - teritorija, kur pagaidu lietošanā uz līgumā noteiktu termiņu ir ierīkots sakņu dārzs ģimenes vajadzībām, ar vai bez pagaidu būvēm (dārza inventāra noliktavām).

Ģimenes māja - ēka vai cita būve, kas ietver sevī dzīvojamo māju (1-2 ģimenēm), saimniecības ēku un inženierbūves.

Hidrotehniska būve - inženiertehniska būve ūdens resursu izmantošanai vai ūdenslīmeņa regulēšanai.

Iedibināta būvlaide - esošās apbūves frontes veidotā līnija, ja kvartāla robežās vismaz piecos zemesgabalos galvenās būves pie ielas atrodas uz vienas līnijas.

Iekšējais sānpagalms - sānpagalms, kas nerobežojas ar ielu.

Iela - zeme, būve, vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta satiksmes nodrošināšanai apdzīvotās vietās – ciemos, un vietējās satiksmes pievadīšanai lielceļiem. Iela ietver teritoriju ielu sarkanajās līnijās un krustojumus ar vietējām ielām un piebrauktuvēm, bet neietver krustojumus ar lielceļiem.

Individuālais darbs - individuālā darba veidi, saskaņā ar LR Ministru Padomes 1993. gada 29.aprīļa lēmumu Nr. 220 apstiprināto sarakstu, kā arī darbība dzīves vietā radošajās profesijās, ietverot arī darbību dzīvoklī, savrupmājā vai viensētā izvietotā individuālajā uzņēmumā.

Insolācija (izsauļojums) - rādītājs, kas norāda iekštelpu nepieciešamo izsauļojuma ilgumu. To nosaka attiecīgi būvnormatīvi.

Inženiertehniskās apgādes tīkli un būves - zeme, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta virszemes un pazemes inženiertīkliem un būvēm, lai nodrošinātu apbūves vai citu izbūves teritoriju pieslēgšanu centralizētām apgādes sistēmām, (ūdensvads, kanalizācija, elektroapgāde, siltumapgāde, telekomunikācijas) kas pašas ir šie tīkli un būves.

Inženiertehnisko komunikāciju objekts - zeme, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta valsts vai pagasta inženiertehniskās apgādes un infrastruktūras objektu, (elektropakšstacijas, katlumājas, gāzes sadales stacijas, automātiskās telefonu stacijas, kanalizācijas un lietus notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, dzeramā ūdens atdzelžošanas stacijas) un transporta sistēmas objektu (ceļu, ielu, un dzelzceļa) izvietojumam.

Īslaicīgas lietošanas būve — būve, kuras ekspluatācijas laiks nav ilgāks par pieciem gadiem un kas jānojauc līdz minētā termiņa beigām.

Izbūve - kopīgs nosaukums plānotai, izmantotai vai nodomātai visu veidu teritorijas izmantošanai, un attīstības pasākumiem, apbūvei, labiekārtojuma un ainavu veidošanai.

Izglītības iestāde nozīmē izmantošanu, kas ietver iestādi pamata, vidējās un augstākās izglītības iegūšanai, tajā skaitā speciālās, profesionālās un pieaugušo izglītības iestādi, kā arī iestādi bērnu un jaunatnes brīvā laika nodarbībām.

Jāšanas skola - zeme, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta zirgu turēšanai, izrādīšanai, trenēšanai, jāšanai, izbraukšanai, kā arī apmeklētāju instruēšanai un apmācībām.

Jumta izbūve - ja tās platība 2,5 m vai lielākā augstumā ir vairāk par 66% no ēkas pirmā stāva platības.

Kapsēta - zeme, kas plānota, izmantota vai nodomāta mirušo apbedīšanai un ar to saistītiem pasākumiem, ietverot arī ēkas un citas būves.

Klēts - saimniecības ēka lauksaimniecības produktu, augļu, apģērba, saimniecības inventāra, sadzīves priekšmetu glabāšanai.

Kokaudzētava - zeme, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta augļu koku, ogu krūmu, dekoratīvo augu un meža koku stādu audzēšanai un pavairošanai.

Krautuve - laukums, vieta dažādu materiālu (būvmateriālu, kokmateriālu u.c.). nokraušanai un īslaicīgai uzglabāšanai.

Kultūras iestāde - zeme, ēka vai būve, kas plānota, izmantota vai nodomāta kultūras centram, teātrim, kinoteātrim, koncertzālei, universālas izmantošanas zālei, muzejam, bibliotēkai, mēdiju centram vai līdzīgai iestādei.

Kultūras pieminekļa aizsardzības josla - noteikta teritorija ap kultūras pieminekli, kurā noliegta vai reglamentēta jauna būvniecība un ierobežota jebkura cita darbība, kas degradē kultūras pieminekļa vērtību vai traucē tā uztveri.

Kultūras pieminekļi - kultūrvēsturiskā mantojuma daļa- kultūrvēsturiskas ainavas un atsevišķas teritorijas (senkapi, kapsētas, parki, vēsturisko notikumu norises un ievērojamu personu darbības vietas) kā arī atsevišķi kapi, ēku grupas un atsevišķas ēkas, mākslas darbi, iekārtas un priekšmeti, kuriem ir vēsturiska, zinātniska, mākslinieciska vai citāda kultūras vērtība un kuru saglabāšana nākamajām paaudzēm atbilst Latvijas Valsts un tautas, kā arī starptautiskajām interesēm.

Kūts - saimniecības ēka mājlopu (aitu, cūku, govju, teļu, zirgu) un mājputnu izmitināšanai zemnieku saimniecībās.

Kūtsmēslu glabātava - zeme, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta kūtsmēslu savākšanai, uzkrāšanai, kompostēšanai, biotermiskai un bioloģiskai apstrādei.

Lauksaimnieciska izmantošana - zemes apstrāde graudkopības, sakņkopības, augļkopības, biškopības, lopkopības un citu pārtikas produktu ražošanai neierobežotā daudzumā, lai tos pārdotu ārpus ieguves vietas neapstrādātā vai daļēji apstrādātā veidā, bet neietverot lopkopības fermu.

Leceklis - iedziļināta sakņu vai dārzeņu dobe ar koka vai betona malām un noņemamiem caurspīdīga materiāla pārsegumiem.

Lopkopība - lauksaimnieciskās nozare kas ietver sevī cūkkopību, zirgkopību, aitkopību, piena lopkopību, lai ražotu pārtikas produktus (pienu, gaļu, olas), izejvielas vieglajai rūpniecībai (vilnu, ādas), nodrošinātu vilcējspēku (zirus) un lopkopības ražošanas blakusproduktus (kūtsmēslus, vircu) zemes auglības palielināšanai.

Lopkopības ferma - zeme, ēka un būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta lopkopības (govju, cūku, zirgu, putnu u.c.) saimniecībai, ietverot arī ganības.

Mazēka - vienkārša ēka, kuras apbūves laukums nav lielāks par 25 m².

Mazstāvu daudzdzīvokļu nams - dzīvojamā māja kas nepārsniedz trīs stāvus (neskaitot pagrabu), un ir plānota, izmantota vai nodomāta dzīvokļiem ar kopīgu ieeju no zemes līmeņa, un, kur iedzīvotājiem ir tiesības kopīgi lietot priekštelpas, kāpnes, palīgtelpas, kas neatrodas dzīvoklī, un pagalmus.

Meliorācijas būves nozīmē izmantošanu, kas ietver pasākumu sistēmu ūdens režīma regulēšanai un augsnes erozijas novēršanai.

Meža zeme - zeme, uz kuras ir mežs, zeme zem meža infrastruktūras objektiem, kā arī mežā ietilpstošie un tam piegulošie pārplūstošie klajumi, purvi un lauces.

Mežaparks – cilvēku izmainīta un daļēji apbūvēta meža teritorija, kas tiek intensīvi izmantota dažādiem atpūtas veidiem, un kur nepieciešams augstāka labiekārtojuma līmenis un mākslīga vides uzturēšana, lai tiktu saglabāts meža vizuālais dabiskums.

Mežs – ekosistēma visās tā attīstības stadijās, un tajā dominē koki, kuru augstums sasniedz vismaz septiņus metrus un kuru pašreizējā vai potenciālā vainagu projekcija ir vismaz 20 procenti no mežaudzes aizņemtās platības. Par mežu neuzskata atsevišķi no mežiem esošas platības, kuras apaugušas ar kokiem un kuru lielums nepārsniedz 0,1 hektāru, koku rindas, kuru platums ir mazāks par 20 metriem, augļu dārzus, parkus, kapsētas un meža koku sēklu ieguves plantācijas.

Mežsaimnieciska izmantošana - izmantošana, kas ietver ar mežsaimniecību, mežizstrādi, kokmateriālu sagatavošanu saistītos pakalpojumus, un var ietvert arī Ziemassvētku eglīšu un citu meža produktu audzēšanu un izstrādi.

Neatbilstoša izmantojuma statuss – zemesgabala izmantošana, kas likumīgi iesākta, pirms teritorijas plānojumā tam noteikts cits izmantojums.

Nebūtisks piesārņojums – piesārņojuma līmenis nepārsniedz gaisa, ūdens un augsnes spēju to absorbēt un pārstrādāt.

Noliktava – zeme, ēka un būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai paredzēta materiālu, vielu, lietu un preču uzkrāšanai, glabāšanai vai saglabāšanai (saldēšanai).

Paaugstināta riska objekts – objekts, kur ir paaugstināta iespējamība radīt draudus videi, cilvēka dzīvībai, veselībai, vai īpašumam.

Pagaidu būve - ēka vai cita būve:

- kas plānota, izmantota vai nodomāta uz noteiktu vai nenoteiktu laiku, t.i., tai ir pagaidu statuss;
- kuras būvkonstrukcijas atbilst pagaidu statusam;
- kas jānojauc līdz ar pagaidu statusa izbeigšanos bez nojaukšanas kompensācijas.

Pagalms – ēku, būvju vai stādījumu ierobežots laukums. Apbūves teritorijās, šo saistošo noteikumu nozīmē, termins izmantots arī zemesgabala daļu apzīmēšanai, piemēram, priekšpagalms, iekšējais vai ārējais sānpagalms, aizmugures pagalms.

Pagasta ceļš – zemes izmantošana, kas plānota, nodomāta vai izmantota nodrošina transporta un gājēju sakarus starp pagasta teritorijas daļām un apdzīvotām vietām, pieslēgumus valsts autoceļiem. Pagasta ceļš ietver teritoriju ceļa zemes nodalījuma joslas platumā, bet neietver krustojumus ar valsts autoceļiem.

Pagrabs – brīvtāvoša, zemē iedziļināta būve, vai arī telpas, kas izvietotas zem ēkas vai būves pirmā stāva.

Pagrabstāvs – telpa vai telpu kopums, kas izvietoti zem ēkas vai būves pirmā stāva, un kur griesti atrodas ne augstāk kā 1 m virs zemes līmeņa.

Palīgizmantošana (papildizmantošana) – atļautā izmantošana, kas papildina, uzlabo vai veicina atļauto izmantošanu tajā pašā zemesgabalā.

Pansija – zeme, ēka un cita būve vai tās daļa, kur īpašnieks dzīvo un apgādā citas personas ar dzīvojamo platību (ar maksu par īri maksu un malītīti), bet neietver viesnīcu, slimnīcu vai sanatoriju.

Parcele - ar detālo plānojumu vai zemes ierīcības projektu noteikta teritorijas pamatvienība līdz tās ierakstīšanai Zemesgrāmatā.

Parks – dabiskas un cilvēku veidotas teritorijas, ko veido dabas elementu, ēku un citu būvju un mazo arhitektūras formu daudzveidība ar lielu estētisko, sanitāri higiēnisko un rekreācijas nozīmi, un kuru uzturēšanai nepieciešams augsts labiekārtojuma līmenis, mākslīga audžu kopšana un atjaunošana.

Pārvaldes iestāde – zeme, ēka un cita būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta nekomerciāliem nolūkiem un ietver valsts, pašvaldības un tās dienestu pārvaldes, militāro un sabiedrisko organizāciju, biedrību, vēstniecību, prokuratūras, tiesu, policijas, ugunsdzēsības un pasta iestādes.

Patvaļīga būvniecība – būvdarbi, kas tiek veikti bez akceptēta būvprojekta un būvatļaujas, vai neatbilst būvprojektam.

Piebraucamais ceļš – jebkādas izbūves teritorijas daļa piekļūšanai pie zemesgabala vai atsevišķiem objektiem, arī servitūts vai apgrūtinājums.

Pilns stāvu skaits – ēkas un citas būves visu virszemes stāvu skaits, kur ieskaitīts:

Pirmsskolas bērnu iestāde – zeme, ēka, būve, vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta mazbērnu novietnei, bērnu dārzam vai citai specializētai bērnu iestādei, bet neietver privātu mājas bērnu dārzus.

Pirts – zeme, ēka vai būve, vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta ķermeņa mazgāšanai un citai sanitārai apkopei.

Ļava – zeme, uz kuras aug ļaujama zāle.

Priekšpagalms - zemesgabala daļa visā tā platumā no zemesgabala frontes (sarkanās līnijas) līdz jebkurai galvenās ēkas galvenās fasādes sienai pret ielu vai ceļu.

Privāts mājas bērnu dārzs – īslaicīgas bērnu aprūpes un uzraudzības nodrošināšana dzīvoklī vai dzīvojamā mājā ar pašvaldības piekrišanu, par atalgojumu vai atlīdzību uz laika periodu ne ilgāku par 24 stundām, ne vairāk par pieciem bērniem (neskaitot aprūpētāja bērnus) vecumā līdz 10 gadiem.

Puķkopība – augkopības nozare, lai nodrošinātu apgādi ar ziediem, telpaugiem, stādāmo materiālu apzaļumošanai.

Putnkopība – lopkopības nozare mājputnu (vistu, pīļu, zosu, tītaru, fazānu, paipalu) audzēšanai, lai apgādātu iedzīvotājus ar pārtikas produktiem (olas, gaļa), kā arī vieglo rūpniecību ar izejvielām (dūnām, spalvām).

Reliģiska iestāde - zeme, ēka, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta jebkuras reliģiskas kopienas nolūkiem un var ietvert kulta celtni, reliģiskas izglītības iestādi vai draudzes bērnudārzu. Ja šāda ēka piebūvēta vai iebūvēta galvenajā būvē, tā jāuzskata par daļu no galvenās būves, nevis par saimniecības ēku.

Rindu māja – vertikāli sadalīta dzīvojamā māja, kas ietver vertikāli trīs un vairākos dzīvokļos sadalītu ēku uz kopīga, vai katru uz sava zemesgabala ar neatkarīgām izejām uz priekšpagalmu un aizmugures pagalmu, kas cieši piekļaujas katra dzīvokļa priekšējai un aizmugures sienai.

Saimniecības ēka – ēka, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta kādai saimnieciskai vajadzībai (šķūnis, klēts, kūts u.t.t.). Ja šāda ēka piebūvēta vai iebūvēta galvenajā būvē, tā jāuzskata par daļu no galvenās būves, nevis par saimniecības ēku.

Saimniecības ēka laukstrādniekiem – ēka, būve vai tās daļa, kur pagaidu lietošanā uz līgumā noteiktu termiņu ir saimniecības ēka vai tās daļa laukstrādniekiem.

Sakņkopība – augkopības nozare un ietver sakņu audzēšanu pārtikai, lopbarībai un rūpnieciskām izejvielām.

Sanitārā aizsargjosla – teritorija, kas noteikta kā josla ap objektiem ar paaugstinātām sanitārajām prasībām. Tās galvenais uzdevums ir sanitāro prasību nodrošināšana.

Sarkanā līnija – pašvaldības apstiprinātajā teritorijas plānojumā noteiktā līnija, kas norobežo ceļa, ielas vai piebrauktuves (arī inženiertehnisko komunikāciju koridoru) izbūvei nepieciešamo teritoriju no apbūvējamās vai citādā veidā izmantojamās teritorijas (parasti no zemesgabala).

Savrupmāja – brīvstāvoša vienas vai divu ģimeņu dzīvojamā māja.

Siltumnīca – segta virszemes būve vai tās daļa no stikla, polietilēna vai cita caurspīdīga materiāla ar dabīgu vai mākslīgu mikroklimatu, kas plānota, izmantota vai nodomāta dārzu, puķu, to stādu un sēklas materiālu audzēšanai.

Sociālās aprūpes iestāde – zeme, ēka un cita būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta sociālās aprūpes nolūkiem, un var ietvert sociālās aprūpes centru, internātu, pansionātu, invalīdu namu vai citu iestādi līdzīgiem nolūkiem.

Specializēta lopkopības ferma – zeme, ēka, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta atsevišķai specializētai rūpnieciska tipa lopkopības (govju, cūku, zirgu, putnu u.c.) saimniecībai, neietverot ganības, bet tikai pastaigu laukumus.

Sporta būve – zeme, ēka, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta sporta spēļu vai fizisko nodarbībām, ietverot sēdvietas skatītājiem, kā arī sporta būves dzīvojamās un citās teritorijās, kur tās kalpo kā palīgizmantošana.

Šķūnis – ēka vai būve, kas plānota, izmantota vai nodomāta lopbarības, darbarīku un citu saimniecības materiālu novietošanai.

Tauvas josla – sauszemes josla gar visu ūdeņu, (upju, ezeru, kanālu) krastiem, kas paredzēta zvejas, rekreācijas vajadzībām un nodrošina piekļūšanu ūdenim, neatkarīgi no zemes piederības.

Tehniskās apkopes stacija – zeme, ēka, būve vai tās daļa, kas izmantota vai nodomāta transporta līdzekļu apkopei un labošanai, ietverot remontu, krāsošanu, mazgāšanu un tīrīšanu, kā arī eļļu, smērvielu, antifrīzu, riepu, aizdedzes sveču, akumulatoru un rezerves daļu pārdošanu.

Telpas individuālā darba vajadzībām – savrupmājas vai daudzdzīvokļu mājas dzīvokļa daļa, kurā nodarbojas ar individuālo darbu un kura platība nepārsniedz 25% no savrupmājas vai dzīvokļa platības.

Tirdzniecības un/vai pakalpojumu objekts – zeme, ēka, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta preču mazumtirdzniecībai (tirdzniecības centrs, universālveikals, veikals, salons, aptieka u.c.) vai banku, viesnīcu, restorānu, bāru, kafejnīcu, izstāžu un konferenču, kā arī sadzīves un citu pakalpojumu nodrošināšanai, bet neietver nekādu ražošanu vai vairumtirdzniecību.

Tūrisms - jebkura veida darbība un aktivitātes, kas ir saistīta ar cilvēku pagaidu ceļojumu (ne īsāku par 24 stundām un ne ilgāku par 1 gadu) ārpus savas pastāvīgās dzīvesvietas brīvā laika pavadīšanas vai lietišķo darījumu nolūkā, ja tas nav saistīts ar algotu darbu apmeklējuma vietā.

Turpmākas izpētes un plānošanas teritorijas - teritorijas, kurās jāveic izpēte, un par kuru izmantošanu jāpieņem atsevišķi pašvaldības lēmumi.

Ūdenssporta būve – zeme, ēka, būve vai tās daļa, kā arī ūdens akvatorija daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta vienam vai vairākiem ūdenssporta veidiem (airēšanai, vindsērfingam, ūdensslēpošanai u.c.).

Ūdenstece – dabīga vai mākslīga gultne ar plūstošu ūdens straumi, kas veidojas kādā apvidū zemes virsmas slīpuma dēļ (upe, kanāls, strauts).

Ūdenstilpe – dabīgs vai mākslīgs zemes virsmas pazeminājums – ieplaka, kur uzkrājas ūdens (jūra, ezers, dīķis).

Vairumtirdzniecības iestāde – zeme, ēka, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta materiālu, vielu, lietu un citu preču komplektēšanai, iesaiņošanai, pārdošanai, uzkrāšanai un/vai glabāšanai vairumā, izslēdzot jebkādu preču ražošanu, montēšanu vai pārstrādāšanu.

Veterinārā iestāde - izmantošana, kas ietver veterinārās prakses nolūkiem domātu iestādi lauksaimniecībai, rekreācijai vai hobijam turētu mājdzīvnieku (mājlopu, suņu, kaķu, putnu u.c.) aprūpei un var ietvert veterināro slimnīcu, konsultāciju, ķirurģisko kabinetu un citu stacionāru iestādi līdzīgiem nolūkiem.

Vides un dabas resursu aizsargjosla – teritorija, kas noteikta kā aizsargjosla ap objektiem, kas nozīmīgi no vides un dabas resursu aizsardzības un racionālas izmantošanas viedokļa. Tās galvenais uzdevums ir samazināt vai novērst negatīvās antropogēnās iedarbības ietekmi uz šiem objektiem.

Vieglās ražošanas uzņēmums – zeme, ēka, un cita būve vai tās daļa, kas izmantota vai nodomāta produkcijas ražošanai, montēšanai, lai iegūtu mazumtirdzniecības, vairumtirdzniecības vai pakalpojumu galaproduktus, kā arī preču, vielu vai lietu komplektēšanai, iesaiņošanai montāžai, izņemot tādas darbības, kas rada būtisku piesārņojumu, kā rezultātā ķīmiskie, fizikālie, radioloģiskie un bakterioloģiskie faktori pārsniedz pieļaujamās higiēnas normatīvus.

Vietējās nozīmes iela nozīmē izmantošanu, kas ietver dzīvojamo ielu, kravas transporta ielu, gājēju ielu un ceļu (gatvi), parka ceļu, piebrauktuvi un veloceliņu un nodrošina transporta pieslēgumu maģistrālajām ielām. Vietējās nozīmes iela ietver teritoriju ielas sarkanajās līnijās, bet neietver krustojumus ar maģistrālajām ielām.

Virvas (šķidro kūtsmēslu krātuve) – iedziļinātas, ūdensnecaurļaidīgas betona vai dzelzsbetona tvertnes, kur novada šķidros kūtsmēslus ar pneimatiskām iekārtām, sūkņiem vai pašteces ceļā no savākšanas kolektoriem.

Vispārīgās ražošanas uzņēmums – zeme, ēka, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta ražošanas, montēšanas, pārstrādāšanas, remontēšanas, materiālu un iekārtu, kā arī jebkādu citu preču, vielu vai lietu glabāšanas, uzkrāšanas, komplektēšanas un iesaiņošanas nolūkos.

Zemes izmantošanas veidi – pašvaldības teritorijas iedalījums pēc zemes izmantošanas, kas noteikta attīstības plānā.

Zemesgabala fronte – horizontālais attālums starp zemesgabala, vai parces sānu robežām pa ielas vai ceļa sarkano līniju.

Zemesgabals – juridiski noteikta, teritorijas pamatvienība, kas zemesgrāmatā ierakstīta kā īpašums.

Zemnieku sēta – zeme, ēkas vai būves, kas plānotas, izmantotas vai nodomātas zemnieku saimniecībai un ietver ģimenes dzīvojamo māju ar saimniecības ēkām.

Zinātnes iestāde – zeme, ēka, būve vai tās daļa, kas plānota, izmantota vai nodomāta zinātniskās pētniecības vai līdzīgai iestādei.

2. nodaļa

PAMATNOSTĀDNES UN SKAIDROJUMI

Šo Liepas pagasta saistošo noteikumu virsraksts ir “**Liepas pagasta apbūves noteikumi**”. Turpmāk tekstā lietots saīsinājums “**apbūves noteikumi**”.

2.1. Darbības lauks

Apbūves noteikumi attiecas uz visu pagasta teritoriju, t.i., uz visām zemēm Liepas pagasta administratīvajās robežās un ir saistoši visām fiziskajām un juridiskajām personām – zemes īpašniekiem, lietotājiem un nomniekiem, uzsākot jebkuru zemesgabalu sadalīšanu, ēku un citu būvju un zemes ierīcības projektēšanu, būvdarbus, ēku rekonstrukciju, modernizāciju vai nojaukšanu. Apbūves noteikumi neatbrīvo fiziskās un juridiskās personas no nepieciešamības ievērot spēkā esošo valsts likumu un citu likumdošanas aktu prasības.

Apbūves noteikumi ietver arī valsts likumu un normatīvo aktu noteiktos noteikumus, uzrādot iekavās saīsinātu attiecīgā noteikuma avotu.

Stājoties spēkā šo likumdošanas aktu grozījumiem, apbūves noteikumi ir jāpapildina. Šie papildinājumi nav uzskatāmi par apbūves noteikumu grozījumiem.

2.2. Nolūks

Apbūves noteikumi ir līdzeklis Liepas pagasta pašvaldības attīstības mērķu sasniegšanai, lai nosakot zemes īpašnieku, lietotāju un nomnieku būvtiesības un pienākumus saskaņā ar spēkā esošo pašvaldības teritorijas plānojumu, nodrošinātu iedzīvotāju vispārēju labklājību, drošību, ērtības.

2.3. Pamatprincipi

Ceļot jaunas ēkas un būves, vai rekonstruējot un pārbūvējot jau esošās, ir jāievēro attiecīgie būvnoteikumi (apbūves noteikumi). *[Civillikums 1085 p.]*

Nav pieļaujama nekādu pašvaldības institūciju atļauju vai licenšu izsniegšana nodomātai, paredzētai zemes izmantošanai vai nodomātai ēkas vai būves būvēšanai, pārbūvēšanai ierīkošanai, paplašināšanai vai izmantošanai, ja ar to tiek pārkāpti jebkādi šo apbūves noteikumu punkti.

2.4. Pārkāpumi un sodi

Apbūves noteikumi ir izstrādāti kā pagasta saistošie noteikumi, pamatojoties uz likuma „Par pašvaldībām” 43.pantu, kas nosaka, ka pagasta padome ir tiesīga izdot saistošus noteikumus par pagasta teritorijas apbūvi, paredzot administratīvo atbildību par to pārkāpšanu, ja tas nav paredzēts likumos *(PL, 43.p.)*.

Jebkura fiziskā vai juridiskā persona, kas pārkāpj apbūves noteikumus, ir vainīga un sodāma saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu:

- pirmajā reizē fizikai vai juridiskai personai var uzlikt naudas sodu vai izteikt brīdinājumu;
- vainīgajai personai ir pienākums pārkāpumu novērst;
- ja fiziskā vai juridiskā persona nenovērs pārkāpumu, tad nākamajā reizē var uzlikt atkārtotu naudas sodu;
- ja pārkāpums vēl netiek novērsts, iestājas kriminālatbildība.

Atkarībā no pārkāpuma veida, balstoties uz pagasta padomes Administratīvās komisijas priekšlikumu, Liepas pagasta padome pieņem lēmumu par soda apjomu Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa noteiktajā kārtībā.

Pārsūdzība par pagasta pašvaldības lēmuma atbilstību apbūves noteikumiem, kā arī pārsūdzība būvprojekta akceptēšanas lietā, ir iesniedzama LR Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministram.

Ja LR Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija pārsūdzību noraida, jebkurai fiziskajai vai juridiskajai personai ir tiesības griezties pie tiesas.

2.5. Apbūves noteikumu stāšanās spēkā

Apbūves noteikumi stājas spēkā reizē ar pagasta teritorijas plānojuma vai tā grozījumu stāšanos spēkā, pēc to pieņemšanas atklātā pagasta padomes sēdē un lēmuma, ar kuru apstiprināts teritorijas plānojums un izdoti pašvaldības saistošie noteikumi, publikācijas laikrakstā „Latvijas Vēstnesis”.

Ja tiesa atzīst kādu apbūves noteikumu nodaļu, punktu vai noteikumu par spēkā neesošu, pārējā apbūves noteikumu daļa saglabā spēku.

2.6. Zemesgabala neatbilstoša izmantojuma statuss

Ja kāda zemesgabala izmantošana ir likumīgi iesākta, pirms pašvaldība pieņemusi teritorijas plānojumu, kurā šim zemesgabalam tiek noteikts cits izmantošanas veids, tad uz šo zemesgabalu ir attiecināms neatbilstoša izmantojuma statuss.

Neatbilstoša izmantojuma statusa zemesgabala īpašnieks ir tiesīgs turpināt likumīgi iesākto izmantošanu, bet jebkura jauna būvniecība, esošo ēku pārbūve, restaurācija vai nojaukšana jāveic atbilstoši apbūves noteikumu prasībām.

Ja zemesgabala īpašniekam ir līdz teritorijas plānojuma vai tā grozījumu pieņemšanai akceptēts (saskaņots) būvprojekts, vai izsniegta būvatļauja, un to derīguma termiņi nav beigušies, tad zemesgabalam ir neatbilstoša izmantojuma statuss un īpašnieks ir tiesīgs turpināt iesākto darbību, ja pašvaldība nekompensē īpašniekiem zaudējumus.

Visos gadījumos, kad mainās zemesgabala īpašnieks, zemesgabals zaudē neatbilstoša izmantojuma statusu un jaunajam zemesgabala īpašniekam ir jāievēro apbūves noteikumu prasības.

Ja saskaņā ar šiem apbūves noteikumiem ir jāgroza nekustamā īpašuma lietošanas mērķis, to veic ar brīdi, kad tiek uzsākta jebkura jauna būvniecība vai cita saimnieciskā darbība.

2.7. Esošie neatbilstoša izmantojuma zemesgabali

Esošus zemesgabalus, kuru platība, ielas fronte vai dziļums ir mazāki par noteikto, vai arī to platība ir mazāka par apbūves noteikumos noteikto minimālo zemesgabala platību, drīkst izmantot un uz tiem drīkst būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot ēkas un citas būves atbilstoši attiecīgās apbūves teritorijas noteikumiem, ar šādiem nosacījumiem:

- ja šādiem zemesgabaliem tiek nodrošināta būvnormatīvos noteiktā inženiertehniskā apgāde;
- ja visi citi nosacījumi un apbūves noteikumi ir ievēroti.

2.8. Esošās ēkas un būves, uzsāktā projektēšana un būvniecība

Ja šo apbūves noteikumu spēkā stāšanās brīdī esošās ēkas un būves ir likumīgi uzbūvētas vai arī tiek likumīgi projektētas, būvētas, pārbūvētas vai ierīkotas, taču daži to raksturlielumi neatbilst šiem apbūves noteikumiem, bet esošais zemesgabala zemes izmantošanas veids atbilst apbūves noteikumiem, tad:

1) Esošās ēkas un citas būves drīkst pārbūvēt vai atjaunot, ievērojot nosacījumus, ka:

- pārbūvētas vai atjaunotas šīs ēkas vai citas būves atbildīs visiem šo apbūves noteikumu nosacījumiem;
- nekādas pārbūves nedrīkst palielināt neatbilstību apbūves noteikumiem;

2) Esošās ēkas un citas būves drīkst paplašināt, ievērojot nosacījumu, ka:

- jebkura ēkas vai citas būves paplašināšana atbilst šiem apbūves noteikumiem;
- paplašināšana, ievērojot citu būvju un zemesgabala izmantošanu, nepalielina neatbilstību apbūves noteikumiem;

3) Ja pašvaldība nekompensē zaudējumus, drīkst turpināt jau iesāktos projektēšanas, būvēšanas, pārbūvēšanas vai ierīkošanas darbus.

2.9. Apbūves noteikumu grozīšana

Liepas pagasta apbūves noteikumu grozījumi sagatavojami vienlaikus ar teritorijas plānojuma grozījumu sagatavošanu. (saskaņā ar LBN 101 "Pagaidu instrukcija par pagasta vai pilsētas izbūves ģenerālplānu").

Apbūves noteikumu grozīšanu var pamatot un veikt ar teritorijas plānojuma grozījumiem.

Grozījumi apbūves noteikumos nedrīkst grozīt valsts likumu un citu likumdošanas aktu noteiktos noteikumus un radīt attiecīgo likumu vai aktu pārkāpumus.

2.10. Izņēmumi un papildinājumi

Jebkurās izbūves teritorijās pieļaujami izņēmumi, ja tie ir noteikti apbūves noteikumos.

Izbūves teritorijas daļā, kas noteikta kā izņēmums, turpina darboties apbūves noteikumi pēc šādiem nosacījumiem:

- ja izņēmuma noteikums ir pretrunā ar kādu saistošo noteikumu, tad tā vietā stājas izņēmuma noteikums;
- ja izņēmuma noteikums nosaka vienu vai vairākas speciāli atļautas izmantošanas, tad tās ir vienīgās izmantošanas, kādās zemi un ēku vai citu būvi drīkst izmantot;
- ja izņēmuma noteikums speciāli atļauj vienu vai vairākas izmantošanas papildus atļautajām izmantošanām, tad visi citi izņēmuma noteikumi attiecas arī uz papildus atļautajām izmantošanām.

2.11. Detālplānojumu izstrādāšana

Izstrādājot detālplānojumus, kā arī veicot zemes gabalu sadalīšanu vai apvienošanu, ir jāparedz zeme ielu, ceļu un inženiertīklu ierīkošanai. Tādā gadījumā pašvaldības vajadzībām bez maksas var tikt atsavināti līdz 10% no zemesgabala, lai ierīkotu

piebraucamos ceļus, ielas, izbūvētu inženiertīklus, uzturētu meliorācijas sistēmas. (skat. punktu 4.5. Teritoriju izmantošanas veidu maiņa)

Izstrādājot detālplānojumus konkrētai pagasta teritorijai, ir jānosaka un jāprecizē:

- zemesgabalu robežas (proporcijas un izmēri);
- piekļūšana, izplānojot ielu un ceļu tīklu;
- zemesgabala apbūves blīvums un brīvās (zaļās) teritorijas;
- zemesgabala minimālā ielas vai ceļa fronte;
- minimālie attālumi no zemesgabalu robežām līdz ēkām un citām būvēm;
- ēku un citu būvju skaits, to stāvu skaits, apjoms un augstums;
- inženiertehniskā apgāde;
- automašīnu novietošana un piebrauktuves;
- visa veida aizsargjoslas;
- konkrētas prasības katrai parcelei - atļautā izmantošana, ierobežojumi utt.;
- detālplānojumu realizācijas kārtība.

3) Izstrādājot detālplānojumu, konkrētai teritorijai var papildus noteikt arī citas prasības. Līdz ar izstrādātā detālplānojuma stāšanās spēkā, Apbūves noteikumi ir regulāri jāpapildina:

- uzrādot tajos detālplānojumu nosaukumu, pieņemšanas un spēkā stāšanās datumus, kā arī precīzi aprakstot detālplānojumos risinātās teritorijas robežas un norādot šajās robežās ietvertās izbūves teritorijas;
- atspoguļojot 6. nodaļas attiecīgo apbūves teritoriju apakšnodaļās punktā "Izņēmumi un papildinājumi" detālplānojumu prasības, kas precizē šos apbūves noteikumus, kā arī citus noteikumus, kas izriet no detālplānojumiem.

Minētie papildinājumi nav uzskatāmi par apbūves noteikumu grozījumiem.

2.12. Publiskums

Apbūves noteikumi ir brīvi pieejami visiem interesentiem. Liepas pagasta padome regulāri informē par pieņemtajiem apbūves noteikumu grozījumiem, kā arī tajos izdarītajiem izņēmumiem un papildinājumiem.

3. nodaļa

LIEPAS PAGASTA TERITORIJAS ZONĒJUMS

3.1. Teritoriju izmantošanas veidi un to apzīmējumi

Kartē "Plānotā (atļautā) teritorijas izmantošana" (oriģināls M 1:10 000, Liepas ciemā M 1:5 000) ir attēlots spēkā esošā pagasta teritorijas plānojumā noteiktais teritorijas izmantošanas zonējums.

3.1.tabula

	Izbūves teritorijas	Apzīmējums	Krāsa
1.	Dabas pamatnes teritorijas	Z	
1.1.	Ūdeņi	ZŪ	
1.2.	Meži	ZM	
1.3.	Purvi	ZP	
1.4.	Parki	ZPa	
2.	Lauksaimniecības teritorijas	L	
2.1.	Nacionālas nozīmes lauksaimniecības zemes	L1	
2.2.	Rajona nozīmes lauksaimniecības zemes	L2	
3.	Lauku apbūves teritorijas	LA	
4.	Mazdārziņu teritorijas	MD	
5.	Mazstāvu dzīvojamās teritorijas	DzM	
5.1.	Rindu māju apbūves teritorijas	DzM1	
6.	Daudzdzīvokļu dzīvojamās teritorijas	DzD	
7.	Sabiedrisko iestāžu teritorijas	S	
8.	Darījuma iestāžu teritorijas	D	
9.	Jauktas sabiedriskās un darījuma iestāžu teritorijas	JSD	
10.	Jauktas dzīvojamās un darījuma iestāžu teritorijas	JDzD	
11.	Ražošanas teritorijas	R	
11.1.	Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas (karjeri)	Rk	
12.	Jauktas ražošanas un darījumu iestāžu teritorijas	JRD	
13.	Komunālās un tehniskās apbūves teritorijas	T	
13.1.	Kapsētas	Tk	
14.	Jauktas darījuma iestāžu un tehniskās apbūves teritorijas	JDT	
15.	Līnijbūvju teritorijas	TL	
16.	Rekreācijas teritorijas	A	

3.2. Apzīmējumu lietošana

Punktā 3.1. noteiktie burtu, ciparu un krāsu apzīmējumi lietoti, lai tekstā un plānos attēlotu apbūves noteikumos atļauto zemes, ēku un būvju izmantošanu.

Noteiktie apbūves teritoriju apzīmējumi ar burtiem obligāti ievērojami un pielietojami izstrādājot detālplānojumus, precizējot un veicot apbūves noteikumu un teritorijas plānojuma grozīšanu.

3.3. Robežas

Ja rodas neskaidrības par plānos attēloto apbūves teritoriju vai to daļu robežām, tad jāievēro, ka apbūves teritoriju vai to daļu robežas ir lielceļu, ceļu un ielu sarkanās līnijas, zemesgabalu robežas vai citas dabiskās robežas, ja plānojumā tas nav noteikts citādi.

4. nodaļa.

NOTEIKUMI VISĀM TERITORIJĀM

4.1. Pielietojums

Šīs nodaļas noteikumi attiecas uz visām apbūves un izbūves teritorijām, izņemot gadījumus, kad apbūves noteikumos noteikts citādi.

4.2. Visās teritorijās atļautās izmantošanas

Jebkuru apbūves teritoriju, ievērojot apbūves noteikumus, atļauts izmantot ēku un citu būvju izvietošanai saskaņā ar attiecīgajā teritorijā atļautajām izmantošanām, kā arī:

- 1) apstādījumu ierīkošanai;
- 2) inženiertehniskās apgādes tīklu un būvju izvietošanai, ja to paredz attīstības plāns, detālplānojums vai būvprojekts;
- 3) automašīnu (līdz 3,5t) novietošanai, ja tas nenonāk pretrunā ar vides aizsardzības prasībām;
- 4) palīgizmantošanai, kas ir:
  - pakārtota galvenajai izmantošanai un papildina to,
  - izvietota tajā pašā zemesgabalā, kur galvenā izmantošana, ēka vai būve.

4.3. Visās teritorijās aizliegtās izmantošanas

Nevienā izbūves teritorijā netiek atļauta tāda zemes, ēku, būvju vai kādas to daļas izmantošana, kas rada būtisku piesārņojumu un neatbilst vides aizsardzības un sabiedrības veselības iestāžu vides kvalitātes prasībām, kas pamatotas ar normatīvo aktu prasībām.

Nevienā apbūves teritorijā, nedrīkst:

- 1) izvietot ēkas un būves aizsargjoslās, ja tas ir pretrunā ar "Aizsargjoslu likumu";
- 2) novietot, savākt un glabāt pamestus, nelietojamus motorizētus satiksmes līdzekļus, ja vien šim nolūkam izmantotā teritorija nav noteiktā kārtībā projektēta un ierīkota metāllūžņu savākтуvei vai iekļauta ēkā;
- 3) vākt, uzkrāt vai glabāt atkritumus, krāmus, lupatas, metāllūžņus un būvgružus, ja vien šim nolūkam izmantotā teritorija nav ietverta ēkā;
- 4) pielietot šajos apbūves noteikumos atļautām izmantošanām (arī palīgizmantošanām) kuģu, kravas mašīnu, autobusu, vagonu korpusus vai to daļas;
- 5) izmantot jebkādu ceļojumu treilerus un vagoniņus kā dzīvojamās telpas (arī ēdamtelpas un guļamtelpas), izņemot gadījumus, ja zemesgabalam ir būvlaukuma statuss vai tas paredzēts detālplānojumā;
- 6) veidot karjerus būvmateriālu un melnzemes iegūšanai, ja apbūves noteikumos nav noteikts citādi;
- 7) aizliegts izmantot zemi, ēkas un citas būves nenovēršot esošo vides piesārņojumu;
- 8) aizliegts veikt būvniecību piesārņotā teritorijā.

4.4. Piekļūšanas noteikumi

Ja zemesgabalam, uz kura atrodas vai arī nodomāts izvietot ēku vai būvi, nav nodrošināta piebraukšana, (t.i. zemesgabals nerobežojas ar lielceļu, ceļu, ielu, piebraucamo ceļu vai piekļūšanu nenodrošina servitūts), nevienā izbūves teritorijā nedrīkst izmantot jebkādu būvi vai zemesgabalu, kā arī ierīkot kādu ēku vai būvi.

Apbūves teritorijās ēkām un būvēm jāparedz piebrauktuves un caurbrauktuves (perimetrālās apbūves gadījumā) ugunsdzēsības un glābšanas tehnikai. To parametri jāpieņem atbilstoši attiecīgo ēku un citu būvju projektēšanas būvnormatīviem.

1) Piebrauktuves apbūves teritorijas iekšienē un caurbrauktuves ēkās viena no otras jāizvieto ne tālāk par 300 m, bet perimetrālās apbūves gadījumā – ne tālāk par 180 m.

2) Piebrauktuves un caurbrauktuves pieslēgumus pie maģistrālo ielu brauktuvē pieļaujams ne tuvāk par 50 m no krustojuma. Dzīvojamo ēku grupām, iestādēm, tirdzniecības un apkopes centriem piebrauktuves jāparedz ar divām kustības joslām un ietvi, bet savrup izvietotām ēkām – ar vienu kustības joslu un ietvi.

Jebkuram dzīvoklim, (arī dzīvoklim kā palīgizmantošanai), tirdzniecības vai pakalpojumu objektam ir jānodrošina piekļūšana atsevišķi no citām palīgizmantošanām.

4.5. Teritoriju izmantošanas veidu maiņa

Lai mainītu atļauto teritorijas izmantošanas veidu uz kādu citu, ir nepieciešams likumdošanā noteiktajā kārtībā izstrādāt teritorijas plānojuma grozījumus.

Mainot teritoriju izmantošanas veidu no neapbūvēta uz apbūvētu, ir obligāti izstrādājams detālplānojums. Jaunbūvējamo infrastruktūras objektu izbūvei (ceļiem, inženiertehniskiem tīkliem, būvēm u.c.) to izbūves teritorija jāparedz kā atsevišķs zemes gabals, nepieciešamības gadījumā nododot pašvaldībai bez maksas līdz 10 % no neapbūvēto teritoriju platības.

Katrā atsevišķā gadījumā bez maksas atsavināmo teritoriju lielums ir jāpamato detālplānojumā.

Ja izstrādājot detālplānojumus, jaunās teritorijas inženierapgādes infrastruktūrai ir nepieciešams vairāk par 15% no neapbūvēto teritoriju platības, tad papildus nepieciešamā platība ir jāizpērk likumā paredzētajā kārtībā.

4.6. Jaunu zemesgabalu veidošana

Jaunus zemesgabalus (sadalot vai apvienojot) var veidot, katrā konkrētā teritorijā izstrādājot detālplānojumu saskaņā ar plānu “Atļautā (perspektīvā) teritorijas izmantošana” un šo apbūves noteikumu prasībām. Atsevišķos gadījumos zemesgabalus var atdalīt vai apvienot, vai arī pārkārtot to robežas, neizstrādājot jaunu detālplānojumu, ja to paredz spēkā esošs detālplānojums un tas nav pretrunā pagasta apbūves noteikumiem.

Atļauts veidot tikai tādu jaunu zemesgabalu:

- 1) kam ir nodrošināta tieša piekļūšana no ceļa vai ielas, kā arī ceļa vai ielas fronte nav mazāka par 25 m, izņemot rindu māju apbūvi;
- 2) kas ir pieejams pa ne mazāk kā 3,5 m platu piebraucamo servitūta ceļu (piebrauktuvi), ja zemesgabals tieši nerobežojas ar ceļu, ielu vai laukumu;
- 3) kura platība nav mazāka par attiecīgajā teritorijā noteikto minimālo platību;
- 4) kura minimālais platums atļauj izvietot apbūvi, ievērojot sānpagalma prasības, bet nav mazāks par 25 m.

Nav pieļaujama zemesgabala dalīšana:

- 1) ja to neakceptē visi zemes vai ēku kopīpašnieki;
- 2) ja sadalīšanas rezultātā zemesgabals būs mazāks par attiecīgajā teritorijā noteikto minimālo pieļaujamo;
- 3) ja reāli nav iespējams sadalīt kopīpašumā esošās būves, atbilstoši būvnormatīvu prasībām;

4) ja zemesgabala esošais apbūves blīvums pārsniedz attiecīgajā teritorijā pieļaujamo;

Apvienojot vai sadalot zemesgabalus, nedrīkst slēgt esošos pagasta ceļus, ielas, laukumus, piebrauktuves, ja vien to neparedz detālplānojums.

Jebkurš zemes ierīcības projekts – zemes gabalu sadalīšana, apvienošana vai robežu pārkārtošana, ir saskaņojams Liepas pagasta padomē.

4.7. Pagalma noteikumi

Nevienu pagalmu vai citu brīvas telpas daļu, kas nepieciešama jebkurai ēkai vai būvei, nedrīkst uzskatīt par kādai citai ēkai vai būvei līdzīgi piederīgu pagalma vai brīvās telpas daļu.

Nekādu daļu no jebkura nepieciešamā pagalma nedrīkst aizņemt kāda ēka, būve, vai tās daļa, izņemot:

- 1) palīgēkas un būves, ja tās atļautas attiecīgajā teritorijā;
- 2) arhitektoniskās detaļas, vai veidojumus, tai skaitā sliekšņus, skursteņus, karnīzes, dzegas, renes, pilastus, jumta balstus, kas projicējas nepieciešamajā pagalmā ne vairāk par 0,6 m;
- 3) funkcionālas un dekoratīvas būves, ieskaitot saulesargus, strūklakas, piemiņas plāksnes un žogus;
- 4) atklātas ugunsdzēsības vai āra kāpnes, kas aprīkotas ar margām, un kas projicējas pagalmā ne vairāk par 1,5 m;
- 5) saulesargus, erkerus, kas projicējas nepieciešamajā pagalmā ne vairāk par 1 m;
- 6) balkonus, segtas un nesegtas terases, kas projicējas nepieciešamajā pagalmā ne vairāk par 2,5 m.

Gar piebraucamajiem ceļiem un vietējas nozīmes ielām, tad priekšpagalma platums nedrīkst būt mazāks par 3 m, izņemot esošos apbūves gadījumus.

Gar galvenajām ielām un 2.škiras autoceļiem priekšpagalma platums nedrīkst būt mazāks par 6 m, izņemot jau esošos apbūves gadījumus.

Attālums no zemesgabalu aizmugures un sānu robežas līdz ēkas vai un būves tuvākai sienai nedrīkst būt mazāks par 3 m. Šo attālumu drīkst samazināt tikai ar kaimiņu zemes gabala īpašnieka rakstisku piekrišanu, ko tas apliecina uz zemesgabala plānojuma lapas. Ja ēka tiek būvēta uz zemes gabala robežas, jāveido ugunsdrošs mūris.

Daudzdzīvokļu māju koplietošanas pagalmus drīkst apbūvēt tikai ar pagasta padomes un ēkas apsaimniekotāju vai īpašnieku piekrišanu. Koplietošanas pagalmos jā saglabā un jāizveido bērnu rotaļu laukumi, pieaugušo atpūtas vietas, saimnieciskie laukumi atkritumu konteineru izvietojumam, kā arī īslaicīgas autostāvvietas iedzīvotājiem.

4.8. Apbūvi raksturojošie rādītāji

Katram zemes izmantošanas veidam apbūvi raksturojošie rādītāji ir doti 6. nodaļā "Atsevišķu teritoriju izmantošanas noteikumi", atbilstoši konkrētās teritorijas izmantošanai.

Apbūves rādītāji, kas apbūves noteikumos ir noteikti attiecīgās apbūves teritorijas zemesgabaliem, neattiecas uz tiem zemesgabaliem, kam atļautā izmantošana ir tikai automašīnu novietošana, tehniskās apkopes stacija vai tehniskās apbūves objekts.

4.9. Apbūves atbilstība zemesgabala robežām

Jebkurai ēkai, būvei un to daļām ir jāatrodas attiecīgā zemesgabala robežās. Nevienas ēkas vai citas būves neviena daļa ne uz viena zemesgabala nedrīkst projicēties ārpus zemesgabala robežas, izņemot:

- ja būve ir žogs starp zemesgabaliem;
- ja saņemta kaimiņu zemesgabala īpašnieka rakstiska piekrišana.

4.10. Redzamības trīsstūri

Lai nodrošinātu ceļu krustojumu un pieslēgumu pārredzamību, uz stūra zemesgabala ir jāievēro sekojoši nosacījumi:

- nevienā izbūves teritorijā nedrīkst būvēt, pārbūvēt vai izvietot nekādu ēku vai būvi tajā teritorijā, ko veido apstāšanās redzamības attālumi uz abām pusēm no krustojuma vai pieslēguma ass uz galvenās ielas un redzamības attālums uz krustojošās ielas vai pieslēguma. Šos attālumus nosaka LR Ceļu satiksmes drošības direkcija;
- redzamības trīsstūra robežās nedrīkst atrasties ēkas, būves, mobili objekti (kioski, furgoni, reklāmas stendi un citi vidi veidojoši elementi), koki un krūmi augstāki par 0,5 m;
- ja esošā kapitālā apbūve neļauj izveidot nepieciešamos redzamības trīsstūrus, gājēju un transporta kustības drošību jānodrošina ar kustības regulēšanas vai speciālām tehniskām ierīcēm.

4.11. Speciāli pasākumi cilvēkiem ar kustību traucējumiem

Projektējot pagasta teritoriju izbūvi, izstrādājot detaļplānojumus un būvprojektus, ir jāparedz speciāli pasākumi, lai nodrošinātu netraucētu un drošu pārvietošanos cilvēkiem ar kustību traucējumiem, nodrošinot brīvu pieeju un pārvietošanos gan sabiedriskos un apkalpes objektos, gan mājokļos.

4.12. Attālumi starp ēkām un būvēm

Attālumi starp dzīvojamām ēkām, dzīvojamām un sabiedriskām, kā arī ražošanas ēkām jāpieņem saskaņā ar izsauļojuma, apgaismojuma un ugunsdrošības prasībām.

4.12.1. Insolācijas prasības

Izsauļojuma prasības jāpieņem saskaņā ar spēkā esošo būvnormatīvu prasībām.

4.12.2. Apgaismojuma prasības

Apgaismojuma prasības jāpieņem saskaņā ar CnuN II-4-79 "Dabiskais un mākslīgais apgaismojums".

4.12.3. Ugunsdrošības attālumu prasības

Ugunsdrošības attālumi starp dzīvojamām, sabiedriskām un rūpniecības uzņēmumu palīgēkām jāparedz atbilstoši ugunsdrošības prasībām, bet starp rūpnīcu un lauksaimniecības nozīmes ražošanas ēkām – atbilstoši šo ēku projektēšanas normatīviem.

4.12.4. Attālumi no bērnu pirmsskolas iestādēm un vispārizglītojošām skolām:

- līdz ielu sarkanajām līnijām 25 m;
- līdz dzīvojamo ēku sienām pēc insolācijas un apgaismojuma prasībām;
- nosakot ugunsdrošības attālumus, jāievēro "Valsts ugunsdrošības noteikumi" un LBN 201 – 96 "Ugunsdrošības normu" prasības.

4.12.5. Attālumi no lopkopības fermām

- līdz dzelzceļa līnijām - 300m;
- līdz valsts galvenajiem autoceļiem - 300m;
- līdz 1. un 2. šķiras autoceļiem - 150m;
- līdz pagasta ceļiem - 50 m;
- līdz dzīvojamai apbūvei atkarībā no attiecīgās fermas sanitārajām aizsargjoslām, bet ne mazāk par - 300m;.
- attālumus starp lopkopības fermām skatīt 4.19.3.p.

4.12.6. Attālumi no ceļiem un dzelzceļiem

1) Dzīvojamās ēkas un citas būves, ja vien tās nav sasaistītas ar ceļu apkalpes infrastruktūru, ne tuvāk no ceļa ass:

- I tehniskās kategorijas autoceļiem – 100 m
- II tehniskās kategorijas autoceļiem – 60 m
- III tehniskās kategorijas autoceļiem – 60 m
- IV tehniskās kategorijas autoceļiem – 30 m
- V tehniskās kategorijas autoceļiem - 30 m

2) Jebkura jauna saimnieciska darbība valsts autoceļu aizsargjoslās ir jāsaskaņo ar VAS „Latvijas Valsts ceļi”.

3) Dzīvojamā apbūve jāatdala no dzelzceļa ar 100m platu sanitāro aizsargzonu.

4.13. Ēku un būvju augstums, stāvu skaits

Ēkas un citas būves augstumu mēra ielas vai piebraucamā ceļa pusē no līmeņa pie ēkas vidus līdz tai ēkas daļai, kas aiztur gaismas iekļūšanu zem 45° leņķa (dzegai, jumta malai, jumta korei, kas stāvāka par 45°).

Ja dažādās fasādēs ir atšķirīgs stāvu skaits, tad ēkas vai būves stāvu skaitu un augstumu aprēķina no augstākās fasādes puses.

Apbūves noteikumos noteiktie ēku un citu būvju augstumi nav attiecināmi uz arhitektoniskām izbūvēm, virsgaismu, skursteni, torni, karoga mastu, radio vai televīziju uztverošu vai pārraidošu iekārtu, vējrādītāju, zibens novadītāju, baznīcas torni vai kupolu.

Jumta stāva izbūvi ieskaita ēkas stāvu skaitā, ja tās platība 2,5 m augstumā pārsniedz 66% no ēkas pirmā stāva platības.

Pagrabstāvu ieskaita ēkas stāvu skaitā, ja pagrabstāva griestu augstums virs zemes līmeņa pārsniedz 1,25 m un pagrabstāva augstums ir 2,5 m.

4.14. Žogi un prettrokšņa sienas

Žogiem ir jābūt ne augstākiem par 1,6 m un 50% caurredzamiem, ja detālplānojumā nav noteikts citādi. Tiem jābūt stilistiski saskaņotiem ar ēku un blakus zemesgabalu žogu arhitektūru.

Zemesgabalus drīkst iežogot atbilstoši šiem apbūves noteikumiem:

- ielas pusē pa sarkano līniju;
- stūra zemesgabalos pa redzamības trīsstūriem;
- gar ūdenstilpnēm un ūdenstecēm pa tauvas joslām;
- pārējos gadījumos pa zemesgabala robežām.

Prettrokšņu sienu izbūves nepieciešamību un citas prasības nosaka detālplānojumā.

4.15. Fasādes, jumti, notekcaurules

Katra zemesgabala īpašniekam jāuztur kārtībā ēkas fasādes, ūdens notekcaurules, renes un jumts. Jumti un notekcaurules ir jāizbūvē tā, lai ūdens netecētu uz kaimiņu zemesgabaliem. Jānovērš iespēja ledus un sniega krišanai uz ietves.

Katra daudzdzīvokļu nama ielas pusē, cik tālu tas saskaras ar ietvi, ir jābūt ierīkotai lietus ūdens renei un notekcaurulei, vai citai lietus ūdens novadīšanas sistēmai. Notekcaurules un to gali jāierīko tā, lai netraucētu kustību pa ietvi, ūdens notekcaurules jāizbeidz ne augstāk par 15 cm virs ietves.

Ja kaut viens no jumta vai savietotā jumta elementiem (izņemot jumta segumu) būvēts no degošiem materiāliem, ugunsdrošajām sienām jābūt augstākām par jumta segumu vismaz par 60 cm, un vismaz par 30 cm, ja jumta vai savietotā jumta elementi (izņemot jumta segumu) būvēti no grūti degošiem materiāliem. Ugunsdrošās sienas var nebūt augstākas par jumta segumu, ja visi jumta vai savietotā jumta elementi (izņemot jumta segumu) būvēti no nedegošiem materiāliem. [LBN 201-96, 3.2.5.p.]

Nav atļauta patvaļīga satelītantenu novietošana uz jumtiem un balkoniem, virs erkeriem vai to piestiprināšana pie ēku fasādēm.

Nav atļauta patvaļīga lodžiju un balkonu pārbūvēšana.

4.16. Skatlogi, reklāmas, markīzes

Nav atļauta patvaļīga jaunu skatlogu un durvju ierīkošana esošajās ēkās.

Izvietojot reklāmu, ir jāievēro Liepas pagasta saistošie noteikumi.

Virš skatlogiem – vitrīnām atļauts izbūvēt markīzes, kas neprojecējas brauktuvei tuvāk kā 0,5 m un kuru apakšējā mala ir vismaz 2,2 m virs ietves.

4.17. Apgaismes ķermeņi

Ielu apgaismošanai atļauts izmantot virs ielām iekārtus vai arī pie stabiem piestiprinātus apgaismes ķermeņus. Katra vizuāli vienlaicīgi uztverama ielas posma vai kvartāla garumā, kā arī katra laukuma vai skvēra robežās apgaismes ķermeņiem jābūt arhitektoniski saskanīgiem.

10 m platās un šaurākās ielās vai piebrauktuvēs atļauts izmantot arī pie būvju fasādēm piestiprinātus apgaismes ķermeņus.

Laukumu un skvēru apgaismošanai atļauts izmantot apgaismes ķermeņus uz stabiem. Atļauts dažāds stabu augstums un apgaismes ķermeņu veids, bet tam jābūt saskanīgam katra laukuma vai skvēra robežās. Apgaismes ķermeņi jāpieslēdz pazemes kabeliem vai kabeliem būvju sienās. Kabeli nedrīkst būt redzami būvju fasādēs.

4.18. Kioski, nojumes, paviljoni u.c. mazās arhitektūras formas

Stacionārus un sezonas rakstura tirdzniecības punktus (kioskus, nojumes, standus, paviljonus un citus), neatkarīgi no to piederības, ir atļauts būvēt vai novietot tikai ar būvvaldes akceptu. Ja minētie objekti robežojas ar ielas sarkano līniju, ceļa zemes nodalījuma joslu, atrodas ielas sarkanajās līnijās vai ceļa zemes nodalījuma joslā, ir nepieciešams arī saskaņojums ar VAS „Latvijas Valsts ceļi”.

Teritorijās, kur paredzēta māju numerācija, zemesgabala īpašniekam ir jānodrošina, lai pie katras galvenās būves galvenās ieejas uz sienas būtu piestiprināta mājas numura zīme, kas izgatavota pēc pagasta padomes noteiktās formas. To piestiprina pie būves fasādes 2,5 līdz 3,0 m augstumā. Numura zīmei jābūt arī pie žoga pie ieejas vārtiņiem zemesgabalā, ja tā nav skaidri saskatāma no ielas. Zīmei ar mājas numuru jābūt arī pie citām ieejām ielas pusē.

Teritorijās, kur nav māju numerācijas, zemesgabala īpašniekam jānodrošina, lai uz ceļa pie iebrauktuves zemesgabalā būtu uzstādīts mājas nosaukums, kas izgatavots pēc pagasta padomes noteiktās formas.

Teritorijās, kur ielām ir nosaukumi, stūra zemesgabala īpašniekam jānodrošina, lai uz žoga vai būves stūra būtu piestiprināta plāksnīte ar ielas (laukuma) nosaukumu valsts valodā, kas izgatavota pēc pagasta padomes noteiktās formas. Plāksnītes attālumam no žoga vai būves stūra jābūt 0,1 līdz 1,0 m. Pie būves fasādes plāksnīti piestiprina 2,5 līdz 3,0 m augstumā no zemes līmeņa.

Zemes lietotājiem – uzņēmumiem, iestādēm, organizācijām un pilsoņiem ir jānovieto atkritumu tvertnes šim nolūkam speciāli iekārtotās vietās, jāuztur kārtībā piebraucamie ceļi uz atkritumu tvertnēm un jānodrošina pie tām brīva pieeja.

Tiem zemesgabalu īpašniekiem, uz kuru zemesgabala ir izvietots kāds mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekts (darījumu iestāde, pārvaldes iestāde, ārstniecības iestāde, sociālās aprūpes iestāde, kultūras iestāde, zinātnes iestāde, nevalstiskas organizācijas iestāde, reliģiska iestāde, autoosta, sporta un atpūtas objekts) vai daudzstāvu daudzdzīvokļu nams, ir jānodrošina, lai pie katras ieejas šādā iestādē būtu uzstādīta atkritumu urna, un jāseko, lai tā vienmēr būtu tīra, savlaicīgi nokrāsota un salabota. Atbilstoši noteikumiem sadzīves atkritumi regulāri jāizved.

Zemesgabala īpašnieka pienākums ir pie būves galvenās fasādes piestiprināt karoga turētāju vai uzstādīt brīvi stāvošu, balti krāsotu karoga mastu valsts karoga uzvilkšanai.

4.19. Aizsargjoslas

1) Visu veidu aizsargjoslu konkrētās robežas nosaka teritoriju plānojumos, ievērojot normatīvajos aktos noteiktās prasības. [AL, 33.p.(1)]

2) Aizsargjoslu robežas jāatzīmē zemes gabalu plānos un jāieraksta zemesgrāmatā likuma 60. un 62.pantā noteiktajā kārtībā. [AL, 33.p.(2)]

3) Gadījumos, kad pārklājas vairāku veidu aizsargjoslas, spēkā ir stingrākās prasības un lielākais minimālais platums. Visu veidu rīcība šajās vietās jāaskaņo ar ieinteresētajām institūcijām. [AL, 34.p.]

4) Vispārīgos aprobežojumus aizsargjoslās nosaka likumi un Ministru kabineta noteikumi, tos var noteikt arī ar pašvaldību saistošajiem noteikumiem, kas izdoti to kompetences ietvaros. [AL, 35.p.(1)]

5) Ja objektam ir noteikta aizsargjosla, tā īpašniekam ir atļauts aizsargjoslā veikt darbus, kas nepieciešami attiecīgā objekta ekspluatācijai, remontam, renovācijai un rekonstrukcijai. Par to rakstveidā jābrīdina zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs vismaz divas nedēļas pirms darbu uzsākšanas, izņemot avāriju novēršanas vai to seku likvidācijas darbus, kurus var veikt jebkurā laikā. [AL, 35.p.(2)]

6) Aizsargjoslās, kas ir lauksaimniecības zemēs, plānotie ekspluatācijas, remonta, renovācijas un rekonstrukcijas darbi veicami laikposmā, kad šīs platības neaizņem lauksaimniecības kultūras vai kad it iespējama lauksaimniecības kultūru saglabāšana, izņemot avāriju novēršanas vai to seku likvidācijas darbus, kurus var veikt jebkurā laikā. [AL, 35.p.(3)]

7) Pēc minēto darbu veikšanas objekta īpašniekam jāsakārto zemes platības tādā stāvoklī, lai tās būtu derīgas izmantošanai paredzētajām vajadzībām, kā arī jāatlīdzina zemes īpašniekam vai lietotājam nodarītie zaudējumi. To noteikšanu un atlīdzību veic likumos noteiktajā kārtībā vai pēc savstarpējas vienošanās. [AL, 35.p.(4)]

8) Ja aizsargjoslas sakrīt vai krustojas, ar attiecīgo objektu ekspluatāciju un remontu saistītos darbus kopīgajos aizsargjoslu iecirkņos veic ieinteresētās juridiskās vai fiziskās personas pēc savstarpējas vienošanās. [AL, 35.p.(5)]

9) Juridiskajām un fiziskajām personām, veicot aizsargjoslās darbus, kuru dēļ ir nepieciešams pārbūvēt objektus vai aizsargāt tos no bojājumiem, pārbūves vai aizsardzības darbi jāveic par saviem līdzekļiem pēc saskaņošanas ar attiecīgā objekta īpašnieku vai pēc savstarpējas vienošanās jāsamaksā par šiem darbiem. [AL, 35.p.(6)]

10) Juridiskajām vai fiziskajām personām aizsargjoslās jāizpilda attiecīgā objekta īpašnieka likumīgās prasības. [AL, 35.p.(7)]

11) Pašvaldību, atbildīgo valsts institūciju un objektu īpašnieku dienestiem kontroles un uzraudzības nolūkos atļauts apmeklēt aizsargjoslu teritorijas jebkurā laikā, iepriekš brīdinot zemes īpašnieku, bet, ja tiesības lietot zemi nodotas citai personai - zemes lietotāju. [AL, 35.p.(8)]

12) Aizsargjoslu noteikšanas metodikas projektus izstrādā "Aizsargjoslu likumā" noteiktās ministrijas vai valsts dienesti un LR Ministru kabinets apstiprina kā noteikumus.

13) Aizsargjoslu likums nosaka šādus aizsargjoslu veidus:

a) vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas:

- ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslas,
- aizsargjoslas ap purviem,
- aizsargjoslas (aizsardzības zonas) ap kultūras pieminekļiem,
- aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām,
- mežu aizsargjoslas ap pilsētām;

b) ekspluatācijas aizsargjoslas:

- aizsargjoslas gar ielām, autoceļiem un dzelzceļiem,
- aizsargjoslas gar sakaru līnijām,
- aizsargjoslas ap valsts meteoroloģisko hidroloģisko novērojumu stacijām un posteņiem un ap citiem stacionāriem valsts nozīmes monitoringa punktiem un posteņiem,
- aizsargjoslas gar elektriskajiem tīkliem,
- aizsargjoslas gar siltumtīkliem,
- aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm un ierīcēm,
- aizsargjoslas gar ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem,
- aizsargjoslas ap ģeodēziskajiem punktiem,
- aizsargjoslas ap navigācijas tehniskajiem līdzekļiem,
- aizsargjoslas ap gāzes vadiem, gāzes noliktavām un krātuvēm,
- aizsargjoslas ap pazemes ūdeņu valsts nozīmes monitoringa posteņiem un dziļurbumiem,
- aizsargjoslas ap seismoloģiskā monitoringa posteņiem,
- aizsargjoslas ap aizsprostu drošuma noteikšanas kontrolmērietaisēm;

c) sanitārās aizsargjoslas:

- aizsargjoslas ap kapsētām,
- aizsargjoslas ap dzīvnieku kapsētām,
- aizsargjoslas ap atkritumu apglabāšanas poligoniem, atkritumu izgāztuvēm un ūdens attīrīšanas iekārtām;

d) drošības aizsargjoslas:

- aizsargjoslas ap naftas un naftas produktu un ķīmisko vielu un produktu vadiem, noliktavām, krātuvēm un pārstrādes uzņēmumiem,
- aizsargjoslas augšpus un lejpus aizsprostiem.

4.19.1. Vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas:

ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslas, aizsargjoslas ap purviem, aizsargjoslas (aizsardzības zonas) ap kultūras pieminekļiem, aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām, mežu aizsargjoslas ap pilsētām.

1) Ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslas

Ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslas tiek noteiktas, lai samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz ūdens ekosistēmām, novērstu erozijas procesu attīstību, ierobežotu saimniecisko darbību applūdināmajās zonās, kā arī saglabātu apvidum raksturīgo ainavu.

a) lauku apvidos (neatkarīgi no zemes kategorijas un īpašuma) minimālos ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslu platumus nosaka:

- Gaujai – ne mazāk kā 500 m plata josla,
- Raunai - ne mazāk kā 100 m plata josla katrā krastā, (50 km),
- Grīviņupītei, Lizītei, Vaivei, Raunim, Jullai, Alkšņupītei, Braslavai, Renču strautam, Viestura strautam un pārējām ūdenstecēm – ne mazāk kā 10 m plata josla katrā krastā,
- visām ūdenstilpēm (dīkiem un ūdenskrātuvēm)– ne mazāk kā 10 m plata josla.

Ūdenstilpei vai ūdenstecei ar izteiktu periodiski applūstošu palieni – aizsargjosla tiek noteikta ne mazāk kā visā palienes platumā līdz ūdens līmenim, neatkarīgi no iepriekšējos apakšpunktos noteiktā minimālā aizsargjoslas platumā;

b) ciemu teritorijās minimālos ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslu platumus nosaka teritoriju plānojumos, bet ne mazāk kā 10 m plata joslu katrā krastā, izņemot gadījumus, kad tas nav iespējams esošās apbūves dēļ. [AL, 7.p.(2) 2)].

c) aizsargjoslas platumu nosaka, ņemot vērā gada vidējo ūdens līmeni, bet, ja ir skaidri izteikts stāvs pamatkrasts, – no tā augšējās krants. [AL, 7.p.(3)].

d) ja krastu veido vienlaidu dambis, aizsargjosla tiek noteikta līdz dambja ārējās nogāzes pakājei, ja citos normatīvajos aktos nav noteikts citādi. [AL, 7.p.(4)].

e) visi aizsargjoslas noteikumi attiecināmi arī uz teritoriju starp ūdens līmeni un vietu, no kuras mēra aizsargjoslas platumu. [AL, 7.p.(5)].

2) Aizsargjoslas ap purviem [AL, 7.1 p.]

Aizsargjoslas ap purviem tiek noteiktas, lai saglabātu bioloģisko daudzveidību un stabilizētu mitruma režīmu meža un purvu saskares (pārejas zonā). Minimālie aizsargjoslu platumi ap purviem tiek noteikti:

- no 10 līdz 100 hektārus lielām platībām – 20 m josla,
- par 100 hektāriem lielākām platībām – 50 m josla, meža augšanas apstākļu tipos uz sausām, nosusinātām, slapjām minerālaugsnēm un nosusinātām kūdras augsnēm un vismaz 100 m josla meža augšanas apstākļu tipos uz slapjām kūdras augsnēm.

3) Aizsargjoslas (aizsardzības zonas) ap kultūras pieminekļiem [AL, 8. p.]

Aizsargjoslas ap kultūras pieminekļiem tiek noteiktas, lai nodrošinātu kultūras pieminekļu aizsardzību un saglabāšanu, kā arī samazinātu dažāda veida negatīvu ietekmi uz nekustamiem kultūras pieminekļiem.

Ja aizsargjosla ap kultūras pieminekli nav noteikta īpaši, tās minimālais platums lauku apvidos ir 500 m.

4) Aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām [AL, 9. p.]

a) Aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām nosaka, lai nodrošinātu ūdens resursu saglabāšanos un atjaunošanos, kā arī samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz iegūstamo ūdens resursu kvalitāti visā ūdensgūtnes ekspluatācijas laikā (ne mazāk kā uz 25 gadiem).

b) Ap ūdens ņemšanas vietām nosaka stingra režīma, bakterioloģisko un ķīmisko aizsargjoslu. Urbumiem, akām un avotiem, kurus saimniecībā vai dzeramā ūdens ieguvei izmanto savām vajadzībām individuālie ūdens lietotāji (fiziskas personas), aizsargjoslu nenosaka, ja ir veikta labiekārtošana un novērsta notekūdeņu infiltrācija un ūdens piesārņošana.

c) Aizsargjoslas ap centralizētās ūdens ņemšanas vietām aprēķina, ņemot vērā ūdens ņemšanas vietas dabiskos apstākļus un prognozējamo ūdens patēriņu. To noteikšanu regulē 2004.01.20. MK noteikumi Nr.43 „Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika”.

d) Ja centralizētai ūdensapgādei tiek izmantots gruntsūdeņu (neaizsargāts) ūdens horizonts vai pazemes ūdens krājumu mākslīgas papildināšanas metode, stingrā režīma aizsargjoslu aprēķina tā, lai nodrošinātu ūdens filtrācijas laiku no aizsargjoslas robežas līdz ūdens ieguves urbumiem ne mazāk par gadu.

Stingra režīma aizsargjosla domāta pazemes ūdeņu aizsardzībai no tiešas piesārņojuma iekļūšanas urbumā. Ņemot vērā ūdens horizonta dabiskās aizsargātības pakāpi, to nosaka:

- 50 m platu joslu ap ūdens ņemšanas vietu neaizsargātam ūdens horizontam, kur nav mazcaurlaidīgu nogulumu,
- 30-50 m platu joslu ap ūdens ņemšanas vietu relatīvi aizsargātam ūdens horizontam, kur mazcaurlaidīgo nogulumu biezums ir 1,0-10 m,
- 10-30 m platu joslu ap ūdens ņemšanas vietu labi aizsargātam ūdens horizontam, kur mazcaurlaidīgo nogulumu biezums ir 10-20 m,
- 10 m platu joslu ap ūdens ņemšanas vietu ļoti labi aizsargātam ūdens horizontam, kur mazcaurlaidīgo nogulumu biezums ir lielāks par 20 m.

Bakterioloģisko aizsargjosla paredzēta pazemes ūdeņu aizsardzībai no bakterioloģiskā piesārņojuma. Šajā joslā aizliegts izdarīt sanitārās labiekārtošanas pasākumus - ierīkot kanalizācijas ūdeņu nosēdlaukus vai filtrācijas laukus, iekārtot kapus, lopu kapsētas, apūdeņojamos laukus, skābsiena bedres, lopkopības fermas u. c. objektus, kas veicina pazemes ūdeņu bioloģisko piesārņošanu, kā arī lietot mēslojumus un ķīmiskās indes un veikt rūpniecisku meža izciršanu un citus darbus. To aprēķina tā, lai nodrošinātu mikroorganismu dzīvotspējas izbeigšanos ūdens dabiskās plūsmas laikā līdz ūdens ņemšanas vietai, kur mikroorganismu izdzīvošanas laiks ir noteikts:

Ķīmiskā aizsargjosla paredzēta pazemes ūdeņu aizsardzībai no ķīmiskā piesārņojuma. To aprēķina tā, lai nodrošinātu, ka ūdens ņemšanas vietā ekspluatācijas laikā ķīmiskais piesārņojums nav iespējams.

Pazemes ūdens ņemšanas vietu bakterioloģiskajā un ķīmiskajā aizsargjoslā papildus iekļauj virszemes ūdenstilpes un ūdensteces, ja tās ir ūdens horizonta infiltratīvās barošanās avots.

Katram artēziskajam urbūmam, atkarībā no patērēta ūdens daudzuma (m^3 /diennaktī) tiek aprēķinātas un noteiktas aizsargjoslas (Valsts Ģeoloģijas dienests un Sabiedrības veselības aģentūra).

- 400 diennaktis, ja nav dabiski aizsargāts ūdens horizonts,
- 200 diennaktis, ja ir dabiski aizsargāts ūdens horizonts;

Liepas pagastā aizsargjoslas aprēķinātas šādiem urbūmiem:

- Urb. DB Nr. Nr.13102 stingra režīma aizsargjoslas rādiuss ir 10 m, bakterioloģiskās aizsargjoslas rādiuss – 93,4 m, ķīmiskās aizsargjoslas rādiuss– 604,2 m;
- Urb. DB Nr. 20357 stingra režīma aizsargjoslas rādiuss ir 10 m, bakterioloģiskās aizsargjoslas rādiuss – 75,6 m, ķīmiskās aizsargjoslas rādiuss– 537,4 m;
- Urb. DB Nr. 20147 stingra režīma aizsargjoslas rādiuss ir 10 m, bakterioloģiskās aizsargjoslas rādiuss – 71,7 m, ķīmiskās aizsargjoslas rādiuss– 405,8 m;
- Urb. DB Nr. 20356 stingra režīma aizsargjoslas rādiuss ir 10 m, bakterioloģiskās aizsargjoslas rādiuss – 85,4 m, ķīmiskās aizsargjoslas rādiuss– 472,7 m;
- Urb. DB Nr. 20597 stingra režīma aizsargjoslas rādiuss ir 10 m, bakterioloģiskās aizsargjoslas rādiuss – 85,5 m, ķīmiskās aizsargjoslas rādiuss– 548,5 m;
- Urb. DB Nr. 20596 stingra režīma aizsargjoslas rādiuss ir 10 m, bakterioloģiskās aizsargjoslas rādiuss – 81,1 m, ķīmiskās aizsargjoslas rādiuss– 520,3 m;
- Urb. DB Nr. 13177 stingra režīma aizsargjoslas rādiuss ir 34 m, bakterioloģiskās aizsargjoslas rādiuss – 544,3 m, ķīmiskās aizsargjoslas rādiuss – 845,5 m;
- Urb. DB Nr. 13099 stingra režīma aizsargjoslas rādiuss ir 10 m, bakterioloģiskā aizsargjosla pie esošā ūdens patēriņa ($33,83 m^3/dnn$) nav nepieciešama (pie ūdens patēriņa $492 m^3/dnn$ - rādiuss – 65 m), ķīmiskās aizsargjoslas rādiuss – 185 m (pie ūdens patēriņa $33,83 m^3/dnn$; pie ūdens patēriņa $492m^3/dnn$ - 700 m);
- Urb. DB Nr. 13100 stingra režīma aizsargjoslas rādiuss ir 10 m, bakterioloģiskā aizsargjosla pie esošā ūdens patēriņa ($25 m^3/dnn$) nav nepieciešama (pie ūdens patēriņa $492 m^3/dnn$ - rādiuss – 50 m), ķīmiskās aizsargjoslas rādiuss – 170 m (pie ūdens patēriņa $25 m^3/dnn$; pie ūdens patēriņa $492m^3/dnn$ - 760 m);
- Urb. DB Nr. 13101 stingra režīma aizsargjoslas rādiuss ir 10 m, bakterioloģiskā aizsargjosla pie esošā ūdens patēriņa ($25 m^3/dnn$) nav nepieciešama (pie ūdens patēriņa $432 m^3/dnn$ - rādiuss – 20 m), ķīmiskās aizsargjoslas rādiuss – 135 m (pie ūdens patēriņa $25 m^3/dnn$; pie ūdens patēriņa $432 m^3/dnn$ - 580 m);

Ņemot vērā ūdens horizontu aizsargātības pakāpi, 30 m stingrā režīma aizsargjosla noteikta ūdens apgādes urbūmiem – „Skangaļi” (Nr.14286); „Lodes” stabu impregnēšanas poligons (Nr.16909); mežrūpniecība "Salnini" (Nr.16910); "Upmaļi" (Nr.16975); Obuļos (Nr.17346 un Nr.18677); "Dūkuļi" (Nr.18678); "Sarkaņi" (Nr.18688); siltumnīcas "Liepās" (Nr.18739); "Ķērpji" (Nr. 20464);

4.19.2. Eksploatācijas aizsargjoslas

1) Aizsargjoslas gar ielām, autoceļiem un dzelzceļiem [AL, 13.p.]

Aizsargjoslas gar ielām, autoceļiem un dzelzceļiem tiek noteiktas, lai samazinātu ielu, autoceļu un dzelzceļu negatīvo ietekmi uz vidi, nodrošinātu transporta maģistrāļu eksploatāciju un drošību, kā arī izveidotu no apbūves brīvu joslu, kas nepieciešama ielu un autoceļu rekonstrukcijai.

Gar ielām un autoceļiem aizsargjoslas nosaka sekojoši:

a) Pilsētās un ciemos gar ielām un autoceļiem – teritoriju plānojumos likumā noteiktajā kārtībā un atzīmē zemes gabalu plānos kā sarkano līniju (esoša vai projektēta ielas robeža) un būvlaidi (līnija, kas nosaka attālumu no sarkanās līnijas līdz apbūvei);

b) Lauku apvidos aizsargjoslu platums gar autoceļiem no ceļa ass uz katru pusi ir: (AL, 13.p.2)

- valsts galvenajiem autoceļiem - 100m,
- valsts 1.šķiras autoceļiem - 60m,
- valsts 2.šķiras autoceļiem - 30m.

Būvlaidi gar valsts autoceļu nosaka ar detālpilānojamu, vai atbilstoši VAS „Latvijas Valsts ceļi” prasībām.

2) Aizsargjoslas gar sakaru līnijām

Aizsargjoslas gar visu veidu un piederības sakaru līnijām un to iekārtām tiek noteiktas, lai nodrošinātu to maksimālu aizsardzību no cilvēka, dabas vai citu faktoru nevēlamas ietekmes, kuras rezultātā var tikt traucēta sakaru līniju normāla darbība, radīti zaudējumi tautsaimniecībai un valstij.

a) gar apakšzemes kabeļu, gaisvadu un radiofikācijas sakaru līnijām – zemes gabals un gaisa telpa sakaru līnijas augstumā, ko norobežo nosacītas vertikālas plaknes sakaru līnijas katrā pusē 2,5 metru attālumā no apakšzemes kabeļu līnijas vai no gaisvadu līnijas ass; [AL, 14.p.2.1.]

b) gar sakaru kabeļiem kuri šķērso kuģojamās vai plostojamās upes, ezerus, ūdenskrātuves un kanālus, - ūdens platība, ko visā tās dziļumā no ūdens virsmas līdz gultnei ietver paralēlas plaknes, 100 metru attālumā no kabeļa (katrā tā pusē) upēs, ezeros, ūdenskrātuvēs un kanālos; [AL, 14.p.2.2.]

c) ap virszemes un apakšzemes sakaru kabeļu līniju neapkalpojamiem pastiprināšanas punktiem – zemes gabals un gaisa telpa sakaru līnijas augstumā, ko norobežo nosacīta plakne, kas atrodas 3 metru attālumā no pastiprināšanas punkta vai no tā apvalņojuma robežas; [AL, 14.p.2.3.]

d) stigām mežu masīvos un stādījumos, kur koku augstums nav lielāks par 4 metriem, - 2,5 metri katrā pusē no līnijas ass līdz koku zariem; [AL, 14.p.2.4.]

e) stigām mežu masīvos un stādījumos, kur koku augstums ir lielāks par 4 metriem – 3,5 metri katrā pusē no līnijas ass līdz koku zariem; [AL, 14.p.2.5.]

f) vietās, kur iespējami bieži koku krišanas gadījumi, stigas platums nedrīkst būt mazāks par stādījumu vidējo augstumu katrā sakaru līnijas pusē. Atsevišķi koki vai koku grupas, kas aug stigas malās, jānocērt, ja to augstums ir lielāks nekā stādījumu vidējais augstums.

g) ja gaisvadu sakaru līnija šķērso parkus, dārzus vai rezervātus, pēc savstarpējas vienošanās ar attiecīgajiem uzņēmumiem, organizācijām vai institūcijām atļauts noteikt mazāku stigas platumu. [AL, 14.p.2.6.]

h) ap elektronisko sakaru tīklu radiosakaru līniju torņiem un antenu mastiem (SIA „LMT” sakaru tornis) - zemes gabals un gaisa telpa torņa vai masta augstumā, ko norobežo nosacīta vertikāla virsma 1m attālumā ārpusē no to nožogojuma vai 5m attālumā no to vistālāk izvirzīto daļu projekcijas uz zemes vai citas virsmas, ja tornis vai masts nav nožogots.

3) Aizsargjoslas ap valsts meteoroloģisko un hidroloģisko novērojumu stacijām un posteņiem un ap citiem stacionāriem valsts nozīmes monitoringa punktiem un posteņiem [AL, 15.p.]

a) Aizsargjoslas ap valsts meteoroloģisko un hidroloģisko novērojumu stacijām un posteņiem un ap citiem stacionāriem valsts nozīmes monitoringa punktiem un posteņiem tiek noteiktas, lai nodrošinātu novērojumu precizitāti un nepārtrauktību. Joslas platumu nosaka Valsts hidrometeoroloģijas pārvalde, un tā nedrīkst pārsniegt:

- ap meteoroloģisko novērojumu staciju un posteņu novērojumu laukumiem – 200m no laukuma ārējās robežas;
- ap meteoroloģisko novērojumu posteņiem, arī ap stacionāriem valsts nozīmes monitoringa punktiem un posteņiem – 20m rādiusā no to centra;
- ap meteoroloģiskajām radiolokācijas iekārtām – 300m rādiusā no antenas masta centra;
- ap sauszemes hidrometriskajiem (hidroloģiskajiem) novērojumu posteņiem – 5m no iekārtas ārējās robežas uz sauszemes, bet ūdenstilpē – 10m uz abām pusēm no nosacītās līnijas, kas novilkta no iekārtas centra perpendikulāri ūdenstilpes krastam līdz īpašai zīmei vai ne vairāk par 50m no krasta līnijas.

b) Aizsargjoslas platumu ap pazemes ūdeņu valsts monitoringa un ap seismoloģiskā monitoringa posteņiem nosaka Valsts Ģeoloģijas dienests, un tas nedrīkst pārsniegt 10m no posteņa robežas vai konstrukcijas ārējās malas.

4) Aizsargjoslas gar elektriskajiem tīkliem.

Aizsargjoslas gar visu veidu un jebkuras piederības elektriskajiem tīkliem, to iekārtām un būvēm tiek noteiktas, lai nodrošinātu elektrisko tīklu, to iekārtu un būvju ekspluatāciju un drošību.

a) Aizsargjoslu minimālais platums gar elektrisko tīklu gaisvadu līnijām – zemes gabals un gaisa telpa šīs līnijas augstumā, ko norobežo nosacītās vertikālas plaknes katrā pusē no malējā vada elektrisko tīklu gaisvadu līnijām ar nominālo spriegumu AL, 16.p.2.1.]:

- līdz 1 kilovoltam - 2 metri;
- no 6 līdz 20 kilovoltiem - 10 metru;
- no 20 līdz 110 kilovoltiem - 20 metru;
- no 110 līdz 330 kilovoltiem - 30 metru.

b) Aizsargjoslu minimālais platums gar elektrisko tīklu gaisvadu līnijām apdzīvotās vietās – zemes gabals un gaisa telpa šīs līnijas augstumā, ko norobežo nosacītās vertikālas plaknes katrā pusē no malējā vada elektrisko tīklu gaisvadu līnijām ar nominālo spriegumu:

- līdz 20 kilovoltiem - 2 metri;
- no 20 līdz 110 kilovoltiem - 4 metri;
- no 110 līdz 330 kilovoltiem - 8 metri.

c) Gar elektrisko tīklu kabeļu līnijām – zemes gabals vai gaisa telpa, ko norobežo nosacītās vertikālas plaknes kabeļu līnijas katrā pusē 1 metra attālumā no kabeļu līnijas ass; [AL, 16.p.2.3.]

d) Gar elektrisko tīklu kabeļu līnijām, kuras zem ūdens līmeņa šķērso kuģojamas vai plostošanas upes, ezerus, ūdenskrātuves un kanālus, - ūdens platība, ko visā tās dziļumā no ūdens virsas līdz gultnei ietver paralēlas plaknes, kas atrodas 100 metru attālumā katrā pusē no kabeļu līnijas ass; [AL, 16.p.2.4.]

e) Ap elektrisko tīklu sadales iekārtām, fīderu punktiem, transformatoru apakšstacijām – zemes gabals un gaisa telpa 1 metra attālumā katrā pusē no šo iekārtu nožogojuma vai to visvairāk izvirzīto daļu projekcijas uz zemes vai grīdas virsmas. [AL, 16.p.2.5.]

f) Prasības elektrisko tīklu īpašniekiem un lietotājiem jāuztur elektrolīniju trases ugunsdrošā stāvoklī un jāuztur gaisvadu elektrolīniju trases mežos šādā platumā:

- līdz 0,4 kilovoltu elektrolīnijām – 5 m,
- 6 līdz 20 kilovoltu elektrolīnijām – 13 m,
- 110 kilovoltu elektrolīnijām – 26 m,
- 330 kilovoltu elektrolīnijām – 48 m;

- jāuztur kabeļlīniju trases mežos 4,0 m platumā;
- jāizcērt krūmi un koki elektrolīniju trasēs, kā arī koki, kas aug ārpus trasēm un var krist uz vadiem vai balstiem.

g) Neatkarīgi no noteiktā aizsargjoslu platuma saskaņā ar spēkā esošo tiesību aktu prasībām 30 m platā joslā no gaisvadu elektrolīnijas malējā vada darbs ar celšanas mehānismiem pirms tā sākšanas ir jāsaskaņo ar attiecīgo elektrisko tīklu lietotāju.

Ja elektrisko tīklu gaisvadu līnija iet caur mežu, aizsargjoslas platumu nosaka uz abām pusēm no elektrisko tīklu gaisvadu līnijas malējiem vadiem attālumā, kas vienāds ar koku garumu, bet nav mazāks par 1) apakšpunktā noteiktajiem.

h) Aizsargjoslas robežu zemes robežu plānos atzīmē neatkarīgi no tā, vai aizsargjoslas nosacītā robeža šķērso būves vai aizskar citu īpašumu.

i) Detālplānojumos aizsargjoslu īpašās informatīvās zīmes plāno uzstādīt:

- līdz 20 kilovoltu gaisvadu elektrolīnijās – trases taisnajos posmos redzamības robežās, bet ne tālāk par 500 m un trases pagriezienu punktos,
- 110 un 330 kilovoltu gaisvadu elektrolīnijās – uz visiem balstiem,
- 6 līdz 20 kilovoltu kabeļlīnijās – trases taisnajos posmos ik pēc 200 m un trases pagriezienu punktos,
- taisnajos posmos ik pēc 200 m un trases pagriezienu punktos.

5) Aizsargjoslas gar siltumtīkliem.

Aizsargjoslas gar visu veidu un jebkuras piederības siltumtīkliem, to iekārtām un būvēm tiek noteiktas, lai nodrošinātu siltumtīklu, to iekārtu un būvju ekspluatāciju un drošību.

Aizsargjoslu minimālais platumas:

- gar siltumtrasēm kanālos vai tuneļos – zemes gabals, kuru aizņem pazemes iekārtas, kā arī zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas plaknes 2 metru attālumā katrā pusē no kanāla vai tuneļa ārmas; [AL, 17.p.2.1.]
- gar bezkanālu siltumtrasēm zemē – zemes gabals, kuru aizņem šīs iekārtas un kuru norobežo nosacītas vertikālas plaknes 5 metru attālumā katrā pusē no apvalka ārmas; [AL, 17.p.2.2.]
- ap siltumvadiem gaisā, sadales iekārtām un siltuma punktiem – zemes gabals, kuru aizņem šīs iekārtas, kā arī zemes gabals un gaisa telpa 1 metra attālumā katrā pusē no šo iekārtu nozogojuma vai to visvairāk izvirzīto daļu projekcijas uz zemes vai grīdas virsmas. [AL, 17.p.2.3.]

6) Aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm un ierīcēm.

Aizsargjoslas ap meliorācijas būvēm un ierīcēm tiek noteiktas, lai nodrošinātu meliorācijas būvju un ierīču ekspluatāciju un drošību. Noteikšanas metodiku nosaka 13.05.2003. MK noteikumi Nr.258.

7) Aizsargjoslas gar ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem. [AL, 19.p.2.]

Aizsargjoslas gar ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem, lai nodrošinātu ūdensvadu un kanalizācijas tīklu ekspluatāciju un drošību. To noteikšanas metodiku nosaka MK noteikumi Nr.198.

Aizsargjoslu minimālais platumas:

- gar ūdensvadiem un kanalizācijas spiedvadiem - 5 metri katrā pusē no cauruļvada malas;
- gar pašteses kanalizācijas vadiem - 3 metri katrā pusē no cauruļvada malas.

8) Aizsargjoslas ap ģeodēziskajiem punktiem [AL, 20.p.]

Aizsargjoslas ap ģeodēziskajiem punktiem nosaka, lai nodrošinātu ģeodēzisko punktu ilgstošu saglabāšanos un stabilitāti.

a) Aizsargjoslā ap ģeodēzisko punktu ir vienu metru plata zemes josla no ģeodēziskā punkta konstrukcijas ārējās malas.

b) Aizsargjoslā ap ģeodēziskajiem punktiem iekļaujami tie zemes gabali, kuros atrodas ģeodēziskie punkti, kā arī vismaz vienu metru plata zemes josla ap to robežām.

c) Ar aizsargjoslām aizsargājami visā LR teritorijā atrodošies ģeodēziskie punkti, kas nostiprināti ar pastāvīgām ģeodēziskām zīmēm. Pie ģeodēziskajiem punktiem pieder:

- globālās pozicionēšanas tīkla punkti,
- triangulācijas tīkla punkti,
- poligonometrijas tīkla punkti,
- nivelēšanas tīkla punkti,
- gravimetriskā tīkla punkti,
- astronomisko novērojumu punkti.

d) Informācija par ģeodēziskajiem punktiem, to atrašanās vietām un zīmju konstrukciju glabājas Valsts zemes dienesta Nacionālās mērniecības centra datu bāzē un rajona nodaļā.

f) Aizsargjoslas veids un lielums atkarīgs no ģeodēziskās zīmes konstrukcijas, ārējā noformējuma un atrašanās vietas. Aizsargjoslā ietilpst punkta centrs un visi ārējā noformējuma elementi. Ģeodēzisko punktu aizsargjoslas apvidū nenorobežo.

g) Grunts ģeodēziskā punkta aizsargjoslas robeža atrodas 1,0 m attālumā no aprakumgrāvīša ārējās malas, nožogojuma vai virsbūves pamatiem. Ja šo ārējā noformējuma elementu nav, tad aizsargjoslas robeža atrodas 1,0 m rādiusā ap punkta centru vietās ar cietu zemes virsmas segumu (asfalts, bruģis u.c.) vai 3,0 m rādiusā pārējās vietās.

h) Sienas ģeodēziskā punkta aizsargjoslas robeža atrodas vertikālā plaknē gar būves sienu 0,5 m attālumā pa horizontāli uz abām pusēm no punkta un 3,1 m uz augšu no sienas repera, 1,0 m uz augšu un leju no nivelēšanas markas, 0,5 m uz augšu un leju no poligonometrijas sienas zīmes un gravimetriskā punkta markas.

i) Ģeodēziskos punktus un to aizsargjoslas kā apgrūtinājumu ietver zemes īpašuma (lietojuma) dokumentos. Ģeodēziskos punktus parāda zemes robežu un situācijas plānos, bet ēkās ierīkotos – arī ēku inventarizācijas plānos.

9) Aizsargjoslas ap navigācijas tehniskajiem līdzekļiem.

Aizsargjoslas ap navigācijas tehniskajiem līdzekļiem tiek noteiktas, lai nodrošinātu navigācijas tehnisko līdzekļu nepārtrauktu un efektīvu darbību LR jurisdikcijā esošajos ūdeņos un gaisa telpā.

10) Aizsargjoslas ap gāzes vadiem, gāzes noliktavām un krātuvēm [AL, 22.p.]

Aizsargjoslas ap visu veidu un jebkuras piederības gāzes vadiem, to iekārtām un būvēm, gāzes noliktavām un krātuvēm tiek noteiktas, lai nodrošinātu gāzes vadu, to iekārtu un būvju, gāzes noliktavu un krātuvju ekspluatāciju un drošību. Noteikšanas metodiku nosaka MK 1998.gada 20.oktobra noteikumi Nr.413.

a) Aizsargjoslu minimālais platums: gar gāzes vadiem – zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas plaknes katrā pusē no gāzes vada ass gāzes vadam ar spiedienu:

- līdz 500 dekapaskāliem - 2 m;
- no 500 dekapaskāliem līdz 0,3 megapaskāliem - 4 m;
- no 0,3 megapaskāliem līdz 0,6 megapaskāliem - 7 m;
- no 0,6 megapaskāliem līdz 1,6 megapaskāliem - 10 m;
- virs 1,6 megapaskāliem - 25 m.

b) Aizsargjoslu minimālais platums ap gāzes vadu iekārtām un būvēm, gāzes noliktavām un krātuvēm – zemes gabals un telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas plaknes katrā pusē no to iezogojuma vai norobežojošām konstrukcijām.

- ap kondensāta uzglabāšanas tvertņēm - 25 m;
- ap gāzes regulēšanas stacijām - 100 m;
- ap gāzes regulēšanas punktiem ēkās vai skapjos - 10 m;
- ap gāzes individuālajiem regulatoriem ar gāzes ieejas spiedienu 0,3 megapaskāli - 4 m;
- ap gāzes individuālajiem regulatoriem ar gāzes ieejas spiedienu 0,6 megapaskāli - 7 m;
- ap gāzes uzpildes stacijām (GUS) - 100 m;
- ap gāzes balonu grupu iekārtām - 10 m.
- ap automobiļu gāzes uzpildes stacijām (AGUS) - 10 m;
- ap automobiļu dabasgāzes uzpildes kompresoru stacijām (AGKUS) – 60 m;
- ap sašķidrinātās ogļūdeņražu gāzes balonu noliktavām - 10 m;
- ap sašķidrinātās ogļūdeņražu gāzes pazemes cisternu (rezervuāru) grupu iekārtām - 10 m;
- pretkorozijas elektroķīmiskās aizsardzības iekārtu anodu zemējumam – 4 m no zemējuma kontūra.

c) Maģistrālā gāzes vada trase 3,0 m platā joslā uz katru pusi no malējā gāzes vada jāattīra no krūmiem un kokiem, uzturot to ugunsdrošā stāvoklī.

d) Aizsargjoslas robežu atzīmē zemes robežu plānos neatkarīgi no tā, vai aizsargjoslas nosacītā robeža šķērso būves vai aizskar citu īpašumu.

e) Detālos plānojumos maģistrālo gāzes vadu aizsargjoslu īpašās informatīvās zīmes plāno:

- trases taisnajos posmos – redzamības robežās, bet ne tālāk par 500 m,
- trases pagriezienu punktos,
- vietās, kur gāzes vadus šķērso visu kategoriju ceļi,
- lauksaimnieciski izmantojamās platībās – uz apstrādājamās zemes un meža stādījuma robežas.

11) Aizsargjoslas ap pazemes ūdeņu valsts nozīmes monitoringa posteņiem un dziļurbumiem, aizsargjoslas ap seismoloģiskā monitoringa posteņiem. Šīs aizsargjoslas Aizsargjoslu likums tikai iedibina, bet nereglamentē.

12) Aizsargjoslas ap aizsprostu drošuma noteikšanas kontrolmērietaisēm
Aizsargjoslas ap aizsprostu drošuma noteikšanas kontrolmērietaisēm (gruntsūdeņu līmeņa noteikšanas urbumi, grunts un būvju horizontālo noviržu mērījumu urbumi un atbalsta punkti, vertikālo deformāciju mērīšanas atbalsta punkti u.tml.) nosaka, lai nodrošinātu šo mērietaišu ilgstošu saglabāšanos, aizsardzību un nepārtrauktas novērtēšanas iespējamību.

Aizsargjoslas ap aizsprostu drošuma noteikšanas kontrolmērietaisēm nosaka ne mazāk kā 2m rādiusā ap tām.

4.19.3. Sanitārās aizsargjoslas

Uzņēmumiem, iestādēm un organizācijām, kurām noteiktas sanitārās vai citas aizsargjoslas, tās parasti nedrīkst pārsniegt ražošanas zemesgabala robežas.

Sanitārajās aizsargjoslās nav pieļaujams izvietot dzīvojamās ēkas, bērnu pirmsskolas iestādes, izglītības iestādes, ārstniecības iestādes un atpūtas iestādes, sporta būves, sabiedriskos zaļumus, augļu un sakņu dārzus.

Ja ražošanas objektu kaitīgā ietekme izplatās ārpus to teritorijas, sanitārās aizsargjoslas ietvaros jāveido funkcionālā aizsargjosla, kurā veicami pasākumi šīs ietekmes novēršanai. Šī funkcionālā aizsargjosla pieskaitāma pie attiecīgā ražošanas objekta teritorijas, nosakot izmantošanas ierobežojumus.

To objektu izvietošana, kuriem nepieciešamas sanitārās aizsargjoslas, katrā konkrētā gadījumā ir jāpamato un jāsapatavo ietekmes uz vidi novērtējums, atbilstoši projektēšanas uzdevumam un tehniskajiem noteikumiem.

No mājlopu fermām līdz dzīvojamai apbūvei jāievēro šādi minimālie attālumi:

2.tabula

Cūku fermām:

- ar gada apgrozību līdz 12 tūkst.cūku gadā	500 m
govju fermām –	300 m
aitu fermām –	300 m
kažokzvēru, trušu fermām –	300 m
putnu fermām –	300 m
zirgu fermām –	100 m
līdz mājlopu kūtīm zemnieku saimniecībās –	50 m
līdz vircas bedrēm, kas atrodas pie mājlopu kūtīm –	50 m
līdz kūtsmēslu kompostēšanas laukumam –	100 m
līdz dzīvnieku barības pārstrādes uzņēmumiem –	1000 m

No karantīnas telpām jāievēro šādi minimālie attālumi:

- līdz mājdzīvnieku novietnēm – 200 m,
- līdz putnu novietnēm – 500 m.

No dzīvnieku fermām jāievēro šādi minimālie attālumi:

- līdz automaģistrālēm – 300 m,
- līdz valsts nozīmes autoceļiem – 150 m,
- līdz vietējās nozīmes ceļiem – 50 m,
- līdz dzīvojamiem kvartāliem ciematā – 300 m.

Atsevišķu, nesabloķētu dzīvnieku mītņu sanitārā aizsargjosla nedrīkst būt mazāka par 30 m.

Veterināro objektu sanitārās aizsargjoslas līdzīgas fermu attālumu normām, bet ne mazākas par ugunsdzēsībā pieļautajiem 30 m. Nav pieļaujams, ka ganu ceļi un saimnieciskie ceļi šķērso ciematu.

2) Sanitārās aizsargjoslas starp dažādu sugu dzīvnieku novietnēm:

- no govju fermas:
  - līdz putnu fermai - 200 m,
  - līdz cūku, zirgu fermai - 150 m,
  - līdz kažokzvēru, trušu fermai - 1500 m;
- no cūku fermas:
  - līdz putnu fermai - 200 m,
  - līdz govju, zirgu fermai - 150 m,
  - līdz kažokzvēru, trušu fermai - 1500 m;
- no aitu fermas:
  - līdz putnu fermai – 200 m,
  - līdz govju, cūku, zirgu fermai – 150 m,
  - līdz kažokzvēru, trušu fermai – 1500 m;

- no zirgu fermas:
  - līdz putnu fermai – 200 m,
  - līdz govju, cūku fermai – 150 m,
  - līdz kažokzvēru, trušu fermai – 1500 m;
- no putnu fermas:
  - līdz putnu fermai – 200 m,
  - līdz govju, cūku, zirgu fermai – 200 m,
  - līdz kažokzvēru, trušu fermai – 1500 m;
- no kažokzvēru fermas un trušu fermas:
  - līdz putnu fermai – 1500 m,
  - līdz govju, zirgu fermai – 1500 m,
  - līdz kažokzvēru, trušu fermai – 100 m.

Jāievēro šādi minimālie attālumi no lauksaimniecības produktu (piena, gaļas, zivju) pārstrādes uzņēmumiem, kas nav tieši saistīti ar fermām:

- līdz putnu fermai – 1500 m,
- līdz govju, cūku, zirgu fermai – 1500 m,
- līdz kažokzvēru fermai un trušu fermai – 1500 m.

Jāievēro šādi minimālie attālumi no lopkopības produktu pārstrādes uzņēmumiem:

- līdz dzīvojamajai apbūvei – 1000 m,
- līdz dzīvnieku novietnēm – 1500 m,
- līdz autoceļiem – 500 m.

Sanitārajās aizsargjoslās aizliegts izvietot dažādas noliktavas, aizsprostot pievedceļus, pieejas, ierīkot atkritumu izgāztuves, kā arī izvietot lopbarības, minerālmēslu, pesticīdu, degvielas, kokmateriālu u.c. materiālu glabātuves, kā arī nedrīkst veikt darbus, kas var radīt gruntsūdens līmeņa paaugstināšanos.

3) Aizsargjoslas ap kapsētām

a) Aizsargjoslas platums ir 300 m no kapsētas teritorijas robežas ārējās malas. Ja kapsētā ir tikai pēc kremācijas veiktie apbedījumi, aizsargjoslas platums ir 100 m (*MK Nr. 502, p.2*).

b) Lai nodrošinātu vides un cilvēka sanitāro aizsardzību, kapsētas aizsargjoslas teritorijā aizliegts ierīkot jaunas dzeramā ūdens ņemšanas vietas, izņemot gadījumus, ja ir veikti iespējamās dzeramā ūdens ņemšanas vietas bakterioloģiskās aizsargjoslas aprēķini un konstatēts, ka iespējams nodrošināt kvalitatīvu dzeramo ūdeni ievērojot MK 20.01.2004. Nr 43. "Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika" prasības.

Pašvaldībām ir tiesības apbūves noteikumos vai teritorijas plānojumos noteikt papildu aprobežojumus aizsargjoslu apbūvei un izmantošanai. (*MK Nr. 502, p.11*)

c) Ja kapsēta vai atsevišķa apbedījuma vieta ir kultūras piemineklis, aizsargjosla nosakāma saskaņā ar likumu „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”, bet ne šaurāka, kā noteikts šajos noteikumos (*MK Nr. 502, p.4*).

d) Kapsētām, kurās apbedīšana ir pārtraukta vismaz 25 gadus, aizsargjosla nav nepieciešama, izņemot kapsētas, kurās apbedīti mēra upuri, un kapsētas vai apbedījuma vietas, kuras ir kultūras pieminekļi (*MK Nr. 502, p.5*).

e) Aizsargjoslu likvidē pašvaldība pēc saskaņošanas ar teritoriālo vides veselības centru un Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju (*MK Nr. 502, p.6*).

4) Aizsargjoslas ap dzīvnieku kapsētām

- a) Aizsargjoslas ap dzīvnieku kapsētām tiek noteiktas, lai nepieļautu tām piegulošo teritoriju sanitāro apstākļu pasliktināšanos.
- b) Sanitāro aizsargjoslu konkrētās robežas nosaka atkarībā no vietas ģeogrāfiskā reljefa: dzīvnieku kapsētu attālumam no dzīvojamām būvēm, dzīvnieku ganībām, ūdens baseiniem, ceļiem, dzīvnieku novietnēm jābūt 500-1000 m.
- c) Dzīvnieku kapsētu teritorijai jābūt iežogotai, bet pēc kapsētas aizpildes zemes platību aizliegts izmantot citiem mērķiem.

5) Aizsargjoslas ap atkritumu apglabāšanas poligoniem, atkritumu izgāztuvēm un ūdens attīrīšanas iekārtām.

- a) Aizsargjoslas ap atkritumu apglabāšanas poligoniem, atkritumu izgāztuvēm un ūdens attīrīšanas iekārtām nosaka, lai nodrošinātu tām piegulošo teritoriju aizsardzību no iespējamās vai esošās negatīvās ietekmes.
Liepas pagastā nav paredzētas jaunas atkritumu apglabāšanas poligonu un atkritumu izgāztuves.
- b) Aizsargjoslas platumu ap notekūdeņu attīrīšanas iekārtām nosaka atkarībā no izmantotās tehnoloģijas un iekārtas tehniskā raksturojuma:
- attīrīšanas iekārtām ar slēgtu apstrādi visā ciklā (bez vaļējām virsmām notekūdeņu un dūņu uzglabāšanai) – nepārsniedzot 50 m;
  - atklātām notekūdeņu apstrādes sanitār un slēgtai dūņu apstrādei vai slēgtai to uzglabāšanai – nepārsniedzot 100 m;
  - atklātai notekūdeņu apstrādei un atklātiem dūņu laukiem – nepārsniedzot 300m;
  - filtrācijas laukiem – nepārsniedzot 50 m.
- c) Aizsargjoslas nosaka no teritorijas robežas (žoga, vaļņa ārējās robežas vai apvadgrāvja ārējās malas).

4.19.4. Drošības aizsargjoslas

Drošības aizsargjoslu galvenais uzdevums ir nodrošināt naftas, naftas produktu un ķīmisko vielu un produktu vadu, noliktavu un krātuvju aizsprostu un to tuvumā esošo objektu drošību to ekspluatācijas laikā un iespējamo avāriju gadījumā, kā arī vides un cilvēku drošību. Ir šādi drošības aizsargjoslu veidi:

- aizsargjoslas ap naftas, naftas produktu un ķīmisko vielu un produktu vadiem, noliktavām un krātuvēm;
- aizsargjoslas ūdenskrātuvēs augšpus un lejpus aizsprostiem.

[AL, 29.p.]

4.19.5. Aprobežojumi aizsargjoslās

Aprobežojumus aizsargjoslās nosaka "Aizsargjoslu likums" no 36. panta līdz 58. pantam.

4.19.6. Tauvas josla

1) Tauvas josla tiek noteikta zvejas, kuģošanas un ar tām saistīto darbību nodrošināšanai gar ūdeņu krastiem neatkarīgi no īpašuma veida saskaņā ar Zvejniecības likumu, bet ne platāka par 40 metriem.

2) Tauvas josla nav jānosaka, ja privātie ūdeņi un tiem pieguļošās sauszemes daļa pieder vienam un tam pašam īpašniekam un zvejas tiesības nepieder valstij. [ZL, 9p.1.]

3) Gar upēm un ezeriem tauvas josla nav jānorobežo ar speciālām zīmēm. Zemes īpašumu plānos tā apzīmējama kā lietošanas tiesību ierobežojums. [ZL, 9.p.3.]

4) Tauvas josla gar mākslīgi izbūvētiem kanāliem, hidrotehniskām būvēm un citām būvēm uz ūdens (mākslīgi izbūvēta tauvas josla) nosakāma saskaņā ar šo būvju plāniem. To uztur un apsaimnieko attiecīgie īpašnieki (lietotāji). [ZL, 9.4.]

5) Piekrastes zemes īpašniekiem ir tiesības lietot tauvas joslu, ciktāl šīs tiesības neierobežo šis likums, citi likumi un normatīvie akti. [ZL, 9.5.]

6) Tauvas joslas bezmaksas lietošana ir paredzēta:

- kājāmgājējiem;
- zivju resursu un ūdeņu uzraudzībai;
- robežapsardzībai;
- vides aizsardzībai un ugunsdrošības pasākumu veikšanai.

7) Tikai vides aizsardzības institūciju speciāli norādītās vietās un pēc saskaņošanas ar zemes īpašnieku tauvas joslā ir atļauta:

- laivu un kuģu piestāšana, to kravu izkraušana un pagaidu uzglabāšana;
- laivu un kuģu pārziemošana, būve un remonts;
- zvejnieku apmetņu ierīkošana, atpūta, zvejas rīku žāvēšana un citas ar zveju saistītas darbības. [ZL, 9.7.]

8) Šī panta sestajā un septītajā daļā minētās darbības drīkst veikt, ievērojot vides aizsardzības normas, bet pie robežas ūdenstilpēm – arī valsts robežas režīma prasības. [ZL, 9.8.]

9) Dabiskās tauvas joslas platums ir:

- gar privāto ūdeņu krastiem - 4 m;
- gar pārējo ūdeņu krastiem - 10 m.

10) Tauvas joslas platumu šaurāku vai platāku var noteikt arī Zivsaimniecības pārvalde un kuģošanas vajadzībām Satiksmes ministrijas Jūrniecības departamentu, tomēr tas nedrīkst pārsniegt 40 metrus. [ZL, 9.10.]

11) Mākslīgi noteiktas tauvas joslas platums tiek noteikts attiecīgās būves plānā. [ZL, 9.11.]

12) Tauvas joslas platums tiek skaitīts:

- gar upju un ezeru lēzeniem krastiem – no normālās ūdenslīnijas;
- gar upju un ezeru kraujiem krastiem – no krasta nogāžu augšmalas, turklāt tauvas joslas platumā ietilpst arī zeme no ūdenslīmeņa līdz krasta nogāzei un pati nogāze. [ZL, 9.12.]

13) Pilsētās vai biezi apdzīvotās vietās zvejošanai vai kuģošanai (ja tāda tur atļauta) tauvas joslu lieto, ievērojot tādas pašas noteikumus kā neapdzīvotās vietās, bet, ja krastmalas apbūvētas ar ēkām tādā mērā, ka nav iespējams izmantot visu šī panta devītajā daļā noteikto platumu, gar ūdeņu krastiem atstājama tik plata tauvas josla, lai nodrošinātu ērtu braukšanu pa krastu, ja nepieciešams, izvērtējot atsevišķi katru konkrēto apbūvi. [ZL, 9.13.]

14) Atsevišķos gadījumos, kad pilsētās vai biezi apdzīvotās vietās izbūvē mākslīgas piekrastes, attiecīgo pašvaldību uzdevums ir ierīkot ar zivsaimniecības pārvaldes piekrišanu zvejas (ja tāda tur atļauta) un kuģošanas (ja tāda tur atļauta) vajadzībām ērti pieejamās vietās un piebraucamo ceļu tuvumā tauvas joslas vietā piemērota garuma un platumā piestātnes un uzturēt tās labā stāvoklī un lietošanai derīgas. [ZL, 9.14.]

15) Ja dabiski mainās ūdenslīnija, atbilstoši jaunajai ūdenslīnijai mainās arī tauvas josla. Gadījumos, kad upes gultni groza ar mākslīgiem regulēšanas darbiem, ja nepieciešams, zemes gabali jaunām gultnēm un tauvas joslai atsavināmi uz vispārēja pamata saskaņā ar nekustamās mantas piespiedu atsavināšanas normām. [ZL, 9.15.]

16) Kam pieder zvejas tiesības, tas var lietot tauvas joslu zvejas vajadzībām. Kur tās platums nav noteikts, tas ir jāpieņem 4,0 m.
Zemesgabala īpašnieks nekādā gadījumā nezaudē īpašuma tiesības uz tauvas joslu, tikai viņš nedrīkst pēdējo apsēt, apbūvēt un vispār izmantot tādā veidā, kas traucētu kuģniecību vai pludināšanu (CL, 1118.p.)

4.20. Aizsardzība pret trokšņiem

Pieļaujamo trokšņa līmeni dzīvojamām mājām un sabiedriskiem objektiem un to teritorijām nosaka 2004.gada 13.jūlija MK noteikumi Nr.598 "Noteikumi par akustiskā trokšņa normatīviem dzīvojamo māju un publisko ēku telpās".

4.21. Inženiertehniskās apgādes nodrošinājums

Visās apbūves teritorijās jānodrošina atļauto apbūves objektu inženiertehniskā apgāde saskaņā ar tehniskajiem noteikumiem, kas izriet no attīstības plāna, detālplānojuma vai inženiertehnisko komunikāciju attīstības shēmām.

Inženiertehniskās komunikācijas jāizvieto galvenokārt ielu šķērsprofilu robežās un joslā starp sarkano līniju un būvlaidi (apbūves līniju).

Blīvi apdzīvotās vietās savrupmāju zemesgabali ar platību līdz 1200 m² jānodrošina ar centralizētas ūdensvada vai centralizētas kanalizācijas inženierkomunikācijām.

Apbūves teritorijām, kas netiek pieslēgtas centralizētai notekūdeņu savākšanas sistēmai, jābūt aprīkotām ar hermētiskām izsmeļamajām bedrēm vai tvertnēm, vai arī bioloģiskajām attīrīšanas ietaisēm.

4.22. Inženiertehniskās komunikācijas un objekti

4.22.1. Ūdensapgāde

1) Centralizētas ūdens apgādes komunikāciju un objektu izvietojums jāparedz atbilstoši attiecīgo projektēšanas normatīvu prasībām.

2) Grodu aku augšējai malai jāatrodas ne mazāk kā 0,8m virs zemes. Apkārt grodu un cauruļveida akām 1-2m platā joslā jāparedz betona vai bruģējuma apmale, ar slīpumu 0,1m no akas. Ap akām jāizveido māla aizsargkārtā 0,5m platumā un 1,5 līdz 2 metru dziļumā no zemes virsmas. Grodu un cauruļveida akas maksimāli jāattālina no iespējamās ūdens piesārņojuma avotiem (izsmeļamām tualetes bedrēm, komposta kaudzēm u.c.), tajā skaitā no kaimiņu zemesgabalos novietotajiem, bet ne tuvāk par 10 m.

4.22.2. Kanalizācija

1) Centralizētas kanalizācijas komunikāciju un objektu izvietojums jāparedz atbilstoši attiecīgo projektēšanas normatīvu prasībām.

2) Atsevišķi novietotām ēkām ar notekūdeņu daudzumu līdz 1m³/dnn ir pieļaujamas izsmeļamās tualetes bedres un sausās tualetes. Tualetes bedru sienām un grīdai jābūt no ūdensnecaurlaidīgiem materiāliem.

3) Attālums no dzīvojamām un sabiedriskā rakstura ēkām līdz notekūdeņu pazemes filtrācijas laukiem ar caurlaidi 15 m³ diennaktī nedrīkst būt mazāks par 15 m, ja notekūdeņu filtrācijas lauki ir atļauti.

- 4) Notekūdeņu filtrācijas laukus drīkst ierīkot ja dziļums no filtrācijas drenām līdz gruntsūdens līmenim ir vismaz 1 m.
- 5) Pie mazākas dziļuma starpības par 1 metru starp filtrācijas drenām un gruntsūdens līmeni, virs zemes jāierīko vajadzīgajā augstumā uzbērti smilts – grunts filtri. Uzbēruma malas attālums līdz dzīvojamām un sabiedriska rakstura ēkām nedrīkst būt mazāks par 25 m, ja notekūdeņu filtrācijas lauki ir atļauti.
- 6) NAI dūņu izmantošana, monitorings un kontrole saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 365 (23.08.2003.) „Noteikumi par notekūdeņu dūņu un to kompostu izmantošanu, monitoringu un kontroli”.

4.22.3. Elektroapgāde

Apdzīvotā teritorijā izvietojamās apakšstacijas ar 16 MVA un lielākas jaudas transformatoriem un gaisvadu – kabeļu līniju pārejas punkti ir jāparedz slēgtā tipa.

Izvietojot atsevišķus 6 – 20 KV sprieguma sadales punktus un apakšstacijas ne vairāk kā diviem 1000 KVA un lielākas jaudas transformatoriem un, izpildot prasības aizsardzībai pret troksni, attālums no tiem līdz dzīvojamo un sabiedrisko ēku logiem jāpieņem ne mazāks par 10 m, bet ārstnieciskās profilakses iestāžu teritorijās pēc nozaru normatīviem.

4.22.4. Sakari, radiotranslācija un televīzija

Sakaru, radiotranslācijas un televīzijas, ugunsdrošības un apsardzes signalizācijas, inženieriekārtu dispečeru sistēmas uzņēmumu, ēku un būvju izvietojums jāparedz atbilstoši attiecīgo projektēšanas normatīvu prasībām.

4.22.5. Siltumapgāde un gāzes apgāde

Siltumapgādes un gāzes apgādes komunikāciju un objektu izvietojums jāparedz atbilstoši attiecīgo projektēšanas normatīvu prasībām.

4.22.6. Attālumi no inženierkomunikācijām līdz ēkām un būvēm

1) Horizontālais attālums no pazemes komunikācijām līdz ēku un būvju pamatiem jāpieņem saskaņā ar 3.tabulu.

3.tabula

Inženierkomunikācija	Attālums metros
Ūdensvads, kanalizācijas spiedvads	5
Saimniecisko, fekālo un lietus notekūdeņu pašteses kanalizācija	3
Drenāža	3
Līdztekus drenāža	0.4

Piezīme: no siltuma vadiem, kuru ielikšanai izmantots bezkanāla paņēmiens, attālums līdz ēkām un būvēm jāpieņem kā no ūdensvada.

2) Tabulā norādītos attālumus drīkst samazināt, ja tas tehniski pamatots.

3) Dzīvojamo ēku fasādēm, logiem, balkoniem un lodžijām jāatrodas ne tuvāk kā 1,5 m attālumā no gaisvadu elektrisko līniju vadiem vistuvākā pievirzījumā.

4) Attālums no būvēm un koku vainagiem līdz vadam nosakāms, nomērot tabulā norādītos attālumus no šiem objektiem līdz vertikālai plaknei, ko veido tuvākais vads pret zemi.

5) No gaisvadu elektrisko tīklu vadiem līdz būvēm, zemes un ūdens virsmai pieļaujami šādi maksimālie attālumi (metros), ņemot vērā vada pieļaujamās novirzes no normāla stāvokļa (izņemot vadu nokares palielināšanos no slodzes strāvas):

4.tabula

Attālumi (m)	Spriegums, kV			
	līdz1	6-20	110	330
Attālums no vada līdz zemes vai ūdenstilpes virsmai	6,0	6,0	6,0	7,5
Avārijas režīmā pie trūkstoša vada blakus pārlaidumā		4,5	4,5	6,0
Attālums no vada līdz būvei	1,0	2,0	4,0	6,0
Attālums no elektrolīnijas pārvades ass līdz koka vainagam	1,0	4,5	11,0	22,0
Attālums no vada līdz atsevišķiem koka zariem	1,0	2,0	3,0	5,0

4.22.7. Attālumi starp inženierkomunikācijām

Horizontālie attālumi starp paralēlām blakus izvietotām pazemes inženierkomunikācijām jāpieņem pēc 4.tabulas. Ja blakus izvietotu cauruļvadu dziļuma starpība ir lielāka par 0,4 m, tad 4. tabulā norādītie attālumi jāpalielina, ņemot vērā tranšēju nogāžu stāvumu, bet tiem jābūt ne mazākiem par tranšejas dziļumu.

4.tabulā norādītos attālumus var samazināt, ja tas ir tehniski pamatots.

4.23. Ēkas un būves mājlopiem

Mājlopiem paredzētās saimniecības ēkas un citas būves drīkst izvietot tikai teritorijās, kur mājlopu turēšana atļauta, ievērojot veterinārās prasības.

Blīvi apdzīvotās vietās mājlopiem paredzētu saimniecības ēku nedrīkst:

- ierīkot priekšpagalmā un ārējā sānu pagalmā;
- ierīkot tuvāk par 50 m no tādas apbūves teritorijas, kurā mājlopu turēšana aizliegta;
- ierīkot tuvāk par 15 m no kaimiņu dzīvojamo telpu logiem, apbūves teritorijās, kur mājlopu turēšana atļauta.

Kūtsmēslu krātuvēm jābūt ar betonētiem pamatiem ar 0,8 – 1,0 m augstām malām, apkārt jābūt nobetonētam grāvītim uz virscas bedres pusi. Kūtsmēslu krātuvēm jābūt valdošo vēju virzienā no fermas, kūts un dzīvojamām ēkām un zemākā reljefa vietā. Nokrišņu ūdens un virscas uztveršanai apkārt krātuvei jāizveido 0,3 – 0,4 m plats un 0,3 m dziļš grāvītis. Mēslu krātuves abos galos jāizveido cieta seguma iebrauktuves. Virs kūtsmēslu krātuvēm jāierīko nojumes.

Virscas bedrēm jābūt betonētām, tās jānosedz.

4.24. Saimniecības ēkas vai būves

Saimniecības ēku vai būvi nedrīkst ierīkot priekšpagalmā, vai stūra zemesgabala gadījumā, ārējā sānu priekšpagalmā, kā arī uzskatīt par saimniecības ēku vai būvi, ja tā piebūvēta dzīvojamajai mājai vai iebūvēta tajā.

Saimniecības ēku nedrīkst ierīkot tuvāk kā 2.0 m no zemesgabala sānu vai aizmugures robežas. Šo minimālo attālumu var samazināt vai būvēt uz robežas, ar noteikumu ka minimālais attālums no dzīvojamo telpu logiem līdz saimniecības ēkām blakus zemesgabalos nedrīkst būt mazāks par 6 m, ja saņemta kaimiņu zemesgabala īpašnieka rakstiska piekrišana, ko viņš apliecina ar parakstu uz zemesgabala plānojuma lapas.

4.25. Atklāta āra (ārpustelpu) uzglabāšana

Atklāta āra (ārpustelpu) uzglabāšana kā palīgizmantošana nav atļauta:

- priekšpagalmā vai, stūra zemesgabala gadījumā, ārējā sānpagalmā;
- tuvāk par 3 m no zemesgabala robežas;
- nevienā autostāvvietā.

Lauksaimniecības tehnikas un transportlīdzekļu virs 3,5 t uzglabāšana atļauta tikai lauksaimniecības un mazaizsaimniecību apbūves teritorijās.

4.26. Pazemes telpas

Vietās, kur vietējo apstākļu un ekonomisko apsvērumu dēļ ir lietderīgi izmantot pazemes telpu (pazemi), var paredzēt tās kompleksu izmantošanu, izvietojot pazemes būves.

4.27. Meži, apstādījumi, atsevišķi koki un augi

4.27.1. Meži

Liepas pagastā ap 75% mežu (2849 ha) atrodas aizsargājamās teritorijās, loalākā daļa Gaujas Nacionālā parka teritorijā – 2820,3 ha (dabas lieguma zonā – 1321,5 ha, ainavu aizsardzības zonā – 1201,6 ha, bet neitrālajā zonā – 297,2 ha). Aizsargājamās zonās gar ūdeņiem atrodas 6,2 ha, bet aizsargājamās zonās gar mitrzemēm – 22,5 ha meža.

Mežsaimnieciskā darbība ir aizliegta 812,1 ha, bet kailcirte – 893,4 ha platībā.

Mežu zemju transformācija jebkurā gadījumā var tikt veikta tikai likumdošanā noteiktajā kārtībā. Privāto, juridisko personu, pašvaldības un valsts mežu izmantošanas un apsaimniekošanas juridiskais pamats ir meža apsaimniekošanas plāns.

Meža nogabali nav nožogojami. Meža īpašniekiem vai tiesiskajam valdītājam jānodrošina brīva mežniecības pārstāvju piekļūšana tiem.

4.27.2. Apstādījumi

1) Liepas pagasta apstādījumu apsaimniekošanu (ierīkošanu, kopšanu un uzraudzību) veic pašvaldības vai privāti uzņēmumi atbilstoši saviem statūtiem, pamatojoties uz līgumu ar pagasta pašvaldību. Apsaimniekojamās platības tiek nodotas šiem uzņēmumiem ar aktu, saskaņā ar topogrāfiskiem plāniem.

2) Par apstādījumu platībām, kuras nav nodotas apstādījumu uzņēmumiem apsaimniekošanā, noslēdzot ar tiem atbilstošus līgumus par apstādījumu kopšanu, uzraudzību un apsaimniekošanu savās platībās, ir atbildīgi:

- Namu pārvaldnieks vai namu īpašnieks – par pagalmu, iekškvartālu teritorijām;
- Uzņēmuma, iestādes un organizācijas vadītājs – par apstādījumiem slēgtajās teritorijās un platībās ārpus tām, par apstādījumiem gar ielu un piestiprinātiem pievedceļiem;
- Zemes īpašnieks vai lietotājs – par apstādījumiem viņu zemes īpašumā, vai lietojumā;
- Būvētājs – par apstādījumiem teritorijā, kur rit būvdarbi.

4.27.3. Koku un to sakņu sistēmas aizsardzība

1) Izbūvējot inženiertīklus un veicot būvdarbus koku tiešā tuvumā, jāievēro koku un to sakņu sistēmas aizsardzības noteikumi.

2) Apdzīvotās vietās saglabājama kokiem raksturīgā zemsedze lapotnes rādiusa attālumā no koka stumbra.

4.27.4. Aizsargājamie koki

1) Par aizsargājamiem kokiem uzskatāmi ar Vides aizsardzības institūciju lēmumu apstiprināti dižkoki, kā arī savdabīgie un introducētie koki ar ainavisku, ekoloģisku, kultūrvēsturisku nozīmi.

2) Lai nodrošinātu aizsargājamo koku saglabāšanu un to augšanas apstākļus, ap aizsargājamiem kokiem 10m rādiusā aizliegta jebkura saimnieciskā darbība.

4.27.5. Aizsargājamie augi

Visi aizsargājamie augi Liepas pagasta teritorijā ir aizsargājams pagasta augu fonds.

4.27.6. Attālums no ēkām, būvēm, inženiertīkliem līdz kokiem un krūmiem

Attālums no ēkām, būvēm, inženiertīkliem un labiekārtojuma elementiem līdz kokiem un krūmiem jāpieņem saskaņā ar 5. tabulu.

5. tabula Attālumi no ēkām līdz kokiem, krūmiem

Ēkas būves, inženiertīkli, labiekārtojuma elementi	attālums metros līdz	
	koka stumbram	krūmam
Ēkas un būves ārsiena	5,0	1,5
Ietves un gājēju ceļiņa mala	0,7	3,0
Ielas brauktuves, ceļa nostiprinātās apmales mala, vai grāvja augšmala	2,0	1,0
Tilta, estakādes, apgaismojuma balsts vai stabs	4,0	-
Nogāzes, terases pamata pēda	1,0	0,5
Atbalsta pamata pēda vai iekšējā mala	3,0	1,0
Pazemes inženierkomunikācijas :		
- gāzes vads, kanalizācija,	1,5	-
- siltumtrase (no ārējā trases gabarīta)	2,0	1,0
- ūdensvads, drenāža,	2,0	-
- strāvas un sakaru kabelis	2,0	0,7

Piezīmes:

- Norādītie normatīvie attālumi attiecināmi uz kokiem ar lapotnes (kroņa) diametru līdz 5 metriem.
- Ēku tuvumā stādāmie koki nedrīkst traucēt dzīvojamo un sabiedrisko telpu insolāciju un izgaismošanu.

4.27.7. Koku ciršana

1) Koku izciršana meža zemēs saskaņojama ar Cēsu virsmežniecību vai GNP administrāciju, kura izsniedz koku ciršanas atļaujas. Koku ciršanai ārpus meža GNP teritorijā jāaskaņo ar GNP administrāciju.

2) Bez atļaujas drīkst izcirst kokus līdz 8 cm diametrā uz celma.

3) Gadījumus, kad būvprojekti un/vai labiekārtojuma projekti paredz koku izciršanu, koku ciršana jāaskaņo ar attiecīgo virsmežniecību vai GNP administrāciju, pirms vēl tiek apstiprināta projekta dokumentācija skiču stadijā. Ja būvprojekts paredz izcirst ainaviski augstvērtīgus, ekoloģiski nozīmīgus un funkcionāli nepieciešamus kokus vai to grupas, ēkas vietas izvēli saskaņo ar attiecīgās virsmežniecības pārstāvi vai GNP administrāciju.

4.28. Reljefa un augsnes virskārtas aizsardzība

Izvietojot jebkādu atļauto izmantošanu zemesgabalā un veicot būvdarbus, maksimāli jāsauglabā augsnes virskārta un reljefs.

Augsnes virskārta pēc būvniecības pabeigšanas jāatjauno.

4.29. Grāvju un dabīgo noteču saglabāšana

Lai novērstu pārpurvošanos un gruntsūdeņa līmeņa celšanos, jāsauglabā esošie grāvji un dabīgās noteces.

Zemesgabalu nedrīkst apbūvēt tuvāk par 5 m no pagasta grāvju augšmalas, ja tie atrodas zemesgabala robežās mazstāvu dzīvojamās teritorijās.

Pārējās teritorijās ēkas un citas būves nedrīkst būvēt tuvāk par 10 m no pagasta grāvju augšmalas.

4.30. Stihiju postījumu atjaunošana

Neskatoties uz jebkādiem citiem apbūves noteikumiem, īpašnieks ir tiesīgs atjaunot ugunsgrēkā vai dabas stihiju rezultātā nopostītas vai daļēji nopostītas ēkas vai citas būves

tajās pašās pamatdimensijās un tajā pašā novietnē, atbilstoši būvprojektam, pēc kura šī ēka vai būve būvēta, vai, ja būvprojekts nav saglabājies, atbilstoši ēkas vai citas būves jaunākajai inventarizācijas lietai .

4.31. Ēku un citu būvju nojaukšana

Ēku un būvju nojaukšanai ir nepieciešama atļauja.

Nojaukto ēku un citu būvju vietas jānotīra un jānolīdzina. Ja nojauktās ēkas vietā 6 mēnešu laikā netiek uzsākta jauna būvniecība, teritorija jārekultivē un jāapzaļumo.

4.32. Ēku un būvju rekonstrukcija, restaurācija un remonts

Ēkas rekonstrukcija (pārbūve) ir pieļaujama, lai uzlabotu plānojuma kvalitāti, paaugstinātu labiekārtojuma tehnisko līmeni, veiktu konstruktīvos uzlabojumus, vai arī pielāgotu tās citai atļautai izmantošanai.

Pārbūvējot vēsturiski nozīmīgas ēkas, nav atļauta to fasāžu arhitektūras vienkāršošana un redzamo arhitektonisko veidojumu (ailu aizpildījums, rustojums, portāli, vitrīnas, logu apmales, sandriki, lizēnas, pilastrī, dzegas, jumta logi u.c.) daļēja vai pilnīga likvidēšana vai pārveidošana. Nav atļauts izmainīt vēsturisko ēku logu un iestikloto ieejas durvju vērtņu dalījumu.

Jebkāda ēku rekonstrukcija, arī paplašināšana, nedrīkst pasliktināt esošo ēku izsauļojumu. Gatavojoties jebkādas ēkas rekonstrukcijai vai pārbūvei ir būvatļauja.

Kultūras pieminekļu restaurācija veicama saskaņā ar būvvaldē apstiprinātu restaurācijas projektu, kas izstrādāts saskaņā ar Kultūras pieminekļu uzskaites, aizsardzības, izmantošanas un restaurācijas noteikumiem, citu ēku restaurācija veicama saskaņā ar būvvaldē apstiprinātu būvprojektu.

Ja ēkas vai būves tehniskais stāvoklis ir pasliktinājies, tad īpašnieka vai lietotāja pienākums ir veikt ēkas vai būves kārtējo remontu. Veicot kārtējo remontu arhitektūras pieminekļos, nedrīkst pārveidot to plānojumu un būves vēsturisko apjomu, kā arī ārējo un iekšējo arhitektonisko apdari.

Pirms kapitālā remonta uzsākšanas ir jāizstrādā projekts. Veicot kapitālo remontu ir Gatavojoties arhitektūras pieminekļa kapitālajam remontam, jāsaņem pilsētas Domes un pilsētas (rajona) valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektora noteikumi, kas ietver prasības maksimāli tuvināt esošo situāciju spēkā esošajām normām un standartiem.

4.33. Prasības teritorijas, ēku un būvju uzturēšanai

Nekustamā īpašuma īpašniekam vai lietotājam ir pienākums uzturēt kārtībā sava īpašuma teritoriju, kā arī visas uz tā atrodošās ēkas un būves. Nav pieļaujama teritorijas piesārņošana, piegružošana, aizaudzēšana ar nezālēm. Pagalmi jāuztur kārtībā, tīri un sausi, no teritorijas ir jānodrošina lietus ūdens novadīšana.

Ēkas īpašniekam vai lietotājam ir jānodrošina nekustamā īpašuma estētiskā kvalitāte un jāuztur kārtībā ēkas fasādes, sienas, logi, durvis, jumts, ūdens notekcaurules, renes un citi elementi. Fasādes krāsošana jāveic saskaņā ar Būvvaldes izdoto krāsu pasi vai būvprojektā akceptēto krāsojumu.

Jumti jāizbūvē tā, lai ūdens no tiem netecētu uz kaimiņu zemesgabaliem. Jānovērš iespēja ledus un sniega kupenu krišanai no jumta uz ietves un kaimiņu zemesgabalos. Katram namam ielas pusē ir jābūt ierīkotai lietus ūdens renei un notekcaurulei vai citai lietus ūdens novadīšanas sistēmai. Notekcaurules un to gali jāierīko tā, lai netraucētu kustību pa ietvi.

4.34. Prasības ēkas, būves vai to daļu funkcionalitātes maiņai

Jebkuru ēku, būvju vai to daļu funkcionalitātes maiņu ir nepieciešams saskaņot būvvaldē. Iepļānotajai jaunajai funkcijai ir jāatbilst šo apbūves noteikumu atļautās izmantošanas prasībām konkrētajā teritorijā un jāatbilst teritorijas plānojumam.

Nav pieļaujama tādu funkciju paredzēšana, kas pasliktina apstākļus blakus zemes gabalos, apgrūtina tur piekļūšanu likumīgi uzsākto zemes izmantošanu un ēku ekspluatāciju, vai pasliktina vides stāvokli. No jauna plānotā funkcija nedrīkst būt pretrunā ar šiem apbūves noteikumiem vai pārkāpt kādu tās punktu.

4.35. Prasības derīgo izrakteņu ieguvei

Derīgo izrakteņu ieguvei drīkst veikt atbilstoši spēkā esošajai LR likumdošanai - LR likumam „Par zemes dzīlēm” (21.05.1996.), MK noteikumiem nr.448 „Noteikumi par valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradnēm un to izmantošanas kārtību, valsts nozīmes derīgo izrakteņu izmantošanas kārtību, kā arī zemes dzīļu izmantošanas atļauju vai licenču izsniegšanas konkursa vai izsoles kārtību” (21.06.2005.), MK noteikumiem nr.449 „Zemes dzīļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas, kā arī ģeoloģiskās informācijas izmantošanas vispārīgā kārtība” (21.06.2005.). Pēc derīgo izrakteņu karjeru ekspluatācijas beigām, tie ir jārekultivē.

5. nodaļa

PRASĪBAS DEGVIELAS UZPILDES STACIJU UN TRANSPORTA LĪDZEKĻU NOVĪETOŠANAI

5.1. Noteikumi degvielas uzpildes staciju (DUS) izvietojumam.

1) Degvielas uzpildes staciju izvietojums (projektēšana, būvniecība, ekspluatācija) nav pieļaujama:

- a) bez Reģionālās vides pārvaldes tehnisko noteikumu saņemšanas un ekspertu atzinuma par grunts, gruntsūdeņu un gaisa piesārņojuma līmeni;
- b) kultūras pieminekļu aizsargjoslās;
- c) memoriālu piemiņas vietu, pieminekļu un kulta celtnu tuvumā vai vizuālā saistībā ar tiem;
- d) īpaši aizsargājamās dabas objektos;
- e) ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjoslās- 10m platā joslā; [AL, 37.p.4.]
- f) ūdens ņemšanas vietu aizsargjoslās; [AL. 39.p.3.]
- g) gāzes vada, gāzes noliktavu un krātuvju aizsargjoslās; [AL. 56.p.3.]
- h) naftas un naftas produktu vada, noliktavu un krātuvju aizsargjoslās; [AL. 57.p.2.]
- i) īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, augu un dzīvnieku sugu atradņu aizsargjoslās;
- j) valsts hidrometeoroloģisko novērojumu staciju, posteņu un stacionāro valsts nozīmes monitoringa punktu aizsargjoslās;

- k) elektrisko tīklu, siltumtīklu, ūdensvadu, kanalizācijas tīklu aizsargjoslās;
- l) valsts ģeodēzisko atbalsta punktu aizsargjoslās;
- m) karjeru aizsargjoslās;
- 2) degvielas uzpildes vietām jābūt segtām.
- 3) jāparedz lietus notekūdeņu un izlijušās degvielas savākšana un attīrīšana.
- 4) jāparedz novērojumu tīkla izveide pazemes ūdeņu un grunts kvalitātes kontrolei.
- 5) jāparedz atgāzu savākšanas sistēma.
- 6) Jebkuros tehnoloģiskos procesos kaitīgo vielu izmešu koncentrācija DUS teritorijā, uz robežas un ārpus tās nedrīkst pārsniegt šo vielu maksimāli pieļaujamās koncentrācijas apdzīvotās vietās.
- 7) Attālums no degvielas uzpildes stacijām ar pazemes rezervuāriem šķidrās degvielas glabāšanai līdz pirmsskolas bērnu iestāžu, vispārizglītojošu skolu, internātskolu, ārstniecības iestāžu ar stacionāru zemesgabalu robežām vai līdz dzīvojamo un sabiedrisko ēku un būvju sienām jāpieņem ne mazāk par **50m**. Šis attālums jānosaka no degvielas pildnēm un degvielas pazemes rezervuāriem.
- 8) Degvielas uzpildes stacijas tvertnes un pildnes jāizvieto speciālos laukumos ne tuvāk par **50 m** no dzīvojamām, sabiedriskām un administratīvām ēkām, **30 m** no skuju koku mežu masīviem, **25 m** no lapu koku masīviem, **40 m** no dzelzceļa malējās sliedes un no gaisa elektropārvades līnijām attālumā, kas vienlīdzīgs 1,5 balsta augstumam.
Degvielas tvertnes jāizvieto ne tuvāk par **15 m** no kopējās lietošanas ceļiem, **10 m** no vadības pults būves un **9 m** no pildnēm. Ja tvertnes ir apakšzemes, tad šos attālumus var samazināt par 50 procentiem. [VUN-001-94,p.11.16]
- 9) Degvielas uzpildes staciju būvniecībā ir pieļaujami tikai plastificēti apakšzemes degvielas rezervuāri. Rezervuāru atrašanās daļēji vai pilnīgi virs zemes pieļaujama tikai atsevišķos gadījumos, ja nav iespējami citi risinājumi. Šādos gadījumos nepieciešams veikt īpašus drošību pastiprinošus pasākumus, kas projektēšanas paredzami projektā.
- 10) Lai novērstu iespējamo degvielas noplūdi, degvielas uzpildes staciju rezervuāru pārbaudi periodiski jāveic licencētai firmai.
- 11) Pie degvielas uzpildes stacijām jāierīko sabiedriskās tualetes un sabiedrībai pieejami taksofoni.

5.2. Noteikumi garāžām un slēgtām autostāvvietām

Atkarībā no stāvu skaita jāpieņem šādi zemesgabalu izmēri (m² uz vienu mašīnas vietu):

- viestāvu garāžām un autostāvvietām 30 m²;
- divstāvu 20 m²;
- trīsstāvu 14 m².

5.3. Noteikumi autostāvvietām, velosipēdu novietnēm

- 1) Ēka vai cita būve ar autostāvvietām jānodrošina pirms nodošanas ekspluatācijā.
- 2) Autostāvvietas jāizvieto uz tā paša zemesgabala, vai tajā pašā būvē, kuras izmantošanai stāvvietas nepieciešamas, izņemot gadījumus, kad apbūves noteikumos vai detālplānojumā ir noteikts citādi.

- 3) Ja ēka un cita būve vai zemesgabals ietver vairāk kā vienu izmantošanas veidu un katram izmantošanas veidam noteikts savs autostāvvietu normatīvs, tad nepieciešamo autostāvvietu skaitu nosaka katram izmantošanas veidam atsevišķi un summē.
- 4) Autostāvvietas vienai izmantošanai nevar uzskatīt par stāvvietu jebkādi citai izmantošanai, izņemot, ja šai citai izmantošanai nepieciešams liels skaits īslaicīgas lietošanas stāvvietu un lietošanas laiku iespējams savietot.
- 5) Zemesgabala lielums vienai vieglās automašīnas izvietošanai virszemes atklātā autostāvvietā jāpieņem **25 m²**.
- 6) Zemesgabala lielums viena pasažieru tūristu autobusa izvietošanai virszemes autostāvvietā jāpieņem **75 m²**.
- 7) Zemesgabala lielums viena velosipēda novietošanai virszemes stāvvietā jāpieņem **0,5 m²**.
- 8) Iežogotām autostāvvietām ar ietilpību līdz 100 vietām pirms vārtiem jānodrošina **6,0 m** plats priekšlaukums, bet ar lielāku ietilpību – **12 m** plats priekšlaukums.

5.4. Noteikumi automašīnu novietņu piebraucamajiem ceļiem

- 1) Automašīnu novietņu piebraucamo ceļu katrai braukšanas joslai jābūt vismaz 3 m platai.
- 2) Attālums no iebrauktuves garāžā ir jāpieņem ne mazāks par:
- 50 m no krustojuma ar valsts autoceļu,
  - 20 m no krustojuma ar vietējas nozīmes ielu,
  - 30 m no sabiedriskā pasažieru transporta pieturvietas.

5.5. Vispārīgas prasības velosipēdu, automašīnu novietošanai

Apbūves noteikumu prasības velosipēdu, automašīnu novietošanai neattiecas uz esošu ēku vai citu būvi līdz brīdim, kad tās platība tiek palielināta, vai mainīta izmantošana, vai pieaug nodarbināto skaits, dzīvokļu skaits, vietu skaits, vai kāds cits raksturojošs lielums, kas prasītu palielināt velosipēdu, automašīnu novietošanai nepieciešamo laukumu. Tad šāds laukums ir jānodrošina līdz atbilstošam lielumam.

Minimālo autostāvvietu skaitu sabiedriskajām iestādēm un ražošanas objektiem nosaka, ievērojot šādus autostāvvietu vietējos normatīvus.

6.tabula

Ēkas un būves	Aprēķinu vienība	Automašīnu vietas uz aprēķina vienību
Pārvaldes, darījumu un zinātnes iestādes	1 strādājošais	0,3
Ražošanas uzņēmumi	1 strādājošais	0,1
Tirdzniecības centri un veikali ar tirdzniecības zāles platību lielāku par 200m ²	10m ² tirdzniec. platības.	1
Tirgi	1 tirdzniec. vieta	0,5
Restorāni un kafejnīcas	10 vietas	1,5
Teātri, kinoteātri, koncertzāles, muzeji, izstādes	10 vietas vai vienlaicīgi apmeklētāji	1,5

Viesnīcas	10 vietas	2
Pludmales (apmeklētas), sporta un tūrisma bāzes	10 vienlaicīgo apmeklētāju vietas	0,5

Nepieciešamo velosipēdu novietņu, autostāvvietu un garāžu skaitu un to izvietojumu nosaka attiecīgie LR būvnormatīvi un apbūves noteikumi. Ja tie paredz mazāku automašīnu novietņu skaitu kā šajos apbūves noteikumos, t.i., rēķinot vienu autostāvvietu uz katriem 100 m² stāvu platības, tad jāpieņem lielākais nodrošinājums.

Attālumi no virszemes un daļēji ieraktām (iegremdētām) garāžām, atklātām autostāvvietām pastāvīgai un īslaicīgai glabāšanai līdz dzīvojamām un sabiedriskām ēkām, kā arī līdz skolu, pirmsskolas bērnu iestāžu, stacionāru ārstniecības iestāžu zemesgabaliem ir jāpieņem ne mazāk, kā 7.tabulā.

7.tabula

Attālumi	no garāžām un autostāvvietām ar automobiļu skaitu				
	<10	10-50	50-100	100-300	>300
līdz dzīvojamām mājām	12 m	15 m	25 m	35 m	50 m
līdz sabiedriskajām ēkām	12 m	12 m	15 m	25 m	35 m
līdz skolām un bērnu dārziem	15 m	25 m	25 m	50 m	*
līdz ārstniecības iestādēm	25 m	50 m	*	*	*

* attālumi jānosaka saskaņā ar VA Sabiedrības veselības aģentūras prasībām

6 nodaļa

ATSEVIŠĶU TERITORIJU IZMANTOŠANAS NOTEIKUMI

6.1. “Dabas pamatnes” teritorijas (Z)

6.1.1. Definīcija

Apbūves noteikumos “Dabas pamatnes” (zaļās) teritorijas (Z) nozīmē zemesgabalus, vai to daļas, kas ietver dabas teritorijas (arī dabas liegumus): ūdeņus - ūdenstilpnes un ūdenstecešas, mežus, purvus un pārmitrās teritorijas, palienes un dabīgās pļavas, parkus, skvērus, alejas, apstādījumus, pludmales, upju un ezeru piekrastes joslas, atmatas.

Liepas pagasta teritorijas plānojumā ir šāds dabas pamatnes teritoriju iedalījums:

- Ūdeņi (ZŪ)
- Meži (ZM)
- Purvi (ZP)
- Parki (ZPa)

6.1.2. Atļautā izmantošana

1) Nolūki, kādos atļauts izmantot zemi, kas noteikta kā “Dabas pamatne” (Z) izriet no šo teritoriju specifikas un saistīta ar dabas resursu aizsardzību un ilgtspējīgu izmantošanu, galvenokārt rekreāciju, izņemot atmatu teritorijas, kas paredzētas apbūvei.

2) “Dabas pamatnes” teritoriju atļauto izmantošanu un konkrētus noteikumus nosaka attiecīgās teritorijas detālplānojumā, izejot no ekoloģiskajiem apstākļiem, vides aizsardzības prasībām un teritorijas apsaimniekošanas noteikumiem.

3) Apbūve šajās teritorijās pieļaujama tikai tad, ja tā nepieciešama atļautās izmantošanas nodrošināšanai:

- būves teritorijas labiekārtojuma nodrošināšanai, ar rekreāciju saistītās būves, laivu piestātnes, glābšanas stacijas,
- organizētas peldvietas,
- ar tūrismu un rekreāciju saistītas sezonas rakstura būves,
- kapsētu ierīkošana.

Teritoriju izmantošanu un aizsardzību regulē vispārējie un individuālie aizsargājamās teritorijas aizsardzības un izmantošanas noteikumi un aizsargājamās teritorijas dabas aizsardzības plāni.

6.1.3. Minimālā zemes gabala platība

No jauna veidojamu zemesgabalu minimālā platība dabas pamatnes teritorijās ir 2 ha.

6.2. Lauksaimniecības teritorijas (L)

6.2.1. Definīcija

Apbūves noteikumos lauksaimniecības teritorija (L) nozīmē zemesgabalu ar vai bez apbūves, kur primārais ir zemes izmantošana, lai ražotu laukkopības un lopkopības produktus gan savam patēriņam, gan pārdošanai, tos saglabātu, daļēji apstrādātu, bet sekundārais – citas šajā teritorijā atļautās izmantošanas, kas saistītas ar lauksaimnieciskās darbības alternatīvām un dažādošanu.

6.2.2. Atļautā izmantošana

Nolūki, kādos atļauts izmantot zemi, būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot ēkas un būves uz zemes, kas paredzēta lauksaimniecības teritorijai (**L**) ir :

- lauksaimnieciska lietošana,
- dārzenkopība,
- dārzkopība,
- lopkopības ferma:
  - liellopu ferma līdz 500 dzīvniekiem,
  - cūku ferma līdz 300 dzīvniekiem,
- zivju audzētava,
- dīķsaimniecība,
- kokaudzētava,
- komposta sagatavošana,
- zemnieku sēta,
- savrupmāja,
- saimniecības ēkas, tajā skaitā:
  - kūts,
  - klēts,
  - šķūnis,
  - tehnikas nojume,
  - pirts,
  - siltumnīca,
  - lecektis,
  - pagrabs,
  - suņu aploks vai būda,
  - pagalms,
  - aka,
  - dzīvojamā māja vai tās daļa laukstrādniekiem,
  - saimniecības ēka vai tās daļa laukstrādniekiem,
- pansija,
- viesnīca,
- viesu māja,
- telpas individuālam darbam,
- privāts mājas bērnudārzs,
- jāšanas skola.

Zemesgabalos pie valsts ceļiem un pašvaldības ceļiem, ja to paredz detālplānojums:

- tirdzniecības un/vai pakalpojumu objekts,
- kempings un/vai motelis
- ceļa apkalpes objekts.

6.2.3. Zemesgabala platība

Zemesgabala minimālā platība 5 ha.

6.2.4. Zemesgabala apbūves blīvums

Zemesgabala maksimālais apbūves blīvums nosakāms katrā atsevišķā gadījumā, izejot no sekojošiem nosacījumiem:

- 1) Apbūves laukums ne vairāk par 0,5ha,
- 2) Siltumnīcas, lecektis un piebraucamie ceļi netiek ieskaitīti zemesgabala maksimālajā apbūves laukumā.

6.2.5. Stāvu skaits

Maksimālais stāvu skaits - 2 stāvi un bēniņu izbūve.

6.2.6. Dzīvojamo ēku skaits

Dzīvojamo ēku skaits uz zemesgabala - 2.

6.2.7. Ēku un būvju attālums no zemesgabala robežas

Nevienu ēku vai būvi nedrīkst ierīkot tuvāk par pieļauto attālumu no dzelzceļa, autoceļiem un tuvāk par 4 m no zemesgabala robežas.

6.2.8. Attālumi starp ēkām un būvēm

Attālums no dzīvojamās mājas līdz citai ēkai vai būvei nedrīkst būt mazāks par :

- kūtij - 50 m,
- kūtsmēslu glabātuvei - 50 m,
- vircas bedrei - 50 m,
- lopkopības fermām - pēc sanitārajām normām,
- klētij, šķūnim, nojumei - pēc ugunsdrošības normām,
- akai - 10 m,

6.2.9. Lopkopības fermas un kūtis

1) Lopkopības fermām un kūtīm jābūt noteiktajā attālumā no citām fermām, apdzīvotām vietām, ceļiem un citiem objektiem. Lopkopības fermu sanitāros aizsargjoslu attālumus skat. 4.19.3. apakšnodaļā.

2) Lopkopības ferma un kūts jāizvieto tā, lai tās sanitārā aizsargjosla nepārsniegtu tā zemesgabala robežas, uz kura šī ferma vai kūts atrodas. Ar blakus zemesgabala īpašnieka rakstisku piekrišanu, ko viņš apliecina uz zemesgabala plānojuma lapas, šo sanitārās aizsargjoslas lielumu drīkst samazināt līdz attālumam, kuru akceptē blakus zemesgabala īpašnieks.

3) Ierīkojot lopkopības fermas, to teritorijai ir jābūt brīvai no lipīgo slimību ierosinātājiem. Teritorijā nedrīkst atrasties purvāji un plūstoša smilts, gruntsūdens līmenim jābūt vismaz 1 m zem ceļamo ēku pamatiem, ēku celtniecībā jāizvēlas līdzena teritorija ar nelielu līdz 5 % kritumu uz dienvidiem vai DA.

4) Fermas teritorijā jāparedz ceļi, vieta dzīvnieku pastaigu aplokiem, palīgēkām, veterinārajiem objektiem un barības noliktavām.

5) Liepas pagastā nav atļauts ierīkot liellopu fermas ar dzīvnieku skaitu virs 500, un cūku fermas ar dzīvnieku skaitu virs 300, putnu fermas virs 1000.

6) Maksimāli vienlaikus atļautais mājdzīvnieku skaits lopkopības fermā vai zemnieku saimniecības kūtī, ja izmanto savas ganības, nedrīkst pārsniegt pieļaujamo mājdzīvnieku skaitu uz lauksaimniecības teritorijas platību:

- 1 govys (ar teļu) - 1,5ha,
- 1 bullis - 1,5ha,
- 1 zirgs - 1,5ha,
- 1 nobarojams liellops - 0,5ha,
- 10 aitas (ar jēriem) - 1ha,
- 40 aitas (ar jēriem) - 1ha kultivētas ganības,
- uz 20 cnt. cūku kopējās dzīvmasas - 1ha.

7) Ierīkojot vircas bedres un kūtsmēslu krātuves, ievērot 4.19.3.p. prasības

6.2.10. Citi noteikumi

Pansijas telpu platība pieļaujama ne vairāk par 50% no dzīvojamās ēkas platības.

6.2.11. Izņēmumi un papildinājumi

1) L1 – nacionālas nozīmes lauksaimniecības zemes. Šajās teritorijās nav atļauta zeme gabalu sadalīšana, zemes transformācija tikai saskaņā MK noteikumiem nr.684 „Noteikumi par nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijām”.

2) L2 - rajona nozīmes lauksaimniecības zemes. Šajās teritorijās nav atļauta zeme gabalu sadalīšana par 7 ha mazākās platībās, zemes transformācija atļauta tikai pēc pozitīva lēmuma saņemšanas no Cēsu rajona padomes.

6.3. Lauku apbūves teritorijas (LA)

6.3.1. Definīcija

Apbūves noteikumos lauku apbūves teritorija (LA) nozīmē zemesgabalu, kur primārais zemes izmantošanas veids ir savrupmāja (ģimenes māja) ar piemājas saimniecību, bet papildus atļautas vēl citas izmantošanas.

6.3.2. Atļautā izmantošana

Nolūki, kādos atļauts izmantot zemi, būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot ēkas un būves uz zemes, kas lauku apbūves teritorijās (LA) ir:

- dārzenkopība,
- sakņkopība,
- augļkopība,
- kokaudzētava,
- lauku sēta:
  - savrupmāja,
  - saimniecības ēkas, t.sk. kūts, klēts, šķūnis, pirts, siltumnīca, leceks, pagrabs
- pansija,
- telpas individuālam darbam,
- privāts mājas bērnudārzs.

Zemesgabalos pie lielceļiem, ja to paredz detālplānojums ir atļauts izvietot tirdzniecības un/vai pakalpojumu objektu.

6.3.3. Zemesgabala platība

Zemesgabala platība 0,5 – 2 ha.

6.3.4. Zemesgabala minimālais platums

Zemesgabala minimālais platums - 25m.

6.3.5. Zemesgabala apbūves laukums

Zemesgabala maksimālais apbūves laukums 20%, bet ne vairāk par 0,12 ha.

6.3.6. Stāvu skaits

Maksimālais stāvu skaits - 2 stāvi un bēniņu izbūve.

6.3.7. Dzīvojamo ēku skaits

Dzīvojamo ēku skaits uz zemesgabala – 2.

6.3.8. Ēku un būvju attālums no zemesgabala robežas

Nevienu ēku vai būvi nedrīkst ierīkot tuvāk par pieļauto attālumu no dzelzceļa, autoceļiem un tuvāk par 4 m no zemesgabala robežas.

6.3.9. Attālumi starp ēkām un būvēm

Attālums no savrupmājas līdz citai ēkai vai būvei nedrīkst būt mazāks par:

- līdz kūtij - 50 m,
- līdz kūtsmēslu krātuvei - 50 m,
- līdz vircas bedrei - 50 m.

6.3.10. Kūtis

1) Kūtīm jābūt noteiktajā attālumā no dzīvojamām mājām.

2) Kūts jāizvieto tā, lai tās sanitārā aizsargjosla nepārsniegtu tā zemesgabala robežas, kur šī kūts atrodas. Ar blakus zemesgabala īpašnieka rakstisku piekrišanu, ko viņš apliecina uz zemesgabala plānojuma lapas, sanitārās aizsargjoslas lielumu drīkst samazināt līdz attālumam, ko akceptē blakus zemesgabala īpašnieks.

3) Ierīkojot vircas bedres un kūtsmēslu krātuves, ievērot 4.19.3. p. prasības.

6.3.11. Ģimenes dārziņi

Ģimenes dārziņi un sakņu dārzi nozīmē citai personai pagaidu lietošanā īpaši izdalītus zemes gabalus, kur vienīgais zemes atļautais izmantošanas veids ir dārzkopība, sakņkopība, un nav atļauta nekāda veida apbūve.

6.4. Mazdārziņu teritorijas (MD)**6.4.1. Definīcija**

Apbūves noteikumos mazdārziņu (MD) nozīmē teritoriju, kurā galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir augļu un sakņu dārzu ierīkošana ģimenes vajadzībām bez kapitālas apbūves.

6.4.2. Atļautā izmantošana

Nolūki, kādos atļauts izmantot zemes, kas paredzēta mazdārziņiem (MD), ir:

- augļu dārzs vai sakņu dārzs,
- siltumnīca vai lecektis,
- dārza inventāra noliktava.

6.4.3. Zemesgabala platība

No jauna veidojamu zemesgabalu (parceļu) minimālā platība – 300 m².

6.4.4. Zemesgabala minimālais platums

Zemesgabala minimālais platums - 15 m.

6.4.5. Zemesgabala apbūves blīvums

Zemesgabala maksimālais apbūves blīvums nedrīkst pārsniegt 10%, bet stūra zemesgabalos – 15%.

6.4.7. Būvju skaits

Uz zemes gabala atļauts novietot vienu neapkurināmu siltumnīcu (lecekti) un inventāra noliktavu.

6.4.8. Ēku un būvju attālumi no zemes gabala robežām

1) Visām būvēm jāatrodas ne tuvāk kā 3m no zemes gabala robežām. Šo attālumu drīkst samazināt tikai ar kaimiņu zemesgabala īpašnieka rakstisku piekrišanu, ko viņš apliecina ar parakstu uz zemesgabala plānojuma lapas, norādot attālumu, kādam viņš piekrīt.

2) Komposta vietu izvietošana nav atļauta tuvāk par 1,5 m no kaimiņu zemesgabala robežas.

6.5. Mazstāvu dzīvojamās teritorijas (DzM)**6.5.1. Definīcija**

Apbūves noteikumos mazstāvu dzīvojamā teritorija (**DzM**) nozīmē zemesgabalu, kur primārais zemes izmantošanas veids ir savrupmāju, dvīņu māju, mazstāvu daudzdzīvokļu namu un rindu māju dzīvojamā apbūve ar īres vai privātiem dzīvokļiem, bet atļautas arī citas izmantošanas.

6.5.2. Atļautā izmantošana

Nolūki, kādos atļauts izmantot zemi, būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot ēkas un būves uz zemes mazstāvu dzīvojamās teritorijās (**DzM**) ir:

- savrupmāja (vienas ģimenes dzīvojamā māja),
- dvīņu māja (divu ģimeņu dzīvojamā māja),
- mazstāvu daudzdzīvokļu nams,
- saimniecības ēka, palīgbūve,

- pirmsskolas bērnu iestāde - privāts mājas bērnudārzs,
- telpas individuālam darbam.

Ja to paredz detālplānojums, tad atsevišķā zemesgabalā atļauts būvēt pārvaldes iestādi, mazumtirdzniecības un/vai pakalpojumu objektu, sporta būvi.

6.5.3. Būvlaide

Būvlaide nosakāma ne mazāk par 6m. Iedibinātas būvlandes gadījumā, ir jāievēro šī iedibinātā būvlaide.

6.5.4. Zemesgabala platība

Zemesgabala minimālā platība - 2000 m².

6.5.5. Zemesgabala minimālais platums:

- savrupmājām - 25 m,
- minimālā ielas vai ceļa fronte - 15 m.

6.5.6. Zemesgabala apbūves blīvums

Zemesgabala maksimālais apbūves blīvums nedrīkst pārsniegt:

- savrupmājām 30% no zemesgabala platības.

6.5.7. Minimālā brīvā teritorija

Zemesgabala minimālā brīvo (zaļo) teritoriju nosaka:

- savrupmāju apbūvei – 60%,
- pirmsskolas bērnu iestādei – ne mazāka par šīs iestādes stāvu platību.

6.5.8. Ēku skaits uz zemesgabala

Uz zemesgabala ir atļauts izvietot vienu dzīvojamo māju un vienu palīgēku, nepārsniedzot pieļaujamo apbūves blīvumu.

6.5.9. Stāvu skaits

Maksimālais stāvu skaits - 2 stāvi, ieskaitot bēniņus. Kopējais ēkas augstums nedrīkst pārsniegt 12 m. Noteiktie ēku un citu būvju augstumi nav attiecināmi uz atsevišķiem akcentiem, kas ir jāpamato ar detālplānojumu.

6.5.10. Pagalma noteikumi

Izņemot esošos apbūves gadījumus, kad jau ir iedibināta būvlaide, ēkām un būvēm zemesgabalā ir jāatrodas:

- 1) Ne mazāk kā 6 m attālumā no ceļu un ielu arkanajām līnijām.
- 2) Galvenajai ēkai uz zemesgabala atkarībā no apbūves veida ir viens vai vairāki pagalmi (priekšpagalms, iekšējais, sānpagalms, ārējais sānpagalms, aizmugures pagalms).
- 3) Viena zemesgabala pagalma daļu nedrīkst uzskatīt par otra zemesgabala pagalma daļu.
- 4) Nekādu daļu no nepieciešamā pagalma nedrīkst aizņemt kāda ēka, būve vai tās daļa, izņemot:
  - palīgēkas vai būves, ja tās atļautas attiecīgajā apbūves teritorijā,
  - arhitektoniskas detaļas un veidojumi, arī sliekšņi, skursteņi, karnīzes, dzegas, teknes, pilastrī un jumta balsti, kas projicējas jebkurā nepieciešamajā pagalmā ne vairāk par 0,5 m uz āru no sienas,
  - funkcionālas un dekoratīvas būves, ieskaitot nolaižamus saulesargus (markīzes), dekoratīvas strūklakas, skulptūras, piemiņas plāksnes un žogi,
  - atklātas ugunsdzēsības vai āra kāpnes, kam kāpņu pakāpieni un laukumi aprīkoti ar margām, un kas projicējas jebkurā nepieciešamajā pagalmā ne vairāk par 1,5 m uz āru no sienas,

- erkeri, kas projicējas jebkurā nepieciešamajā pagalmā ne vairāk par 1 m uz āru no sienas,
  - balkoni, segtas un nesegtas terases, kas projicējas jebkurā nepieciešamajā pagalmā ne vairāk par 2,5 m uz āru no sienas.
- 5) Ja būvlaide nesakrīt ar sarkano līniju, zemesgabala daļā – priekšpagalmā, kas izveidojas ēkas priekšā, veidojams priekšdārziņš,
- 6) Zemesgabala daļu starp būvlaidi un ielas sarkano līniju nedrīkst apbūvēt, nekādas ēkas daļas uz tās nedrīkst atrasties, izņemot 6.6.9. punktā noteiktos gadījumus.
- 7) Katra zemesgabala īpašniekam jāuztur kārtībā priekšdārziņš.

6.5.11. Žogi

1) Zemesgabalus drīkst iežogot atbilstoši šiem apbūves noteikumiem:

- ielas pusē pa sarkano līniju,
  - stūra zemesgabalos pa redzamības trīsstūriem,
  - gar ūdenstilpnēm un ūdenstecēm pa tauvas joslām,
  - pārējos gadījumos pa zemesgabala robežām.
- 2) Žogus starp zemesgabaliem būvē īpašniekiem savstarpēji vienojoties. Zemesgabala īpašnieks būvē un uztur žogu gar ielas malu un tajā pusē, kas atrodas labajā pusē, skatoties no pagalma uz kaimiņu pusi.
- 3) Žogiem ir jābūt ne augstākiem par 1,6 m un 50% caurredzamiem,
- 4) Jāizbūvē attiecīgajam ciematam vai teritorijai raksturīgie žogu tipi. Tiem jābūt stilistiski saskaņotiem ar ēku un blakus zemesgabalu žogu arhitektūru.

6.5.12. Citi noteikumi

- 1) Ēkas un būves var izvietot ne tuvāk kā 3 m no zemesgabala robežām, vai tieši pie robežām, ja tiek ievērotas ugunsdrošības un sanitārās normas, ēku un zemesgabalu insolācijas prasības, un ir saņemta kaimiņa zemes gabala īpašnieka rakstiska piekrišana, ko tas apliecina ar personisku parakstu uz zemesgabala plānojuma lapas. [LBN 209, 3.1.1.p.]
- 2) Ja ēka vai būve izvietota tieši pie kaimiņa zemesgabala robežas, tad ēkas vai būves sienai, kas atrodas uz robežas, jābūt veidotai kā pretuguns mūrim ar iespēju kaimiņam piebūvēt pie tās savu ēku vai būvi. Tādā gadījumā jumts jāveido ar kritumu uz sava zemesgabala pusi. [LBN 209, 3.1.1.p.]
- 3) Maksimālais apbūves augstums nevienā mājas punktā nedrīkst pārsniegt pusi (0,5) no attāluma starp šī punkta projekciju uz zemes un ielas ass līniju un pusotra (1,5) attāluma starp šī punkta projekciju uz zemes un robežu ar kaimiņu zemesgabalu. [LBN 209,3.1.2.p.]
- 4) Minimālais attālums no dzīvojamo telpu logiem līdz saimniecības ēkām blakus zemesgabalos nedrīkst būt mazāks par 6 m.

6.5.13. Izņēmumi un papildinājumi

1) Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzM1). Uz šīm teritorijām attiecināmi visi iepriekšminētie nosacījumi, papildus nosakot:

- teritorijā ir atļauta rindu māju apbūve,
- zemesgabala minimālā platība - 1000 m²,
- zemesgabala minimālais platums rindu māju apbūvei – 15 m,
- apbūves blīvums rindu māju apbūvei - 35%,

- minimālā brīvā teritorija rindu māju apbūvei - 40 %.

6.6. Daudzdzīvokļu dzīvojamās teritorijas (DzD)

6.6.1. Definīcija

Apbūves noteikumos daudzdzīvokļu dzīvojamā teritorija (**DzD**) nozīmē zemesgabalu, kur primārais zemes izmantošanas veids ir dzīvojamā apbūve, galvenokārt ar vairākstāvu (no 2 stāviem un vairāk) un daudzdzīvokļu namiem, ar īres vai privātiem dzīvokļiem, bet pieļaujamas arī izmantošanas, kas pārsvarā izvietojamas dzīvojamo namu pirmajos stāvos un nerada dzīvojamai videi būtisku piesārņojumu.

6.6.2. Atļautā izmantošana

Nolūki, kādos atļauts izmantot zemi, būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot ēkas un būves uz zemes, kas paredzēta daudzstāvu dzīvojamai apbūvei (**DzD**) ir:

- daudzstāvu daudzdzīvokļu nams,
- mazstāvu daudzdzīvokļu nams,
- rindu māja,
- dvīņu māja,
- savrupmāja (vienas vai divu ģimeņu māja),
- pirmsskolas bērnu iestāde, t.sk. privāts mājas bērnudārzs,
- telpas individuālam darbam.

Atsevišķā zemesgabalā, ja to paredz detālplānojums, vai daudzdzīvokļu namu pirmajos stāvos atļauts vietējas nozīmes:

- pārvaldes iestāde,
- mazumtirdzniecības un/vai pakalpojumu objekts,
- kultūras iestāde,
- ārstniecības iestāde,
- sporta būve.

6.6.3. Būvlaide

Būvlaide nosakāma ne mazāk par 6m. Iedibinātas būvlandes gadījumā, ir jāievēro šī, iedibinātā būvlaide.

6.6.4. Zemesgabala apbūves blīvums

Zemesgabala maksimālais apbūves blīvums - 35% līdz 45% un to precizē detālplānojumā.

6.6.5. Zemesgabala minimālā brīvā (zaļā) teritorija

Zemesgabala minimālā brīvā (zaļā) teritorija 50%-60 % un to precizē detālplānojumā. Bērnu pirmsskolas iestādes zemesgabala brīvajai teritorijai jābūt ne mazākai par šīs iestādes stāvu platību.

6.6.6. Stāvu skaits

Maksimālais stāvu skaits - 4 stāvi (ieskaitot bēniņus, ja tos izmanto kādai atļautai izmantošanai).

6.6.7. Priekšpagalma dziļums

1) Dzīvojamās ēkas ar dzīvokļiem pirmajā stāvā jānovieto, atkāpjoties no ielas sarkanās līnijas ne mazāk par 6,0 m, izņemot iedibinātas būvlandes gadījumus.

2) Priekšpagalma minimālais dziļums pie galvenās ielas vai pašvaldības ceļa nedrīkst būt mazāks par 10,0 m.

3) Priekšpagalma dziļums no jauna būvējamām pirmsskolas bērnu iestādēm nedrīkst būt mazāks par 25 m.

6.6.8. Fasādes, jumti, ūdens notekcaurules

1) Katra zemesgabala īpašniekam jāuztur kārtībā ēkas fasādes, ūdens notekcaurules, renes un jumts.

2) Jumti jāizbūvē tā, lai ūdens netecētu uz kaimiņu zemesgabaliem. Jānovērš iespēja ledus un sniega krišanai uz ietves.

3) Katra daudzdzīvokļu nama ielas pusē, cik tālu tas saskaras ar ietvi, jābūt ierīkotai lietus ūdens renei un notekcaurulei, vai citai lietus ūdens novadīšanas sistēmai. Notekcaurules un to gali jāierīko tā, lai netraucētu kustību pa ietvi, ūdens notekcaurules jāizbeidz ne augstāk par 15 cm virs ietves.

4) Ugunsdrošajām sienām jābūt augstākām par jumta segumu vismaz par 60 cm, ja kaut viens no jumta vai savietotā jumta elementiem (izņemot jumta segumu) būvēts no degošiem materiāliem un vismaz par 30 cm, ja jumta vai savietotā jumta elementi (izņemot jumta segumu) būvēti no grūti degošiem materiāliem. Ugunsdrošās sienas var nebūt augstākas par jumta segumu, ja visi jumta vai savietotā jumta elementi (izņemot jumta segumu) būvēti no nedegošiem materiāliem. [LBN 201-96, 3.2.5.p.]

5) Nav atļauta patvaļīga satelītantenu novietošana uz jumtiem un balkoniem, virs erkeriem vai to piestiprināšana pie ēku fasādēm.

6) Nav atļauta patvaļīga lodžiju un balkonu pārbūvēšana.

6.6.9. Skatlogi, reklāmas, markīzes

1) Nav atļauta patvaļīga jaunu skatlogu un durvju ierīkošana esošajās ēkās.

2) Izvietojot reklāmu, ir jāievēro Liepas pagasta saistošie noteikumi.

3) Virs skatlogiem - vitrīnām atļauts izbūvēt markīzes, kas neprojecējas brauktuvei tuvāk kā 0,5 m un kuru apakšējā mala ir vismaz 2,2 m virs ietves.

6.6.10. Apgaismes ķermeņi

1) Ielu, laukumu apgaismošanai atļauts izmantot virs ielām iekārtas vai arī pie stabiem piestiprinātus apgaismes ķermeņus. Apgaismes ķermeņiem jābūt arhitektoniski saskanīgiem katrā vienlaicīgi uztverama ielas posma garumā.

2) Apgaismes ķermeņi pieslēdzami pazemes kabeļiem vai kabeļiem ēku sienās.

6.6.11. Kioski, nojumes, paviljoni u.c. mazās arhitektūras formas

1) Nav atļauts patvaļīgi būvēt vai novietot gatavus kioskus, nojumes un paviljonus.

2) Ielu, ēku un dzīvokļu numerācijas norādes plāksnītes jāizvieto saskaņā ar Liepas pagasta saistošajiem noteikumiem.

6.6.12. Attālums starp dzīvojamām mājām

Attālums starp 2 - 4 stāvu dzīvojamām mājām:

1) Izvietojot ēkas ar garākajām fasādēm vienu pretī otrai, 2-3 stāvu apbūvē attālums jāpieņem ne mazāks par 15 m, un 4 stāvu apbūvē par 20 m.

2) Izvietojot pretī vienas ēkas garākajai fasādei otras ēkas gala fasādi ar dzīvojamo istabu logiem, attālums starp tām jāpieņem ne mazāks par 10 m.

3) Ja tiek nodrošināta istabu nepārskatāmība no ēku logiem un tiek ievērotas insolācijas un apgaismojuma normas, minētos attālumus drīkst samazināt, rakstiski saskaņojot ar blakus esošo ēku īpašniekiem.

6.6.13. Citi noteikumi

1) Attālums no daudzdzīvokļu dzīvojamo namu logiem līdz attiecīgajai teritorijai nedrīkst būt mazāks par :

- bērnu rotaļu laukumiem 12 m,
- pieaugušo iedzīvotāju atpūtai 10 m,
- fizikultūras nodarbībām 10 - 40 m (atkarībā no trokšņu līmeņa un nodarbību veida),
- saimnieciskiem mērķiem 20 m,
- suņu pastaigai 40 m,
- autostāvvietām (*skat.5.tabulu*)

2) Attālums no atkritumu konteineru novietnes līdz laukumiem fizikultūras nodarbībām, bērnu rotaļām un pieaugušo iedzīvotāju atpūtai jāpieņem ne mazāks par 20 m, bet no saimnieciskiem mērķiem paredzētās teritorijas līdz visattālākajai ieejai dzīvojamā ēkā ne lielāks par 100 m.

3) Uz katru dzīvokli daudzdzīvokļu mājās jāparedz autostāvvietu vienai automašīnai.

6.7. Sabiedrisko iestāžu teritorijas (S)

6.7.1. Definīcija

Apbūves noteikumos sabiedrisko iestāžu teritorija (S) nozīmē zemesgabalu, kur primārā zemes, ēkas un būves vai tās daļas izmantošana kalpo sabiedriskiem vai sociāliem nolūkiem un ietver arī valsts un pašvaldības, reliģijas, izglītības, kultūras, zinātnes, ārstniecības, sociālās aprūpes vai citas līdzīgas nekomerciālas iestādes.

6.7.2. Atļautā izmantošana

Nolūki, kādos atļauts izmantot zemi, būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot ēkas vai būves uz zemes kas paredzēta sabiedrisko iestāžu apbūvei (S) ir:

- pārvaldes iestāde,
- izglītības iestāde,
- reliģijas iestāde,
- kultūras iestāde,
- viesnīca, viesu māja,
- ārstniecības iestāde,
- sociālās aprūpes iestāde,
- sporta būve,
- inženiertehniskās apgādes tīkli un to objekti.

Ja to nosaka detālplānojums, tad papildus atļauts izbūvēt:

- tirdzniecības un/vai pakalpojumu iestāde,
- dzīvoklis, kā palīgizmantošana,
- sabiedriskā garāža, kā palīgizmantošana.

6.7.3. Zemesgabala apbūves blīvums

Zemesgabala maksimālais apbūves blīvums nedrīkst pārsniegt 40 %.

6.7.4. Minimālā brīvā (zaļā) teritorija

Zemesgabala minimālā brīvā (zaļā) teritorija tiek noteikta detālplānojumā vai attiecīgā objekta ģenerālplānā, izejot no paredzētās saimnieciskās darbības un atbilstošiem būvnormatīviem, bet ne mazāk par 30%.

6.7.5. Stāvu skaits

1) Sabiedriskām iestādēm maksimālais stāvu skaits - 3 stāvi (ieskaitot bēniņus, ja tos izmanto kādai atļautai izmantošanai).

2) Maksimālais ēkas vai būves augstums līdz jumta korei 12 m.

3) Šie ierobežojumi nav attiecināmi uz kulta celtnēm.

6.7.6. Priekšpagalma dziļums

Atkāpe no ielas vai piebraucamā ceļa sarkanajām līnijām nedrīkst būt mazāka par 4.0 m, izņemot esošās apbūves gadījumus, kad ir jau iedibināta būvlaide.

6.7.7. Citi noteikumi

Jāparedz autostāvvietas, nosakot nepieciešamo stāvvietu skaitu atbilstoši aprēķiniem.

6.8. Darījuma iestāžu teritorijas (D)**6.8.1. Definīcija**

Apbūves noteikumos darījumu iestāžu teritorijas (**D**) nozīmē izbūves teritoriju, kurā galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir darījumu komerciāla rakstura darījuma iestādes: bankas, viesnīcas, biroji un kantori, gadatirgi, konferenču un izstāžu iestādes, kā arī mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekti. Pieļaujama vieglās rūpniecības uzņēmumu ar nebūtisku piesārņojumu izvietošana, ja to pamato ar detālplānojumu.

6.8.2. Atļautā izmantošana

Nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes, kas paredzēta darījumu iestāžu apbūvei (D), ir:

- darījumu iestāde,
- mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekts,
- pārvaldes iestāde,
- kultūras iestāde,
- zinātnes iestāde,
- viesnīca, viesu nams,
- sporta un atpūtas objekts,
- degvielas uzpildes stacija.

Ja to nosaka detālplānojums, tad papildus atļauts izbūvēt:

- vieglās rūpniecības uzņēmumu,
- saimniecības ēku (garāžas),
- dzīvokli, kā palīgizmantošana,
- inženiertehniskās apgādes tīkli un to objekti.

6.8.3. Zemesgabala apbūves blīvums

Zemes gabala maksimālais apbūves blīvums - 40%

6.8.4. Minimālā brīvā (zaļā) teritorija

Zemesgabala minimālā brīvā (zaļā) teritorija tiek noteikta detālplānojumā vai attiecīgā objekta ģenerālplānā, bet ne mazāk par 30%.

6.8.5. Stāvu skaits

1) Maksimālais stāvu skaits - 2 stāvi, ieskaitot bēniņus.

2) Maksimālais ēkas vai būves augstums līdz jumta korei 12 m.

6.8.6. Priekšpagalma dziļums

Atkāpe no ielas vai piebraucamā ceļa sarkanajām līnijām nedrīkst būt mazāka par 6,0 m, izņemot esošās apbūves gadījumus, kad ir jau iedibināta būvlaide.

6.8.7. Citi noteikumi

Jāparedz autostāvvietas, nosakot nepieciešamo stāvvietu skaitu atbilstoši aprēķiniem.

6.9. Jauktas sabiedrisko un darījumu iestāžu teritorijas (JSD)

6.9.1. Definīcija

Apbūves noteikumos **jauktas sabiedrisko un darījumu iestāžu teritorijas (JSD)** nozīmē zemesgabalu, kur primārais zemes, ēkas, būves vai tās daļas galvenais izmantošanas veids ir sabiedriskās iestādes, darījumu iestādes, tirdzniecības un/vai pakalpojumu objekti.

6.9.2. Atļautā izmantošana

Nolūki, kādos atļauts izmantot zemi, būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot ēkas vai būves uz zemes kas paredzēta jauktas darījumu teritorija (**JSD**) ir :

- pārvaldes iestāde,
- kultūras iestāde,
- ārstniecības iestāde,
- sociālās aprūpes iestāde,
- zinātnes iestāde,
- izglītības iestāde,
- pirmsskolas bērnu iestāde, tai skaitā privāts mājas bērnudārzs,
- telpas individuālā darba vajadzībām,
- pansija,
- viesnīca,
- darījumu iestāde,
- tirdzniecības un/vai pakalpojumu objekts,
- sporta būve,
- inženiertehniskās apgādes tīkli un to objekti.

Ja to nosaka detālplānojums, tad papildus atļauts izbūvēt:

- vieglās ražošanas uzņēmumu,
- sabiedrisko garāžu,
- dzīvokli, kā palīgizmantošanu.

6.9.3. Zemesgabala maksimālais apbūves blīvums

1) Sabiedriskajām, darījumu, tirdzniecības un pārējām iestādēm - 40 %.

6.9.4. Zemesgabala minimālā brīvā (zaļā) teritorija

1) Sabiedriskajām, darījumu, tirdzniecības un pārējām iestādēm - 30 %.

2) Bērnu iestādēm ne mazāk par šīs iestādes stāvu platību.

6.9.5. Maksimālais stāvu skaits

1) Sabiedriskajām iestādēm 3 stāvi, darījumu, tirdzniecības un pārējām iestādēm - 2 stāvi, ieskaitot bēniņus.

2) Maksimālais ēkas vai būves augstums jānosaka detālplānojumā vai arhitektūras plānošanas uzdevumā.

6.9.6. Priekšpagalma dziļums

Ēkas vai būves jānovieto atkāpjoties no ielas vai piebraucamā ceļa sarkanajām līnijām un atkāpe nedrīkst būt mazāka par 6.0 m, izņemot esošās apbūves gadījumus, kad ir jau iedibināta būvlaide.

6.9.7. Citi noteikumi

Jāparedz autostāvvietas, nosakot nepieciešamo stāvvietu skaitu atbilstoši aprēķiniem.

6.10. Jauktas dzīvojamās un darījumu iestāžu teritorijas (JDzD)

6.10.1. Definīcija

Apbūves noteikumos **jauktas dzīvojamās un darījumu teritorijas (JDzD)** nozīmē zemesgabalu, kur primārais zemes, ēkas, būves vai tās daļas galvenais izmantošanas veids ir savrupmājas, darījumu iestādes, tirdzniecības un/vai pakalpojumu objekti

6.10.2. Atļautā izmantošana

Nolūki, kādos atļauts izmantot zemi, būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot ēkas vai būves uz zemes kas paredzēta jauktas darījumu teritorija (JDzD) ir:

- daudzdzīvokļu māja,
- savrupmāja,
- viesnīca, viesu māja,
- darījumu iestāde,
- tirdzniecības un/vai pakalpojumu objekts,
- pārvaldes iestāde,
- kultūras iestāde,
- ārstniecības iestāde,
- sociālās aprūpes iestāde,
- zinātnes iestāde,
- speciāla izglītības iestāde,
- pirmsskolas bērnu iestāde, tai skaitā privāts mājas bērnudārzs,
- telpas individuālā darba vajadzībām,
- pansija.
- inženiertehniskās apgādes tīkli un to objekti.

Ja to nosaka detālplānojums, tad papildus atļauts izbūvēt:

- degvielas uzpildes staciju,
- vieglās ražošanas uzņēmumu,
- sabiedrisko garāžu.

6.10.3. Zemesgabala maksimālais apbūves blīvums

- 1) Darījumu, tirdzniecības un pārējām iestādēm - 40 %.
- 2) Savrupmājai un daudzdzīvokļu mājai skatīt punktu 6.7.p., 6.9. p. un 6.10.p.

6.10.4. Zemesgabala minimālā brīvā (zaļā) teritorija

- 1) Darījumu, tirdzniecības un pārējām iestāde - 30 %.
- 2) Daudzdzīvokļu mājām - 35 %.
- 3) Bērnu iestādēm ne mazāk par šīs iestādes stāvu platību.

6.10.5. Maksimālais stāvu skaits

- 1) Darījumu, tirdzniecības un pārējām iestādēm – 2 stāvi, ieskaitot bēniņus, ja tos izmanto kādai atļautai izmantošanai.
- 2) Savrupmājai un daudzdzīvokļu mājai 2 stāvi, ieskaitot bēniņus.
- 3) Maksimālais ēkas vai būves augstums līdz jumta korei 12 m.

6.10.6. Priekšpagalma dziļums

Ēkas vai būves jānovieto atkāpjoties no ielas vai piebraucamā ceļa sarkanajām līnijām un atkāpe nedrīkst būt mazāka par 6,0 m, izņemot esošās apbūves gadījumus, kad ir jau iedibināta būvlaide.

6.10.7. Citi noteikumi

Jāparedz autostāvvietas, nosakot nepieciešamo stāvvietu skaitu atbilstoši aprēķiniem.

6.11. Ražošanas teritorijas (R)

6.11.1. Definīcija

Apbūves noteikumos **ražošana teritorijas (R)** nozīmē zemesgabalu, kur primārais zemes, ēkas un būves vai tās daļas izmantošanas veids ir ražošanas objekti, darbnīcas, noliktavas, vairumtirdzniecības iestādes, transporta uzņēmumi, kam ir uzstādītas īpašas prasības, vai noteiktas aizsargzonas.

6.11.2. Atļautā izmantošana

Nolūki, kādos atļauts izmantot zemi, būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot ēkas vai būves uz zemes, kas paredzēta ražošanas apbūvei ir:

- vispārīgās ražošanas uzņēmums,
- noliktava,
- vairumtirdzniecības iestāde,
- tehniskās apkopes stacija,
- degvielas uzpildes stacija,
- sabiedriska garāža,
- specializēta lopkopības ferma – komplekss.

Ja to nosaka detālplānojums, tad papildus atļauts izbūvēt:

- darījumu iestādi,
- pārvaldes iestādi,
- tirdzniecības un/vai pakalpojumu objektu,
- inženiertehniskās apgādes tīkli un to objekti.

Dzīvojamā apbūve šajās teritorijās nav pieļaujama.

6.11.3. Zemesgabala maksimālais apbūves blīvums

Zemesgabala maksimālais pieļaujamais apbūves blīvums - 30% līdz 70%, ir jākonkrēzē detālplānojumā, atkarībā no paredzētās saimnieciskās darbības un atbilstošiem normatīviem.

6.11.4. Zemesgabala minimālā brīvā (zaļā) teritorija

Zemesgabala minimālā brīvā teritorija tiek noteikta detālplānojumā, vai attiecīgā objekta ģenerālplānā, atkarībā no paredzētās saimnieciskās darbības, bet ne mazāka kā 20 %.

6.11.5. Maksimālais stāvu skaits

- 1) Maksimālais stāvu skaits - 2 stāvi, ieskaitot jumta izbūvi.
- 2) Maksimālais ēkas vai būves augstums līdz jumta korei 14 m.

6.11.6. Pagalma noteikumi

1) Ēkas vai būves jānovieto atkāpjoties no ielas vai piebraucamā ceļa sarkanajām līnijām un atkāpe nedrīkst būt mazāka par 6.0m, izņemot esošās apbūves gadījumus, kad ir jau iedibināta būvlaide.

2) Priekšpagalmā nav pieļaujama uzglabāšana

3) Ārpustelpu uzglabāšana jānorobežo ar nepārtrauktu un necaurredzamu žogu.

6.11.7. Citi noteikumi

1) Attālums līdz citiem objektiem nosakāms atbilstoši normatīvajiem aktiem.

2) Zemes gabala robežās ir veicami pasākumi, lai apkārtējās teritorijas pasargātu no trokšņa, smakām un citiem kaitīgiem faktoriem, kā arī nosegtu neestētiskus skatus.

3) Autostāvvietas un piebrauktuves jānodrošina sava zemes gabala robežās.

6.11.8. Izņēmumi un papildinājumi**1) Rk - derīgo izrakteņu ieguves teritorijas (karjeri).**

Atļautā izmantošana – derīgo izrakteņu ieguve, ja tā nav pretrunā ar dabas aizsardzības mērķiem.

Derīgo izrakteņu ieguvi drīkst veikt atbilstoši LR likumam „Par zemes dzīlēm” (21.05.1996.), MK noteikumiem nr.449 „Zemes dzīļu izmantošanas licenču un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju izsniegšanas, kā arī ģeoloģiskās informācijas izmantošanas vispārīgā kārtība” (21.06.2005.) un MK noteikumiem nr.448 „Noteikumi par valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradnēm un to izmantošanas kārtību, valsts nozīmes derīgo izrakteņu izmantošanas kārtību, kā arī zemes dzīļu izmantošanas atļauju vai licenču izsniegšanas konkursa vai izsoles kārtību” (21.06.2005.)

Pēc derīgo izrakteņu karjeru ekspluatācijas beigām, tie ir jārekultivē.

6.12. Jauktas ražošanas un darījumu teritorijas (JRD)**6.12.1. Definīcija**

Apbūves noteikumos **jauktas ražošanas un darījumu teritorijas (JRD)** nozīmē zemesgabalu, kur galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir ekoloģiski tīra ražošana, kā arī dažāda rakstura darījumu iestādes. Atsevišķos gadījumos pieļaujama dzīvojamās apbūves izvietošana, ja to pamato ar detālplānojumu.

6.12.2. Atļautā izmantošana

Nolūki, kādos atļauts izmantot zemi, būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot ēkas vai būves uz zemes kas paredzēta jauktas ražošanas apbūvei (**JRD**) ir:

- vieglās rūpniecības uzņēmums,
- vairumtirdzniecības iestāde,
- kravu stacija,
- noliktava,
- sabiedriskā garāža,
- tehniskās apkopes stacija,
- auto tirdzniecības iestāde,
- inženierkomunikāciju objekts,
- pārvaldes iestāde,
- zinātnes iestāde,
- darījumu iestāde,
- mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekts,
- degvielas uzpildes stacija,
- sporta un atpūtas objekts,
- inženiertehniskās apgādes tīkli un to objekti.

Atsevišķā zemesgabalā, ja to pamato ar detālplānojumu, atļauts:

- dzīvoklis kā palīgizmantošana.

6.12.3. Zemesgabala maksimālais apbūves blīvums

30% līdz 60%, konkretizējot detālplānojumā, atkarībā no paredzētās saimnieciskās darbības un tai atbilstošiem normatīviem.

6.12.4. Zemesgabala minimālā brīvā (zaļā) teritorija

Tiek noteikta detālplānojumā vai attiecīgā objekta ģenerālplānā, izejot no paredzētās saimnieciskās darbības, bet ne mazāka kā 20 %.

6.12.5. Maksimālais stāvu skaits

1) Nedrīkst pārsniegt 2 stāvus (ieskaitot bēniņus, ja tos izmanto kādai atļautai izmantošanai).

2) Maksimālais ēkas vai būves augstums līdz jumta korei 12 m.

6.12.6. Pagalma noteikumi

Ēkas vai būves jānovieto atkāpjoties no ielas vai piebraucamā ceļa sarkanajām līnijām un atkāpe nedrīkst būt mazāka par 6,0 m, izņemot esošās apbūves gadījumus (iedibināta būvlaide).

6.12.7. Citi noteikumi

1) Attālums starp ēkām un līdz citiem objektiem nosakāms atbilstoši normatīvajiem aktiem.

2) Zemes gabala robežās ir veicami pasākumi, lai apkārtējās teritorijas pasargātu no trokšņa, smakām un citiem kaitīgiem faktoriem, kā arī nosegtu neestētiskus skatus.

3) Autostāvvietas un piebrauktuves jānodrošina sava zemes gabala robežās.

6.13. Komunālās un tehniskās apbūves teritorijas (T)

6.13.1. Definīcija

Apbūves noteikumos **komunālās un tehniskās apbūves teritorija (T)** nozīmē izbūves teritoriju, kurā galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir valsts un pagasta inženierkomunikāciju objekti, kā arī transporta un noliktavu uzņēmumi un iestādes. Dzīvojamā apbūve šajā teritorijā nav pieļaujama.

6.13.2. Atļautā izmantošana

Nolūki, kādos atļauts būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot būves uz zemes, kas paredzēta tehniskajai apbūvei (T), ir:

- vispārīgās ražošanas uzņēmumi, kas nerada būtisku piesārņojumu
- darbnīcas,
- inženierkomunikāciju objekti,
- vairumtirdzniecības iestāde,
- kravu stacija,
- noliktava,
- kolektīvās garāžas,
- sabiedriskā garāža,
- tehniskās apkopes stacija,
- degvielas uzpildes stacijas (tai skaitā gāzes uzpilde)
- saimniecības ēka,
- atklāta uzglabāšana,
- inženiertehniskās apgādes tīkli un to objekti.

Atsevišķos gadījumos, ja to pamato ar detaļplānojumu, ir atļauts:

- mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekts kā palīgizmantošana,
- dzīvoklis kā palīgizmantošana.

6.13.3. Zemesgabala maksimālais apbūves blīvums

60% līdz 80%, konkrētējot detaļplānojumā, atkarībā no paredzētās saimnieciskās darbības un tai atbilstošiem normatīviem.

6.13.4. Zemesgabala minimālā brīvā (zaļā) teritorija

Tiek noteikta detaļplānojumā vai attiecīgā objekta ģenerālplānā, izejot no paredzētās saimnieciskās darbības, bet ne mazāka kā 10 %.

6.13.5. Maksimālais augstums

Maksimālais ēkas vai būves augstums atkarīgs no tehnoloģiskā procesa, bet nepārsniedzot 18 m, (izņemot torņus).

6.13.6. Pagalma noteikumi

Ēkas vai būves jānovieto atkāpjoties no ielas vai piebraucamā ceļa sarkanajām līnijām un atkāpe nedrīkst būt mazāka par 6,0 m, izņemot esošās apbūves gadījumus (iedibināta būvlaide).

6.13.7. Citi noteikumi

1) Attālums starp ēkām un līdz citiem objektiem nosakāms atbilstoši normatīvajiem aktiem.

2) Zemes gabala robežās ir veicami pasākumi, lai apkārtējās teritorijas pasargātu no trokšņa, smakām un citiem kaitīgiem faktoriem, kā arī nosegtu neestētiskus skatus.

3) Atklātā uzglabāšana nav atļauta priekšpagalmā un ārējā sānpagalmā, izņemot gadījumu, kad ar detālo plānojumu ir noteikts citādi. Atklātā uzglabāšana jānožogo ar nepārtrauktu un necaurredzamu žogu.

6.13.8. Izņēmumi un papildinājumi

1) **Kapu teritorijas (Tk)** - perspektīvā teritorijas izmantošanas plānā izdalītas atsevišķi.

6.14. Līnijbūvju apbūves teritorija (TL)**6.14.1. Definīcija**

Apbūves noteikumos **līnijbūvju apbūves teritorija (TL)** nozīmē teritoriju, kur primārais izmantošanas veids ir valsts un pašvaldības kopējas izmantošanas transports - ielu un ceļu tīkls, laukumi, dzelzceļš un inženiertehniskās apgādes tīkli un ar tiem saistītās būves.

6.14.2. Atļautā izmantošana

Nolūki, kādos atļauts izmantot zemi, būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot ēkas vai būves uz zemes, kas paredzēta līnijbūvju teritorijai (TL) ir:

- dzelzceļa līnija,
- dzelzceļa stacija,
- valsts autoceļš,
- pašvaldības ceļš,
- iela,
- piebraucamais ceļš,
- saimnieciskais ceļš,
- auto stāvlaukums,
- autoosta,
- inženiertehnisko komunikāciju objekts,
- inženiertehniskās apgādes tīkli un būves,
- degvielas uzpildes stacija.

6.14.3. Ceļi un ielas

Visi ceļi un ielas ir iedalīti valsts ceļos, pagasta ceļos, ielās un piebrauktuvēs. Plānojot blīvu apbūvi ārpus apdzīvotajām vietām, ir jāpieņem tādi pat ceļu (ielu) parametri, kā apdzīvotajās vietās. Ceļu aizsargjoslu platums ciema (apdzīvotās vietas) teritorijā ir atšķirīgs-ciemos gar ielām un autoceļiem aizsargjoslu nosaka kā sarkano līniju un būvlaidi.

Liepas pagastā tiek noteiktas sekojošas autoceļu aizsargjoslas:

(1) Valsts ceļi:

Valsts 1.šķiras autoceļš P20 Valmiera - Cēsis – Drabeši – 60 m no ceļa ass un katru pusi.

Valsts 2.šķiras autoceļi;

- V323 Liepa – Smiltene - 30m no ceļa ass uz katru pusi.
- V320 Ķērpji - Jullas - 30m no ceļa ass uz katru pusi.
- V296 Lodes stacija - Jaunrauna – Veselava- 30m no ceļa ass uz katru pusi.

(2) Pašvaldības ceļi:

Pašvaldības ceļi - savienojošie pagasta ceļi, kas savieno apdzīvotās vietas, un nodrošina pieslēgumu valsts autoceļiem.

Pašvaldības ceļiem ir noteikta aizsargjosla -30m no ceļa ass uz katru pusi.

Atkarībā no grupas, pašvaldības ceļiem tiek noteiktas zemes nodalījuma joslas:

- 1. grupas pagasta ceļi, kas nodrošina piebraukšanu ne mazāk kā 10 saimniecībām - zemes nodalījuma josla -15 m,
- 2. grupas pagasta ceļi, kas nodrošina piebraukšanu ne mazāk kā 5 saimniecībām - zemes nodalījuma josla - 8 m,
- 3. grupas pagasta ceļi, kas nodrošina piebraukšanu ne mazāk kā 2 saimniecībām - zemes nodalījuma josla - 6 m.

Vietējas nozīmes ceļi - zemes nodalījuma josla - 8 m līdz 12 m ar piebraukšanu ne mazāk kā 5 saimniecībām, un - zemes nodalījuma josla - 6 m ar piebraukšanu ne mazāk kā 2 saimniecībām.

Uzņēmumu un māju ceļiem zemes nodalījuma josla ir ceļa zemes klātnes platumā (*CL*, 27.p)

Pašvaldības un vietējas nozīmes ceļu šķērsprofilus *skatīt 6.1. attēlā.*

(3) Ielas un piebrauktuves:

Apdzīvotajās vietās, klasificējot ielas pēc nozīmes, tiek noteiktas:

- galvenās ielas ar platumu sarkanajās līnijās 20,0 – 25,0 m;
- vietējas nozīmes sadalījuma (dzīvojamās) ielas ar platumu sarkanajās līnijās 12,0 - 19,0 m;
- piebrauktuves atsevišķām mājām ar platumu sarkanajās līnijās 5,0 - 9,0 m.

Galveno un vietējas nozīmes ielu šķērsprofilus *skatīt 6.2. attēlā.*

6.14.4. Strupceļi un laukumi

Strupceļa garums nedrīkst pārsniegt 150 m. Tā galā jāveido autotransporta apgriešanās laukums ar iekšējo diametru ne mazāku kā 16 m, un ne mazāku kā 30 m, ja jāierīko apgriešanās laukums sabiedriskajam pasažieru transportam. Apgriešanās laukumi nav izmantojami autostāvvietām. Piebrauktuves var veidot vienā līmenī ar ietvēm. Tādā gadījumā piebrauktuves kopējais platumas nedrīkst būt šaurāks par 4,2 m.

6.14.5. Ietves

- 1) Visām ielām ciemos jābūt ar ietvēm vismaz 1,0 - 1,5 m platumā.
- 2) Ietvju augstums pie ielas braucamās daļas nedrīkst pārsniegt 15 cm. Ielu pārejās jāveido uzbrauktuves uz ietves bērnu un invalīdu ratiņiem ar ielas apmales vertikālo daļas augstumu ne lielāku par 2,5 cm.
- 3) Uz ietvēm pie ieejām ēkās pieļaujams izvirzīt tikai vienu pakāpienu un ne vairāk kā 30 cm, turklāt brīvajam ietves platumam jāsaņem ne mazākam par 1,2 m. Pakāpienam nedrīkst būt pulēta virsma, ja tajā netiek iestrādāta neslidena josla.

6.14.6. Ielu un ceļu segumi

- 1) Lielceļu, ielu un piebrauktuveju, kā arī laukumu un ietvju klātnēm jābūt ar cietu segumu.
- 2) Celiņu klātnēi apstādījumu teritorijās pieļaujami dažādi segumi.

6.14.7. Brauktuvju noapaļojuma rādiusi

- 1) Ielu un ceļu brauktuvju apmales noapaļojuma rādiusi krustojumos un pieslēgumos ar regulējamās kustības autoceļiem un pagasta ceļiem jāpieņem ne mazāki par 8 m, bet transporta laukumos - ne mazāki par 12 m.
- 2) Rekonstrukcijas apstākļos un vietējas nozīmes ielu krustojumos un pieslēgumos pieļaujams samazināt noapaļojuma rādiusus attiecīgi līdz 5 un 8 m.
- 3) Ja brauktuve nav norobežota ar apmales akmeņiem, pagriezienos brauktuves platums abās pusēs jāpaplašina par 2 m.

6.14.8. Veloceliņi

- 1) Veloceliņi var būt ar vienvirziena un divvirziena kustību, ar ne mazāk kā 0,5 m platām drošības joslām sānos. Šauros apstākļos drošības joslu vietā pieļaujams ierīkot 0,75 m augstas norobežojošas barjeras.
- 2) Pieļaujams ierīkot velosipēdu joslas ielu un ceļu brauktuvju malās, atdalot tās ar dubultlīnijas marķējumu. Joslas platumam jābūt ne mazākam par 1,2 m transporta plūsmas kustības virzienā un ne mazākam par 1,5 m pretējā virzienā. Joslas platumam, ko ierīko gar ietvi, jābūt ne mazākam par 1,0 m.

6.14.9. Inženierkomunikācijas zem ielu brauktuvēm

Ja paredzēts rekonstruēt ielas, zem kuru brauktuvēm izvietotas pazemes inženierkomunikācijas, un ierīkot kapitālu ielas segumu, tad vienlaicīgi jāparedz šo komunikāciju pārlīkšana zem ietvēm un sadalošām joslām. Esošo komunikāciju saglabāšana, kā arī jaunu komunikāciju izvietošana kanālos un tuneļos zem brauktuvēm, pieļaujama, ja tas ir attiecīgi pamatots. Esošajās ielās, kurām nav sadalošo joslu, pieļaujama jaunu inženierkomunikāciju izvietošana zem brauktuvēm ar nosacījumu, ka tās izvietotas tunelī vai kanālā. Gāzes vadu izvietošana zem ielu brauktuvēm pieļaujama tikai tad, ja tas nepieciešams tehnisku grūtību dēļ.

6.14.10. Prasības ielu, ietvju un grāvju ierīkošanai un uzturēšanai

- 1) Pagasta dienestiem ir jāierīko un jāremontē ielas un laukumi to sarkanajās līnijās, pagasta ceļi zemes nodalījuma joslas platumā, kā arī lietus ūdens novadīšanas sistēma, arī pagasta grāvji un caurtekas zem ielām un pagasta ceļiem.
- 2) Pagasta dienestiem jāuztur kārtībā ielu, laukumu un pagasta ceļu brauktuves, kā arī caurtekas zem ielām un pagasta ceļiem.
- 3) Zemesgabala īpašniekam jāuztur kārtībā ietves, nobrauktuves un pagasta grāvjus gar zemesgabala ielas robežu, kā arī caurtekas un pagasta grāvjus sava zemesgabala robežās, atbilstoši pagasta padomes izdotiem noteikumiem.
- 4) Pagasta dienestiem ir tiesības pārbūvēt grāvjus saskaņā ar detālo plānojumu, kā arī tos tīrīt arī privāto zemesgabalu robežās, savlaicīgi informējot par to zemesgabalu īpašniekus.
- 5) Ar pagasta padomes atļauju un saskaņā ar pagasta padomes izdotiem tehniskajiem noteikumiem, zemesgabalu īpašnieki drīkst sava zemesgabala robežās grozīt grāvju virzienus lietus ūdeņu novadīšanai, kā arī ierīkot caurules (segto drenāžu).
- 6) Ietvju parametriem jāatbilst būvnormatīvu prasībām – platumam – līdz 2 m, augstumam pie ielas braucamās daļas jābūt ne vairāk kā 15 cm.
- 7) Ielu pārejās jāveido uzbrauktuves uz ietves bērnu un invalīdu ratiņiem ar ielas apmales vertikālo daļu ne augstāku par 2,5 cm.
- 8) Ja, izdarot būvdarbus, nepieciešama ielas vai pagasta ceļa slēgšana, jāsaņem pagasta pašvaldības atļauja.
- 9) Valsts autoceļi tiek būvēti, remontēti un uzturēti par valsts līdzekļiem (*ACL 12.p.*). Valsts dienestiem jāierīko, jāremontē un jāuztur kārtībā arī caurtekas zem valsts autoceļiem.

10) Valsts autoceļu zemes nodalījuma joslas zemes ir valsts ceļu dienesta lietojumā. Šajā ceļu zemes nodalījuma joslā ir aizliegts veikt jebkādas darbus bez valsts ceļu dienesta atļaujas (ACL, 27.p).

6.14.11. Dzelzceļi

Saskaņā ar likumu aizsargjosla gar dzelzceļu Liepas ciema teritorijā noteikta 50m, bet pārējā teritorijā – 200m. [AL, 13.p.3.]

Dzīvojamā apbūve jāatdala no dzelzceļa ar 100 m platu ekspluatācijas aizsargjoslu, skaitot no malējā sliežu ceļa ass. Ja, izvietojot dzelzceļu padziļinājumā vai paredzot īpašus prettrokšņa pasākumus, netiek pārsniegts normatīvais trokšņu līmenis, tad ekspluatācijas aizsargjoslu var attiecīgi samazināt, bet ne vairāk par 50 metriem. Ne mazāk par 50 % ekspluatācijas aizsargjoslas jāapzaļumo.

6.14.12. Meliorācijas sistēmas

Meliorācijas sistēmās ietilpst maģistrālie grāvji, dambji, sūkņu stacijas.

Liepas pagastā ap meliorācijas būvēm un ierīcēm tiek noteiktas sekojošas aizsargjoslas:

- ap valsts un koplietošanas meliorācijas grāvjiem (ūdensnotekām) – 10m no ūdensnotekas krotas uz katru pusi,
- ap liela diametra (30 cm un vairāk) kolektoriem – 8m uz katru pusi no kolektora ass līnijas. (grafiski nav parādītas).

6.14.13. Inženiertīkli

Visi esošie un plānotie inženiertīkli - gāzes vadi, telekomunikācijas, elektropārvades līnijas, ūdensvads un kanalizācija tīkli, kā arī ar tiem saistītās būves ar savām ekspluatācijas joslām teritorijas plānojumā ir noteiktas kā līnijbūvju teritorijas. Plānojot un izbūvējot jaunus inženiertīklus, ieteicams izvietot gar ielām un ceļiem, kā arī veidot kopīgu inženiertīklu koridoru, ievērojot katra aizsargjoslu.

Liepas pagastā inženiertīkliem tiek noteiktas sekojošas aizsargjoslas:

Gāzes vads

- augsta spiediena maģistrālo gāzes vadam - 25 m uz katru pusi no gāzes vada ass;
- vidēja spiediena gāzes vadam – 4 m uz katru pusi no gāzes vada ass.

Ūdensvads un kanalizācija

- ūdensvadiem un kanalizācijas spiedvadiem - 5 m katrā pusē no cauruļvada malas;
- pašteces kanalizācijas vadiem - 3 m katrā pusē no cauruļvada malas.

Elektropārvades līnijas

- 330 kV augstsprieguma gaisvadu līnijām (GVL). 30m
- 110 kV augstsprieguma gaisvadu līnijām (GVL) – 20 m lauku teritorijā, un 4 m blīvi apdzīvotās vietās – Liepas ciemā.
- 20 kV augstsprieguma gaisvadu līnijām (GVL) - 10 m lauku teritorijā, 2 m (blīvi apdzīvotās vietās)
- 0,4 kV zemsprieguma gaisvadu līnijām (GVL) 2m,
- kabeļu līnijām (KL) - zemes gabals vai gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas plaknes kabeļu līnijas katrā pusē 1 metra attālumā no kabeļu ass*;
- transformātoru punktam (TP), - 1 m gan lauku teritorijā, gan blīvi apdzīvotās vietās attālumā no nožogojuma vai būves visvairāk izvirzīto daļu projekcijas.

Telekomunikācijas

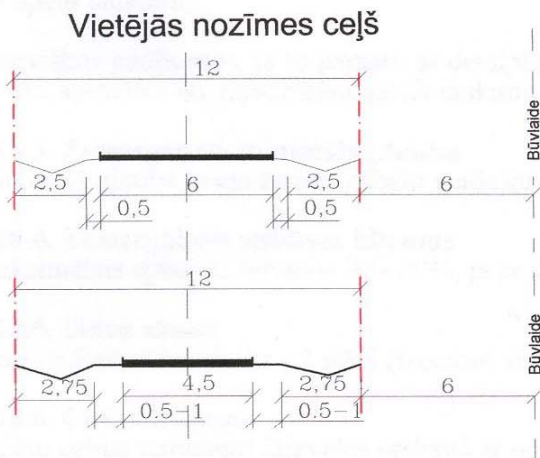
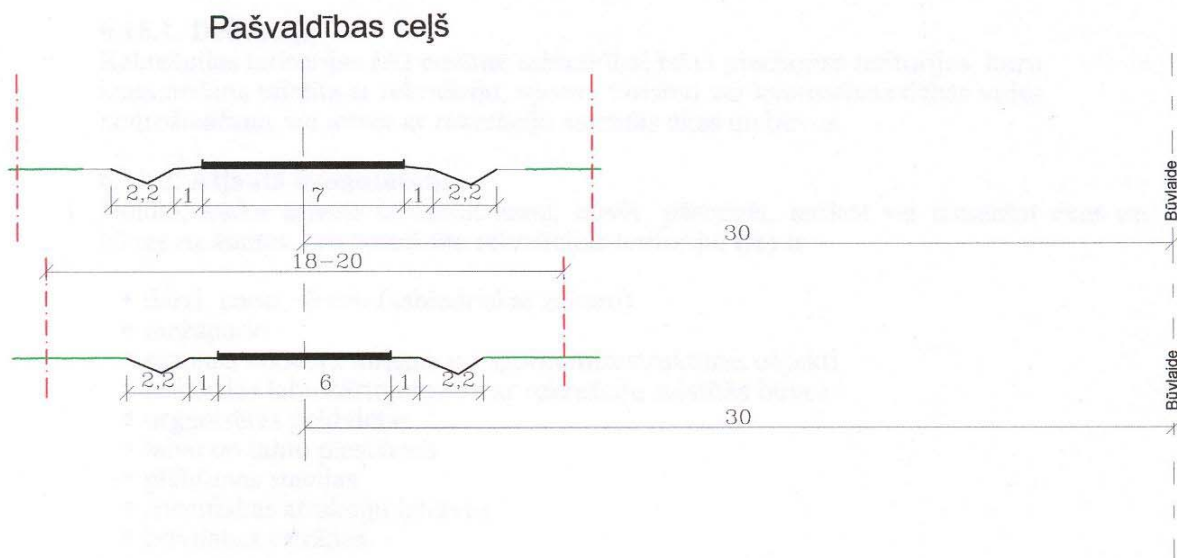
- gar apakšzemes kabeļu, gaisvadu un radiofikācijas sakaru līnijām - 2,5 m uz katru pusi no apakšzemes kabeļu līnijas vai no gaisvadu līnijas ass;

6.14.14. Citi noteikumi

1) Blakus zemesgabaliem ārpus tehniskās apbūves teritorijām, ja tie neatrodas ražošanas teritorijā, ir jānodrošina aizsardzība pret trokšņiem un cita veida piesārņojumiem,.

2) Ja to paredz detālplānojums, dzelzceļa sanitārās aizsargjoslas teritorijā, bez tehniskās apbūves teritorijā atļautām izmantošanām drīkst izvietot visa veida transporta komunikācijas un sabiedriskās apkalpes objektus, kas netraucē izpildīt dzelzceļa funkcijas.

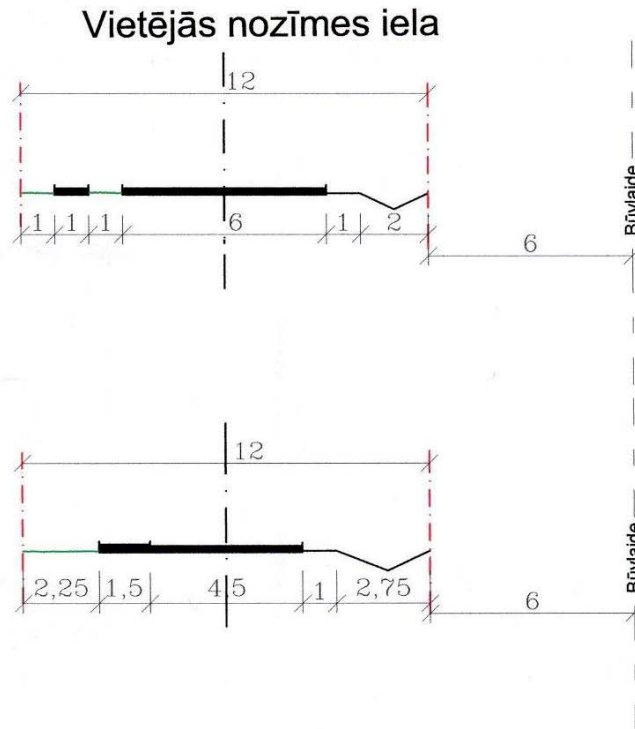
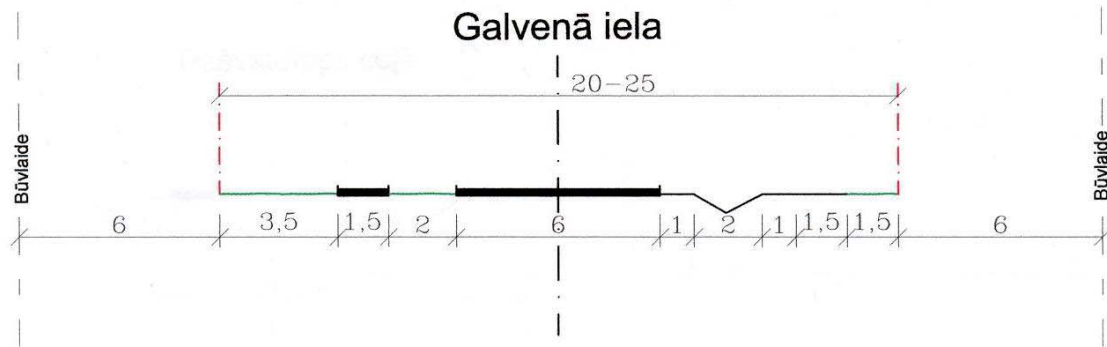
3) mehāniskie transporta līdzekļi virs 3,5 t un lauksaimniecības tehnika ciemu teritorijās drīkst pārvietoties tikai pa īpaši noteiktiem ceļiem, ko apstiprina saskaņā ar Liepas pagasta saistošajiem noteikumiem.

Apzīmējumi

- Grāvis
- Ietve
- Brauktuve
- Attālums starp ielu elementiem (m)
- Sarkanā līnija

6.1. attēls. Pašvaldības un vietējas nozīmes ceļu šķērsprofili

Apzīmējumi

- Grāvis
- Ietve
- Brauktuve
- Attālums starp ielu elementiem (m)
- Sarkanā līnija

6.2. attēls. Galveno un vietējas nozīmes ielu šķērsprofili

6.15. Jauktas darījumu iestāžu un tehniskās apbūves teritorijas (JDT)

6.15.1. Definīcija

Apbūves noteikumos **jauktas darījumu iestāžu un tehniskās apbūves teritorijas (JDT)** nozīmē zemesgabalu, kur galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir dažāda rakstura darījumu iestādes, kā arī transporta un noliktavu uzņēmumi un iestādes.

6.15.2. Atļautā izmantošana

Nolūki, kādos atļauts izmantot zemi, būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot ēkas vai būves uz zemes kas paredzēta jauktas ražošanas apbūvei (**JRD**) ir:

- vieglās rūpniecības uzņēmums,
- vairumtirdzniecības iestāde,
- kravu stacija,
- noliktava,
- sabiedriskā garāža,
- tehniskās apkopes stacija,
- auto tirdzniecības iestāde,
- inženierkomunikāciju objekts,
- pārvaldes iestāde,
- zinātnes iestāde,
- darījumu iestāde,
- mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekts,
- degvielas uzpildes stacija,
- sporta un atpūtas objekts.

6.15.3. Zemesgabala maksimālais apbūves blīvums

30% līdz 60%, konkrētējot detalplānojumā, atkarībā no paredzētās saimnieciskās darbības un tai atbilstošiem normatīviem.

6.15.4. Zemesgabala minimālā brīvā (zaļā) teritorija

Tiek noteikta detalplānojumā vai attiecīgā objekta ģenerālplānā, izejot no paredzētās saimnieciskās darbības, bet ne mazāka kā 20 %.

6.15.5. Maksimālais stāvu skaits

1) Nedrīkst pārsniegt 2 stāvus (ieskaitot bēniņus, ja tos izmanto kādai atļautai izmantošanai).

2) Maksimālais ēkas vai būves augstums līdz jumta korei 12 m.

6.15.6. Pagalma noteikumi

Ēkas vai būves jānovieto atkāpjoties no ielas vai piebraucamā ceļa sarkanajām līnijām un atkāpe nedrīkst būt mazāka par 6.0 m, izņemot esošās apbūves gadījumus (iedibināta būvlaide).

6.15.7. Citi noteikumi

1) Attālums starp ēkām un līdz citiem objektiem nosakāms atbilstoši normatīvajiem aktiem.

2) Zemes gabala robežās ir veicami pasākumi, lai apkārtējās teritorijas pasargātu no trokšņa, smakām un citiem kaitīgiem faktoriem, kā arī nosegtu neestētiskus skatus.

3) Autostāvvietas un piebrauktuves jānodrošina sava zemes gabala robežās.

6.16. Rekreācijas teritorijas (A)

6.16.1. Definīcija

Rekreācijas teritorijas (A) nozīmē sabiedrībai brīvi pieejamas teritorijas, kuru izmantošana saistīta ar rekreāciju, sportu, tūrismu vai kvalitatīvas dabas vides nodrošināšanu, un ietver ar rekreāciju saistītās ēkas un būves.

6.16.2. Atļautā izmantošana

Nolūki, kādos atļauts izmantot zemi, būvēt, pārbūvēt, ierīkot vai izmantot ēkas un būves uz zemes, kas paredzēta rekreācijas teritorijai (A) ir :

- dārzi, parki, skvēri (sabiedriskie zaļumi),
- mežaparki,
- sezonas rakstura tūrisma un sporta infrastruktūras objekti,
- teritorijas labiekārtojums un ar rekreāciju saistītās būves,
- organizētas peldvietas,
- laivu un jahtu piestātnes,
- glābšanas stacijas,
- specifiskas atrakciju izbūves,
- brīvdabas estrādes,
- skatu torņi,
- spēļu laukumi,
- slēpošanas, slaloma trases,
- auto un mototrases.
- golfa laukums.

Atsevišķos gadījumos, ja to pamato ar detālplānojumu, ir atļauta autostāvvietu izbūve apmeklētāju vajadzībām.

6.16.3. Zemesgabala minimālā platība

Jaunveidojamo zemes gabalu minimālā platība - 2 ha.

6.16.4. Zemesgabala apbūves blīvums

Maksimālais apbūves blīvums līdz 20%.

6.16.5. Stāvu skaits

Maksimālais stāvu skaits - 2 stāvi (izņemot skatu un novērošanas torņus).

6.16.6. Citi noteikumi

Gājēju celiņu parametri jāizvēlas saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, celiņa platumu pieņemot ne mazāk par 0,75 m.

Jānodrošina piekļūšanas un pārvietošanās iespējas cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.

7. nodaļa.

KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBA

7.1. Nodaļas noteikumu darbības lauks

Šīs nodaļas noteikumi attiecas uz Liepas pagasta teritorijā esošajiem un attīstības plānā īpaši apzīmētajiem kultūras pieminekļiem: arheoloģijas pieminekļiem, vēstures pieminekļiem, arhitektūras pieminekļiem un to teritorijām un aizsargjoslām.

7.2. Vispārīgie noteikumi

1) Jāievēro LR likuma "Par kultūras pieminekļu aizsardzību" 1992.gada 17.februāra redakcijai, ar grozījumiem 01.06.93, 02.12.93., 09.02.95. prasības un "Kultūras pieminekļu uzskaites, aizsardzības, izmantošanas un restaurācijas noteikumi", kurus pieņēmusi LR Ministru Padome 1992.gada 26.novembrī ar lēmumu nr.506.

2) Kultūras pieminekļus ir aizliegts iznīcināt. Nekustamos kultūras pieminekļus drīkst pārvietot vai pārveidot tikai izņēmuma gadījumos ar LR Kultūras ministrijas Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atļauju. Kultūras pieminekļa pārveidošana vai tā oriģinālo daļu aizstāšana ar jaunām daļām pieļaujama vienīgi tikai tad, ja pārveidojuma rezultātā nepazeminās pieminekļa kultūrvēsturiskā vērtība. *[KL, 3. pants]*

3) Valsts pārvaldi kultūras pieminekļu aizsardzībā un izmantošanā nodrošina Ministru kabinets, to realizē Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija un tās izdotie administratīvie akti - norādījumi par katra atsevišķa kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu, ir saistoši attiecīgā kultūras pieminekļa īpašniekam (valdītājam). *[KL, 5.pants]*

4) Kultūras pieminekļi var atrasties valsts un pašvaldības, kā arī fizisko un juridisko personu īpašumā. *[KL, 7.pants]*

5) Ja kultūras pieminekļa īpašnieks atsavina kultūras pieminekli, valstij ir pirmpirkuma tiesības. Kārtību, kādā valsts realizē pirmpirkuma tiesības, nosaka Ministru kabineta noteikumi.

6) Aizliegts atsavināt viena kultūras pieminekļa vai pieminekļu kompleksa atsevišķas daļas, kā arī sadalīt zemi, ja tādējādi tiek apdraudēta kultūras pieminekļa saglabāšana.

7) Kultūras pieminekļa atsavināšana var notikt, ja tā īpašnieks par nodomu atsavināt kultūras pieminekli ir paziņojis Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijai, attiecīgā rajona valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektors ir apsekojis kultūras pieminekli un tā nākamais īpašnieks ir iepazīstināts ar norādījumiem par attiecīgā kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu. *[KL, 8. pants]*

8) Zemesgabalus, uz kuriem atrodas kultūras pieminekļi, drīkst piešķirt lietošanā vai iegūt īpašumā zemes likumdošanas aktos noteiktajā kārtībā tikai tad, ja nākamais lietotājs vai īpašnieks ir iepazīstināts ar norādījumiem par attiecīgā kultūras pieminekļa izmantošanu un saglabāšanu. *[KL, 9.pants]*

9) Fiziskajām un juridiskajām personām jānodrošina, lai tiktu saglabāti kultūras pieminekļi, kas ir to īpašumā vai valdījumā. Valsts īpašumā esošo kultūras pieminekļu saglabāšanu nodrošina to valdītāji. Kultūras pieminekļa īpašnieka vai valdītāja pienākums ir:

a) ievērot likumdošanas un citus normatīvos aktus, kā arī Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas norādījumus par kultūras pieminekļu izmantošanu un saglabāšanu;

b) informēt Valsts kultūras pieminekļa aizsardzības inspekciju par katru bojājumu, kas radies īpašumā (valdījumā) esošajam kultūras piemineklim.

[KL, 11.pants]

- 10) Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijai ir tiesības apsekot objektus, kuriem ir kultūras vērtība, lai izlemtu jautājumu par to ņemšanu valsts uzskaitē. *[KL, 13.pants]*
- 11) Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta projektā iekļauj Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija. Attiecīgais valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektors rakstveidā paziņo objekta īpašniekam (valdītājam) par viņa īpašumā (valdījumā) esošā objekta iekļaušanu Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta projektā.
- 12) Objekta īpašnieks (valdītājs) 30 dienu laikā no paziņojuma saņemšanas brīža rakstveidā informē Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju par savu attieksmi pret objekta iekļaušanu valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta projektā, un inspekcija izskata šo iesniegumu.
- 13) Objekta iekļaušanai valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā nav vajadzīga īpašnieka (valdītāja) piekrišana. Viņam tiek noteikti nodokļu atvieglojumi vai kompensēti zaudējumi, ja tādi radušies sakarā ar zemes vai objekta lietošanas iegrožojumiem.
- 14) Kultūras pieminekļu un to teritoriju iezīmēšanu administratīvi teritoriālo vienību plānos un valsts kadastrālās uzmērīšanas dokumentos nodrošina Valsts zemes dienests par valsts budžeta līdzekļiem. *[KL, 14. pants]*
- 15) Objekta izslēgšana no valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta pieļaujama, ja objekts pilnībā zaudējis savu kultūras pieminekļu vērtību. Objektus no valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta izslēdz Ministru kabinets pēc Valsts kultūras pieminekļu inspekcijas ierosinājuma. *[KL, 15. pants]*
- 16) Jaunatklātie objekti, kuriem ir vēsturiska, zinātniska, mākslinieciska vai citāda kultūras vērtība, neatkarīgi no tā, kā īpašumā tie atrodas, līdz jautājuma izlemšanai par šo objektu iekļaušanu valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā, bet ne ilgāk kā sešus mēnešus no dienas, kad par to ticis informēts objekta īpašnieks, atrodas valsts aizsardzībā.
[KL, 17.pants]
- 17) Prioritāri kultūras pieminekļus izmanto zinātnes, izglītības un kultūras mērķiem. Kultūras pieminekļu izmantošana saimnieciskajā darbībā pieļaujama vienīgi tad, ja tā nekaitē piemineklim, nemazina tā vēsturisko, zinātnisko un māksliniecisko vērtību. *[KL, 19. pants]*
- 18) Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektors nosūta kultūras pieminekļa īpašniekam (valdītājam) norādījumus par attiecīgā kultūras pieminekļa izmantošanu, saglabāšanu. Šie norādījumi stājas spēkā ar brīdi, kad kultūras pieminekļa īpašnieks (valdītājs) tos saņēmis un ar parakstu apliecinājis, ka iepazinies ar tiem. *[KL, 20.pants]*
- 19) Vērtīgas vēsturiskas vides aizsardzība jānodrošina, veicot kompleksu rekonstrukciju, vienlaicīgi restaurējot arhitektoniski un kultūrvēsturiski nozīmīgās ēkas, rekonstruējot, modernizējot, kapitāli remontējot esošās ēkas, izlases kārtībā būvējot jaunus objektus, saglabājot vides īpatnības, attīstot inženierkomunikācijas un uzlabojot teritorijas labiekārtojumu.
- 20) Pirms celtniecības, meliorācijas, ceļu būves, derīgo izrakteņu ieguves un citu saimniecisko darbu uzsākšanas šo darbu veicējam jānodrošina kultūras vērtību apzināšana paredzamo darbu zonā. Fiziskajām un juridiskajām personām, kas saimnieciskās darbības rezultātā atklāj arheoloģiskus vai citus objektus ar kultūrvēsturisku vērtību, par to nekavējoties jāziņo Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijai un turpmākie darbi jāpārtrauc. *[KL, 22.pants]*
- 21) Lai nodrošinātu kultūras pieminekļu aizsardzību, tiek noteiktas kultūras pieminekļu aizsardzības joslas. To izveidošanai nav vajadzīga zemes lietotāja vai īpašnieka piekrišana. Ap kultūras pieminekļiem, kuriem vēl nav noteiktas aizsardzības joslas un jaunatklātajiem kultūras pieminekļiem ir jāievēro 100 m (lauku apdzīvotās vietās – 500 m) aizsardzības joslas. Jebkuru saimniecisko darbību pieminekļu aizsardzības joslā, drīkst veikt tikai ar

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atļauju. Pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumiem, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija var noteikt vidi degradējošus objektus, kas atrodas kultūras pieminekļu aizsardzības joslās. Šie objekti paredzami nojaukšanai un nav pieļaujama to turpmākā attīstība. [KL, 23. pants]

22) Rekonstrukcijas situācijā attālums starp kultūras pieminekļiem un inženierkomunikācijām jāpieņem ne mazāks par:

- 5 m līdz ūdensvadam, kanalizācijai vai siltumvadam,
- 2 m līdz pārējām inženierkomunikācijām.

Šajos gadījumos jāgarantē speciālu tehnisku pasākumu veikšana celtniecības darbu laikā.

23) Kultūras pieminekļus, kuru saglabāšanu īpašnieks nenodrošina, pēc Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas ierosinājuma atsavina tiesas ceļā. Namīpašumu atsavināšanas gadījumā īrnieku tiesības tiek saglabātas saskaņā ar LR likumdošanas aktiem. [KL, 27. pants]

24) Katram kultūras piemineklim var noteikt tā kultūrvēsturisko vērtību. To veic Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija. Atlīdzība par kaitējumu, kas izdarīts kultūras piemineklim, tiek aprēķināta atbilstoši šim kultūras piemineklim noteiktajai kultūrvēsturiskajai vērtībai. [KL, 28. pants]

25) Darījumi ar kultūras pieminekļiem, kas veikti, pārkāpjot likumā noteikto kārtību, atzīstami par spēkā neesošiem.

26) Par kultūras pieminekļu aizsardzības, izmantošanas, uzskaites, restaurācijas un remonta noteikumu neizpildīšanu, kultūras pieminekļu aizsardzības joslas režīma pārkāpšanu un par citiem likumdošanas aktos paredzētajiem pārkāpumiem personas saucas pie kriminālās, administratīvās vai citas atbildības saskaņā ar LR likumdošanas aktiem. [KL, 30.pants]

7.3. Valsts aizsargājамie kultūras pieminekļi

7.3.1. Latvijas valsts aizsargājамo kultūras pieminekļu saraksts

Saskaņā ar 1998. gada 29. oktobrī Kultūras ministrijas rīkojumu nr.128 Liepas pagasta teritorijā ir **3 valsts nozīmes aizsargājамie kultūras pieminekļi** (2 vēstures un 1 arheoloģijas) un **2 vietējas nozīmes aizsargājамie kultūras pieminekļi** (arheoloģijas):

7.1 tabula

<i>Nr.kartē</i>	<i>Valsts aizsardzības nr.</i>	<i>Nosaukums</i>	<i>Statuss</i>
1	Nr.14	„Kalāči”, dzejnieka E. Veidenbauma dzīves vieta	Valsts nozīmes vēstures piemineklis
2	Nr.484	Liepas Lielās Ellītes ala ar avotu - kulta vieta	Valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis
3	Nr. 15	„Vecauduļi”, rakstnieka P. Rozīša dzīves vieta	Valsts nozīmes vēstures piemineklis
4	Nr. 483	Brasliņu senkapi	Vietējas nozīmes arheoloģijas piemineklis
5	Nr. 482	Liepas viduslaiku kapsēta Liepas muižā	Vietējas nozīmes arheoloģijas piemineklis

Pēc VKPAI ekspertu rekomendācijas, valsts aizsargājамo kultūras pieminekļu saraksta projektā paredzēts iekļaut vēl sekojošus kultūrvēsturiskos objektus:

Vietējas nozīmes pieminekli:

6) Liepas muižas apbūve (kungu māja, stallis, klēts) ar parku:

7) Skangaļu muižas apbūves komplekss;

- 8) Pieminekļis 1919. gada Liepas kaujā kritušo igauņu un latviešu karavīru piemiņai Liepas ciemā.

7.3.2. Aizsargjoslas (aizsardzības zonas)

Saskaņā ar aizsargjoslu likumu, Liepas pagastā tiek noteikta 500 m kultūras pieminekļu aizsardzības zona (aizsargjosla) ap 7.1.tabulā uzrādītajiem valsts aizsargājamiem kultūras pieminekļiem:

Tiem kultūras pieminekļiem, kas vēl nav iekļauti valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā, aizsargjosla var tikt noteikta tikai pēc to statusa oficiālā apstiprināšanas. Tādā gadījumā 500 m aizsardzības zona būs noteikta arī gar visiem vietējas nozīmes pieminekļiem (kartē Nr.6-8). Līdz tam brīdim, izstrādājot detālplānojumus un būvprojektus katrā konkrētā gadījumā ir nepieciešams saņemt Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas nosacījumus.

7.3.3. Citi noteikumi

Lai veiktu jebkāda veida zemes darbus arheoloģijas pieminekļu teritorijā vai aizsardzības zonā, nepieciešams Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas saskaņojums. Nepieciešamības gadījumā nodrošināmi arheoloģiskie izrakumi vai uzraudzība.

8. nodaļa

AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS

Aizsargājamo dabas teritorijas un objekti un to funkcionālo zonu robežas ir attēlotas Liepas pagasta teritorijas plānojuma kartēs.

8.1. Valsts nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un atsevišķi objekti.

8.1.1. Valsts nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas

Gaujas nacionālais parks (GNP) – ir arī *Natura 2000* vieta.

Gaujas nacionālā parka teritorija ir iedalīta vairākās funkcionālās zonās - dabas rezervāta zona, dabas lieguma zona, kultūrvēsturiskā zona, ainavu aizsardzības zona un neitrālā zona.

Valsts nozīmes dabas aizsardzības objekti:

- 1) **Liču - Laņģu klints.** Aizsargājams ģeoloģiskais un ģeomorfoloģiskais dabas piemineklis;
- 2) **Baltā klints** (Liepas iezis, Ozolu iezis). Aizsargājams ģeoloģiskais un ģeomorfoloģiskais dabas piemineklis;
- 3) **Lielā Ellīte** (Velna ceplis, Velna krāsns, Vella ala, Liepas ala). Aizsargājams ģeoloģiskais un ģeomorfoloģiskais dabas piemineklis;
- 4) **Grīviņu iezis.** Aizsargājams ģeoloģiskais un ģeomorfoloģiskais dabas piemineklis;
- 5) **Bruņuzivju iegula.** Aizsargājams ģeoloģiskais un ģeomorfoloģiskais dabas piemineklis;

Šie objekti atrodas Gaujas nacionālā parka teritorijā.

Dižkoki:

- 1) **Laiviņu ozols** pie Liepas muižas. Valsts nozīmes dižkoks;
- 2) **Irbītes priede.** Valsts nozīmes dižkoks;
- 4) **Lagātu dižpriede.** Valsts nozīmes dižkoks.

8.2. Vietējas nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas

Liepas pagasta teritorijā atrodas vairāki **vietējas nozīmes dabas aizsardzības objekti un teritorijas:**

- 1) **Sauliešu (Rūdala) ala;**
- 2) **Liepas muižas parks.**

Dižkoki:

- 1) **Ozols** Liepas muižas parkā. Vietējas nozīmes dižkoks;
- 2) **Ozols „Kalāčos” dārzā.** Vietējas nozīmes dižkoks. Apkārtmērs – 2,5 m;
- 3) **Ozols Kalāčos” dārzā.** Vietējas nozīmes dižkoks;

4) **Kadiķi (3 gabali)** pie „Eicēnu” mājām. Vietējas nozīmes dižkoki;

5) **Parastais osis** Liepas muižas parkā. Vietējas nozīmes dižkoks.

Jaunas vietējas nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un objekti Liepas pagasta teritorijas plānojumā netiek paredzētas.

8.3. Aizsardzības prasības.

Aizsargājamās dabas teritorijās aizliegta visa veida darbība, kas ir pretrunā ar aizsargājamo dabas teritoriju izveidošanas mērķiem. Katram aizsargājamās dabas teritorijas izmantotājam jāievēro izstrādātie un apstiprinātie šo teritoriju apsaimniekošanas noteikumi.

Liepas pagasta teritorijā iestiepjas Gaujas Nacionālā parka dabas lieguma zona, kultūrvēsturiskā zona, ainavu aizsardzības zona un neitrālā zona. Aizsargājamās teritorijas izmantošanu regulē Gaujas Nacionālā parka likums un MK noteikumi nr. 352 “Gaujas nacionālā parka individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”. 1999. gadā ir izstrādāts Gaujas Nacionālā parka dabas aizsardzības plāns (Valsts meža dienests & Holsteinborg Consult).

Saskaņā ar MK noteikumiem **Gaujas nacionālā parka individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi** Nr 352 2001.08.07., visā Gaujas Nacionālā parka teritorijā aizliegts(p.7):

- Zemes īpašniekiem un lietotājiem (turpmāk – tiesiskie valdītāji) savā zemē ierobežot apmeklētāju pārvietošanos pa takām, ceļiem un ūdenstecēm, kas norādīti parka dabas aizsardzības plānā;
- Nobraukt no ceļiem un pārvietoties ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem, mopēdiem, motorolleriem, velosipēdiem, pajūgiem un zirgiem pa meža un lauksaimniecības zemēm, ja tas nav saistīts ar šo teritoriju apsaimniekošanu;
- Veikt darbības, kas negatīvi ietekmē dabisko ainavu vai kultūrainavu; Izmantot speciālas vākšanas palīgierīces savvaļas ogu un sēņu lasīšanā;
- Trokšņojot traucēt dabas ekosistēmas, parka teritorijas iedzīvotājus un apmeklētājus;
- Bojāt vai iznīcināt kokus, krūmus un meža zemsedzi.

Dabas lieguma zonā aizliegts (p.12):

- Rīkot autosacensības un motosacensības, kā arī rallijus, treniņbraucienus un izmēģinājuma braucienus;
- No 1.aprīļa līdz 20.jūnijam organizēt brīvā dabā masu sporta, izklaides un atpūtas pasākumus, kuri nav iekļauti parka administrācijas un pašvaldības saskaņotā pasākumu plānā;
- Ierīkot un ekspluatēt atkritumu savākšanas punktus un atkritumu poligonus;
- Ierīkot savvaļas augu un dzīvnieku, kā arī to produktu pārdošanas un iepirkšanas punktus;
- Īevākt savvaļas augus un iegūt savvaļas dzīvniekus, kā arī to produktus pārdošanai.

Bez saskaņošanas ar parka administrāciju dabas lieguma zonā aizliegts (p. 13):

- Veikt rūpniecisko, tūrisma, atpūtas un izklaides komercdarbību;
- Izvietot dabā reklāmu un citu informāciju;
- Nodarboties ar tirdzniecību ārpus parka dabas aizsardzības plānā īpaši norādītām vietām;
- Ierīkot pastāvīgas tūristu apmetnes un ugunsgrēku vietas.

Dabas lieguma zonā parka administrācija papildus var noteikt sezonas lieguma teritorijas, par to sniedzot informāciju vietējos laikrakstos un laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" (p. 14.).

Kultūrvēsturiskajā zonā aizliegts (p.15):

- Rīkot autosacensības un motosacensības, kā arī rallijus, treniņbraucienus un izmēģinājuma braucienus;

- Ierīkot un ekspluatēt atkritumu savākšanas punktus un atkritumu poligonus;
- Sadalīt zemi apbūves gabalos;
- Bojāt vai iznīcināt dendroloģiskos stādījumus;
- Bojāt vai iznīcināt vēsturiski izveidojušos ceļu tīklu, tiltus un hidrotehniskās būves;
- Iegūt derīgos izrakteņus;
- Bez saskaņošanas ar parka administrāciju iegūt mālu tradicionālo amatu demonstrēšanai;
- Veikt saimniecisko darbību, kas mazina kultūrvēsturiskās vides kvalitāti;
- Bez saskaņošanas ar parka administrāciju organizēt masu pasākumus ārpus šim nolūkam iekārtotām vietām. Saskaņošana ar parka administrāciju nav nepieciešama kultūrvēsturisko teritoriju administrāciju organizētajiem pasākumiem.

Parka teritorijā veicami parka dabas aizsardzības plānā paredzētie dabas apsaimniekošanas pasākumi retu un īpaši aizsargājamo biotopu, dzīvnieku un to dzīvotņu, kā arī augu atradņu saglabāšanai.

Ainavas saglabāšana un būvniecība Gaujas Nacionālā parka teritorijā

Teritorijas plānošanā jāievēro parka dabas aizsardzības plāna prasības (p.28):

Ja paredzamā būvniecība dabas lieguma zonā, ainavu aizsardzības zonā vai kultūrvēsturiskajā zonā var negatīvi ietekmēt vidi un ainavu, pašvaldība izsniedz būvatļauju tikai pēc tam, kad attiecīgajās teritorijās ir izstrādāts detālplānojums, būvniecības vietas izvēli un būvprojektu iepriekš saskaņojot ar parka administrāciju (p.29):

Kultūrvēsturiskajā zonā būvniecība (tai skaitā būvju restaurācija, renovācija vai rekonstrukcija) atļauta tikai pēc būvprojekta saskaņošanas ar parka administrāciju. Būvniecību veic iespējami tuvu iepriekšējās būves vietai saskaņā ar detālplānojumu, bet, ja tāda nav, pēc iespējas atbilstoši vēsturiskajiem materiāliem un vietējām būvniecības tradīcijām (p.30):

Saskaņojot būvniecību un slēdzot līgumus īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzības nodrošināšanai, jāievēro parka dabas aizsardzības plānā noteiktās prasības ainavas aizsardzībai (p.31):

Parka administrācijas amatpersonām ir tiesības apmeklēt būvobjektus, pieprasīt būvatļaujas un būvprojektus, kā arī citus normatīvajos aktos noteiktos ar būvniecību saistītos dokumentus(p.32):

Saskaņā ar likuma par „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.panta (1) daļas prasībām, paredzētajām darbībām, kas var ietekmēt Natura 2000 teritorijas, nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums. Atbilstoši šī likuma 8.pantam, darbības ierosinātājs, kas varētu būtiski ietekmēt Natura 2000 teritorijas, piesaka to Reģionālajā vides pārvaldē, iesniedzot rakstveida iesniegumu, kurā norāda vismaz divus dažādus risinājumus attiecībā uz paredzētās darbības vietu vai tehnoloģiju.

Liepas pagasta teritorijā ir izdalītas nacionālas nozīmes augstvērtīgas ainava - Gaujas senlejas ainavu telpa un rajona nozīmes augstvērtīgas ainavas - Vaives un Raunas ielejas ainavu telpa.

9.nodaļa

BŪVTIESĪBU ĪSTENOŠANAS KĀRTĪBA

9.1. Projektēšanas uzsākšana

9.1.1. Būvniecības pieteikums

Būvniecību var ierosināt nekustamā īpašuma īpašnieks, nomnieks, lietotājs vai to pilnvarota persona (projekta vadītājs). Uz pilnvaroto personu (projekta vadītāju) attiecas visi šajos noteikumos noteiktie pasūtītāja pienākumi, tiesības un atbildība.

Būvniecības ierosinātais iesniedz Cēsu rajona būvvaldē būvniecības pieteikumu — uzskaites karti. Būvniecības pieteikums — uzskaites karte iesniedzama arī tad, ja iepriekš ir izstrādāts būves mets vai ir nepieciešamie tehniskie noteikumi inženierkomunikāciju pieslēgšanai. Ja būvprojektu izstrādā tikai interjeram, neizmainot nesošo būvkonstrukciju noturību, vai iekšējam pārplānojumam un netiek skartas kādas trešās personas īpašuma tiesības vai intereses, uzskaites karte nav nepieciešama.

Būvniecības pieteikumu - uzskaites karti būvvalde reģistrē, izskata un 14 dienu laikā no tās reģistrācijas dienas sniedz rakstisku atzinumu par būvniecības ieceres atbilstību ģenerālplānam, apbūves noteikumiem un detālplānojumam vai sniedz motivētu atteikumu, izņemot gadījumus, kad saskaņā ar Būvniecības likuma 12.pantu nepieciešama būvniecības publiska apspriešana. Atzinumā (ja nav detālplānojuma) var noteikt papildu nosacījumus. [VB 31.-35.p.]

9.1.2. Plānošanas un arhitektūras uzdevums

Pozitīva atzinuma gadījumā būvvalde izsniedz plānošanas un arhitektūras uzdevumu, kurā atbilstoši Latvijas būvnormatīviem nosaka vides pieejamības prasības, kā arī skaņas un vizuālās informācijas nodrošinājuma līmeni. Pozitīvs būvvaldes atzinums un plānošanas un arhitektūras uzdevums ir pamats būvprojektēšanas veikšanai, bet nedod tiesības uzsākt būvdarbus.

9.2. Būvprojekta akceptēšana

Būvvaldē saskaņots skiču projekts ir pamats tehniskā projekta izstrādāšanai. Ja attiecīgais objekts ir valsts aizsargājama kultūras piemineklis vai tā aizsardzības zonā esošas būves un ainavas elementi, skiču projektu papildus saskaņo Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā.

Tehniskajam projektam jāatbilst Latvijas būvnormatīviem un citiem normatīvajiem aktiem, kā arī Liepas pagasta apbūves noteikumiem, būvvaldes izdotajam plānošanas un arhitektūras uzdevumam, institūciju izdotajiem tehniskajiem noteikumiem un būvvaldē saskaņotam skiču projektam (ja projektēšana notiek divās stadijās). Projektam pievienojama lauksaimniecībā izmantojamās zemes transformācijas atļauja (20.07.2004. MK noteikumi nr.619).

Izstrādājot būvprojektus jā saglabā esošās meliorācijas būves (novadgrāvji, drenāža), lai novērstu gruntsūdens līmeņa celšanos platībās. Ja nav iespējams tās saglabāt, jāparedz to pārkārtošana atbilstoši jaunajam zemes izmantošanas veidam.

Izstrādātā būvprojekta oriģinālu trijos eksemplāros (ar atbildīgo vadītāju un pasūtītāja oriģināliem parakstiem, saskaņojumiem un zīmogu nospiedumiem uz būvobjekta ģenerālplāna rasējuma lapas) un būvprojekta ekspertīzes atzinumu, ja tāds nepieciešams,

iesniedz būvvaldē. Būvvalde pieņem lēmumu par būvprojekta akceptēšanu vai arī sniedz motivētu rakstisku atteikumu. Akceptētā būvprojekta viens eksemplārs tiek glabāts būvvaldē.

Būvvalde nav tiesīga akceptēt būvprojektu, ja nav izpildītas šo noteikumu prasības, ja par būvprojektu ir sniegts negatīvs ekspertīzes atzinums, vai ja būvprojekts neatbilst Liepas pagasta teritorijas plānojumam vai apstiprinātam detālplānojumam.

Izstrādātā būvprojekta oriģinālu trijos eksemplāros (ar atbildīgo vadītāju un pasūtītāja oriģināliem parakstiem, saskaņojumiem un zīmogu nospiedumiem uz būvobjekta ģenerālplāna rasējuma lapas) un, ja nepieciešams, būvprojekta ekspertīzes atzinumu iesniedz būvvaldē. Būvvalde pieņem lēmumu akceptēt būvprojektu vai sniedz motivētu rakstisku atteikumu akceptēt būvprojektu. Akceptētā būvprojekta viens eksemplārs tiek glabāts būvvaldē.

9.3. Būvatļaujas saņemšana un būvniecības gaita

1) Pēc būvprojekta akcepta saņemšanas pasūtītājs var iesniegt būvvaldē pieprasījumu būvatļaujas saņemšanai. Pirms būvdarbu uzsākšanas pasūtītājs saņem būvvaldes vai citas institūcijas saskaņā ar Būvniecības likuma 6.pantu izsniegtu būvatļauju (5.pielikums). Patvaļīga būvniecība nav pieļaujama. Hidromelioratīvajiem būvdarbiem būvatļaujas izsniedz Ziemeļvidzemes reģionālā lauksaimniecības pārvalde.

2) Būvatļauju jebkuriem būvdarbiem valsts aizsargājamā kultūras pieminekļi vai tā aizsardzības zonā izsniedz tikai pēc tam, kad ir uzrādīta Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas atļauja.

3) Izmaiņas akceptētā būvprojektā var izdarīt būvdarbu laikā, ja būvniecības dalībnieki par to vienojas ar būvprojekta autoru un ja izmaiņas neskar tehnisko noteikumu nosacījumus un nav pretrunā ar Latvijas būvnormatīvos un citos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām un vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu (detālplānojumu).

4) Ja akceptētā būvprojektā izdarītās izmaiņas skar tehnisko noteikumu nosacījumus vai būves ārējo veidolu vai tiek mainīta būves funkcija, attiecīgās izmaiņas saskaņo ar saistošo tehnisko noteikumu izdevējiem. Minētajā gadījumā būvvaldei ir tiesības uzdot būvprojektu pārstrādāt atbilstoši jaunajam plānošanas un arhitektūras uzdevumam.

5) Būvētājam nav nepieciešams būvprakses vai arhitekta prakses sertifikāts un licence uzņēmējdarbības veikšanai būvniecībā šādos gadījumos:

- ja viņš savām vajadzībām būvē ģimenes māju, zemnieku sētas būvi, saimniecības ēku, vasarnīcu vai citu nelielu būvi, kas nav augstāka par diviem stāviem un kuras apbūves laukums nav lielāks par 400 m² un būvtilpums - par 3000 m³.

6) Būvobjektu pieņem ekspluatācijā Latvijas būvnormatīvā LBN 301 noteiktajā kārtībā vai kārtībā, kāda noteikta saskaņā ar Būvniecības likuma 6.pantu. Būvobjekta pieņemšanas aktā nosaka ar pasūtītāju saskaņotu termiņu, kurā galvenais būvuzņēmējs par saviem līdzekļiem novērš būvdarbu defektus, kas atklājušies pēc būvobjekta nodošanas. Minētais termiņš nedrīkst būt mazāks par diviem gadiem.

7) Būvdarbus var apturēt ar Valsts būvinspekcijas, būvvaldes vai Valsts darba inspekcijas lēmumu, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas vai Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta rīkojumu, ja nav izpildītas normatīvajos aktos noteiktās prasības, vai citu pamatotu iemeslu dēļ, kā arī saskaņā ar likumu "Par uzņēmumu, iestāžu un organizāciju darbības apturēšanas kārtību.

9.4. Apbūves noteikumu stāšanās spēkā

Apbūves noteikumi stājas spēkā, pēc tam kad likumīgu spēku iegūst pagasta teritorijas plānojums vai tā grozījumi, pēc to pieņemšanas atklātā pagasta padomes sēdē un lēmuma, ar kuru apstiprināts teritorijas plānojums un izdoti pašvaldības saistošie noteikumi, publikācijas laikrakstā „Latvijas Vēstnesis”.